

ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى رىغبەتلەندۈرىدىغان قوش تىل ئوقۇشلۇقى مەجمۇئەسى
چەت ئەل مەشھۇر يازغۇچىلىرىنىڭ ئەسەرلىرىدىن جەۋھەرلەر

| 励 志 中 国 双 语 阅 读 丛 书 |

外国名家精粹

دانېل دېفۇ

丹尼尔·笛福

دېڭىز سەرگەردانى روبىنزون

鲁滨逊漂流记

丛书编委会 编

张新泰 主编

مەجمۇئە تۈزۈش ھەيئىتى تۈزدى

باش تۈزگۈچى: جاك شىنتەي

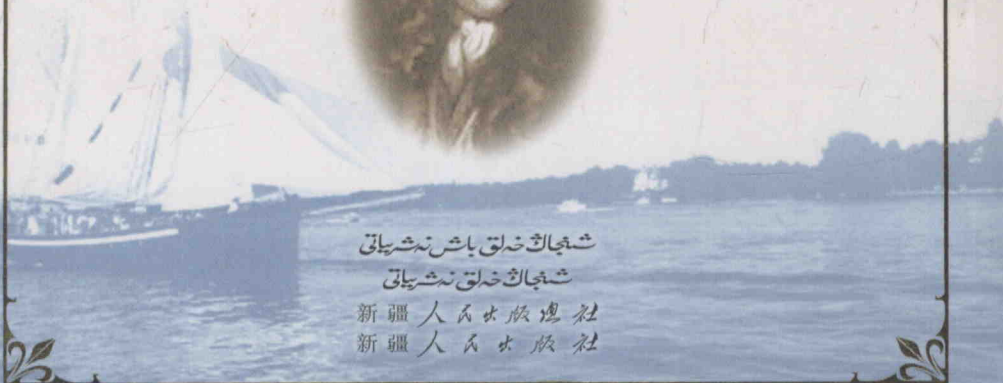

شىنجاڭ خەلق باش نەشىياتى

شىنجاڭ خەلق نەشىياتى

新疆人民出版社

新疆人民出版社

作者简介

丹尼尔·笛福(1660-1731年),出生于伦敦,受过中等教育。英国作家,新闻记者。英国启蒙时期现实主义小说的奠基人,被誉为“英国和欧洲小说之父”。代表作品有小说《鲁滨逊漂流记》《辛格顿船长》《杰克上校》《一个骑士的回忆录》等。

ئاپتونىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

دانېل دېفو (1660-1731) لوندوندا توغۇلغان. ئوتتۇرا دەرىجىلىك تەربىيە كۆرگەن. ئەنگىلىيە يازغۇچىسى، موخىپىر، ئەنگىلىيە ئۇيغىنىش دەۋرىدىكى رېئاللىزم ئەدەبىياتىغا ئاساس سالغۇچى. «ئەنگىلىيە ۋە ياۋروپا ئەدەبىياتىنىڭ ئاتىسى» دەپ تەرىپلەنگەن. ئۇنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە ئەسەرلىرىدىن «دېڭىز سەرگەردانى روبىنزون»، «كاپىتان سېنگىرتون»، «مايور جاك»، «بىر رېتسارنىڭ ئەسلىمىلىرى» قاتارلىقلار بار.

《励志中国双语阅读丛书》编委会

编委会主任:张新泰 阿不都热合曼·艾白

编委会成员:艾力·托合提 刘光宏

买买提江·马合木提 范勇胜

陈 琳 钟 鸣

ياشلار-ئۆسمۈرلەرنى رىغبەتلەندۈرىدىغان قوش تىل ئوقۇشلۇقى مەجمۇئەسى
چەت ئەل مەشھۇر يازغۇچىلىرىنىڭ ئەسەرلىرىدىن جەۋھەرلەر

励志中国双语阅读丛书

外国名家精粹

دانېل دېفۇ

丹尼尔·笛福

دېڭىز سەرگەردانى روبىنزون

鲁滨逊漂流记

مەجمۇئە تۈزۈش ھەيئىتى تۈردى 丛书编委会 编

باش تۈزگۈچى: جاك شىنتەي 张新泰 主编

تەرجىمە قىلغۇچى: ياسىن سېيىت

牙生·赛依提◎译

شىنجاڭ خەلق ياش-ئىشپاتى

شىنجاڭ خەلق-ئىشپاتى

新疆人民出版社

新疆人民出版社

图书在版编目(CIP) 数据

鲁滨逊漂流记: 汉维对照 / 《励志中国双语阅读丛书》编委会编. — 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2012.5
(励志中国双语阅读丛书. 外国名家精粹)
ISBN 978-7-228-15382-4

I. ①鲁… II. ①励… III. ①维吾尔语(中国少数民族语言)-汉语-对照读物②长篇小说-英国-近代
IV. ①H215.94

中国版本图书馆CIP数据核字(2012)第096544号

译文审定 艾力·托合提
选题策划 刘光宏 钟 鸣
出版统筹 钟 鸣 巴力江
责任编辑 陶小红
特约编辑 热依汗古丽·库尔班
特约校对 万力·再屯
封面设计 刘堪海
技术编辑 闫 红

出 版 新疆人民出版社
新疆人民出版社
地 址 乌鲁木齐市解放南路 348 号
邮 编 830001
制 作 一心设计工作室
印 刷 乌鲁木齐军星印刷厂
开 本 880mm×1230mm 1/32
印 张 6.5
字 数 100 千字
版 次 2013 年 2 月第 1 版
印 次 2013 年 2 月第 1 次印刷
印 数 1-3000 册
定 价 17.00 元

◎写给读者

ئوقۇرمەنلەرگە

《鲁滨逊漂流记》是一部具有神奇色彩的探险式小说。是笛福 59 岁时根据苏格兰水手亚历山大·赛尔柯克的真实经历创作而成。这部小说一问世就大受欢迎，故事的主人公鲁滨逊勇于挑战自然的形象深入人心，他成为了与困难抗争的典型模范。

鲁滨逊为了追求梦想，不顾家人劝

«دېڭىز سەرگەردانى روبىنزون» ئاجا-يىپ - غارايىپ تۈسكە ئىگە بىر ئېكسپېدېسىيە رومانى. دېفۇ بۇ ئەسەرنى 59 يېشىدا شوتلاندىيەلىك ماتروس ئالبېكساندىر سېركېكنىڭ بېشىدىن ئۆتكەن ھەقىقىي كەچۈرمىشلەرگە ئاساسەن يېزىپ چىققان. ئەسەر ئېلان قىلىنىشى بىلەنلا، كىشىلەر-نىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشكەن. ئەسەر-نىڭ باش قەھرىمانى روبىنزوننىڭ تەبىئەت-كە جەڭ ئېلان قىلغان ئوبرازى كىشىلەر-نىڭ قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالغان. ئۇ قىيىنچىلىققا قارشى كۈرەش قىلىشتىكى تىپىك ئۆلگىگە ئايلانغان.

روبنزون ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش

阻，多次出海航行。在一次海难中，鲁滨逊被海浪卷到一个杳无人烟的孤岛上，那里没有任何生存工具。他运用自己聪明的头脑和勤劳的双手，修建帐篷，种植粮食，驯养家畜，制造器具，缝制衣服，还收留了一个野人作为仆人。鲁滨逊每天与自然相伴，在这个小岛上过着长期与世隔绝的生活，一住就是28年。最后，他在朋友的帮助下，回到了英国。

鲁滨逊集冒险、坚韧、毅力、智慧、勇气、创新于一身，是自我奋斗精神的体现，他的创造性的劳

作，多次出海航行。在一次海难中，鲁滨逊被海浪卷到一个杳无人烟的孤岛上，那里没有任何生存工具。他运用自己聪明的头脑和勤劳的双手，修建帐篷，种植粮食，驯养家畜，制造器具，缝制衣服，还收留了一个野人作为仆人。鲁滨逊每天与自然相伴，在这个小岛上过着长期与世隔绝的生活，一住就是28年。最后，他在朋友的帮助下，回到了英国。

鲁滨逊集冒险、坚韧、毅力、智慧、勇气、创新于一身，是自我奋斗精神的体现，他的创造性的劳

动体现了人类智慧的无穷魅力。鲁滨逊遭遇了很多苦难,经历了无数的惊心动魄,他凭着惊人的毅力,顽强的意志及丰富的生活经验,最终战胜了这些困难。他的经历鼓舞人心。这些经历告诉人们,一个人如果遭遇困境,而无人解救时,就必须学会乐观地去改变现状,通过个人的努力,用自己的智慧和勇敢来战胜困难。

ستىنىڭ سېھرى كۈچى ئۆز ئىپادىسىنى تاپقان. روبىنزون ناھايىتى كۆپ جاپا - مۇشەققەتكە دۇچ كېلىدۇ. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان سەرگۈزەشتىلەرنى باشتىن كەچۈرىدۇ. ئۇ كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان كۈچلۈك ئىرادىسى، مول تۇرمۇش تەجربىسى ئارقىلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىدۇ. ئۇنىڭ كەچۈرمىشلىرى كىشىلەرگە ئىلھام بېرىدۇ. ئۇنىڭ كەچۈرمىشلىرى كىشىلەرگە، ئادەم قىيىن ئەھۋالغا دۇچ كەلگەندە، قۇتقۇزۇۋالىدىغان ئادەم بولمىغاندا، ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىشكە ئۆمىدۋار بولۇشى، ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقى ۋە ئەقىل - پاراسىتى ئارقىلىق باتۇرلۇق بىلەن قىيىنچىلىقلارنى يېڭىش كېرەكلىكىنى ئۆقتۈرىدۇ.

مۇندەرىجە

- 001 1. دېڭىزغا چىقىشقا تەۋەككۈل قىلىش
- 014 2. ئىبلەسنىڭ چاڭگىلىغا چۈشۈپ قېلىش
- 028 3. ئامان قېلىش
- 037 4. ئارالدىكى تۇرمۇش
- 059 5. ئارالنى ئايلىنىش
- 068 6. يوپۇن ئاياغ ئىزى
- 078 7. ئەسەرنى قۇتقۇزۇش
- 091 8. كۆڭۈللۈك تۇرمۇش
- 111 9. قەيىق ياساپ دېڭىزغا چىقىش
- 121 10. ئاتا - بالا ئۇچراشتى
- 131 11. ئاشلىق غەملەپ ئادەم قۇتقۇزۇش
- 147 12. ئەنگىلىيە چوڭ كېمىسى
- 158 13. كاپىتاننى قۇتقۇزۇش
- 168 14. ئاسىيلارنى پەم بىلەن قولغا چۈشۈرۈش
- 183 15. كېمىنى قولغا چۈشۈرۈپ يۇرتقا قايتىش

目 录

001	一、出海冒险
014	二、落入魔掌
028	三、幸运逃生
037	四、岛上生活
059	五、环绕小岛
068	六、陌生脚印
078	七、营救俘虏
091	八、愉快生活
111	九、造舟出海
121	十、亲人相见
131	十一、备粮救人
147	十二、英国大船
158	十三、船长被救
168	十四、智擒叛徒
183	十五、夺船返乡

一、出海冒险

1. دېڭىزغا چىقىشقا تەۋەككۈل قىلىش

我从小就喜欢无边无际的大海，渴望自己能成为一名水手，搏击风浪，名扬四海。

这种愿望可能源自我的父亲，因为他原本是德国不来梅市人，后来移居到英国的赫尔市，最后在约克市遇到了我母亲，才暂时安定下来。

我母亲娘家姓鲁滨逊，在当地很有

مەن كىچىكىمدىن تارتىپلا چەكسىز، دېڭىزنى ياخشى كۆرەتتىم، ماتروس بولۇپ، دېڭىزدا دولقۇن يېرىپ نام قازىنىشنى ئارزۇ قىلاتتىم.

ئاتام ئەسلىي گېرمانىيەنىڭ بىرېمېن دېگەن يېرىدىن بولغاچقا، بۇ ئارزۇ بەلكىم ئاتامدىن ماڭا ئۇدۇم قالغان بولسا كېرەك. كېيىنچە ئاتام ئەنگلىيەنىڭ ھېر شەھىرىگە كۆچۈپ كەلگەنىكەن. كېيىن يۈرك شەھىرىدە ئاتام بىلەن تونۇشۇپ، شۇ شەھەردە ۋاقىتنىچە تۇرۇپ قالغانىكەن.

ئاتامنىڭ فامىلىسى روبىنزون بولۇپ، ئۇ شۇ جايدىكى ئىنتايىن ئابروۋىلۇق جەمەتلەردىن ئىكەن. 1632 - يىلى مەن

名望，因此当我在一六三二年出生时，他们就给我取了鲁滨逊·克鲁索这个名字。那时父亲年事已高，他很少对我做出要求，不过还是让我受了相当不错的教育。

但我对一切都沒有兴趣，只是想航海，甚至不听父亲和朋友的劝阻。我的这种天性，似乎注定了我未来不幸的命运。

父亲头脑聪明，为人慎重。他预见到我的意图必然会给我带来不幸，就时常严肃地开导我，并给了我不少有益的忠告。他说，我不必为每日生计去操劳，他会为我作好一切安

تۇغۇلغاندا ماڭا روبىنزون كرۇزۇ دەپ ئىسىم قويغانىكەن. ئۇ چاغدا ئاتام ياشىنىپ قالغاچقا مېنىڭ تەلپ قىلىشىم بىلەن ئۇ مېنى ھەر ھالدا يامان ئەمەس تەلىم - تەربىيەگە ئىگە قىلىپ قويغانىدى. لېكىن، مېنىڭ دېڭىز ساياھىتىدىن باشقا ھەرقانداق ئىشقا زوقۇم يوق ئىدى، ھەتتا ئاتام بىلەن دوستلىرىمنىڭ نەسىھەتلىرىمۇ قۇلقىمغا كىرمەيتتى. كېيىنكى كۈنلەردىكى بەختسىز تەقدىرىمنى مېنىڭ مۇشۇ تەبىئىيىتىم بەلگىلىگەندەك قىلاتتى.

ئاتام ئەقىللىك ھەم ئېھتىياتچان ئادەم ئىدى. ئۇ مەقسەت - مۇددىئالىرىمنىڭ ماڭا بەختسىزلىك ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى سېزىپ، ماڭا ھەمىشە كەسكىنلىك بىلەن بەزى پەندە - نەسىھەتلىرىنى قىلاتتى ھەمدە نۇرغۇن پايدىلىق تەكلىپلەرنى بېرەتتى. ئۇ ماڭا كۈندە تىرىكچىلىك توغرىلىق باش قاتۇرۇشۇمنىڭ ھاجىتى يوقلۇقىنى، ھەممىنى ئۆزى تەل قىلىپ

排,并将尽力让我过上中产阶层的生活。如果我不可能在世上过上安逸幸福的生活,那完全是我的命运或我自己的过错所致,而他已经尽了自己的责任。

总而言之,他答应,如果我听他的话,安心留在家里,他一定尽力为我作出安排。他当然会永远为我祈祷,但我如果执意采取这种愚蠢的行为,那么他敢说,上帝一定不会保佑我。当我将来呼援无门时,我会后悔自己没有听从他的忠告。

事后想起来,我父亲最后这几句话,

بېرىدىغانلىقىنى، ئوتتۇرا قاتلام تەبىقىلىرىدەك ياشىشىم ئۈچۈن قۇربىنىڭ يېتىشىچە تىرىشىدىغانلىقىنى، ناۋادا بۇ دۇنيادا راھەت - پاراغەتلىك تۇرمۇشقا ئېرىشەلمىسەم، بۇنى ئۆزۈمنىڭ پېشانەمدىن ياكى سەۋەنلىكلىرىمدىن كۆرۈشۈم كېرەكلىكىنى ئېيتقاندى. دېمىسمۇ، ئاتام ئادا قىلىشقا تېگىشلىك مەسئۇلىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىپ بولغانىدى.

گەپنىڭ قىسقىسى، ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، ئۆيدە خاتىرجەم ئولتۇرۇشقا ماقۇل بولسام، ئاتام قۇربىنىڭ يېتىشىچە ماڭا ھەممىنى ھازىر قىلىپ بېرەتتى. توختىماي ماڭا دۇئا قىلاتتى. ناۋادا جاھىللىق قىلىپ ئەخمىقانە ئىشلارنى قىلسام، تەھىققىكى، ئاتام تەڭرى چوقۇم سېنى ئۆز پاناھىدا ساقلىمايدۇ، دەيتتى. باشپاناھسىز قالغان چاغلىرىمدا، مەنمۇ ئاتامنىڭ سەمىمىي نەسىھەتلىرىنى ئاڭلىمىغانلىقىم ئۈچۈن پۇشايمان قىلاتتىم. كېيىن ئەسلىسەم، ئاتامنىڭ ئاشۇ

成了我后来遭遇的预言。

此后一年里，我一直过着无所事事的生活，这既让我的家人耗费了心血，也使我自己烦躁不安。终于有一天，也就是一六五一年九月一日，我离家出走了。因为我碰到了一个朋友，他说他将乘他父亲的船去伦敦，并怂恿我与他们一起去。我没有考虑后果，就登上了那艘开往伦敦的船。

我们启程的时间显然不太好，因为船刚驶出恒比尔河就遇上了大风浪。因为是第一次出海，我感到难过得要命，心

象خرقى بىر نەچچە ئېغىر سۆزى مېنىڭ كېيىنكى قىسمەتلىرىمگە قارىتىپ ئېيتىلغانىكەن.

كېيىنكى يىلى، كۈنلىرىم بىكارچىلىقتا ئۆتۈپ كەتتى. ئۆيدىكىلەرمۇ ماڭا يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلدى. بۇ ئىشتىن ئۆزۈممۇ بۇرۇختۇم بولۇپ كېتىۋاتاتتىم. ئاخىر بىر كۈنى، يەنى 1651 - يىلى 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۆيدىن چىقىپ كەتتىم. چۈنكى مەن بىر ئاغىنەمگە يولۇقۇپ قالدىم، ئۇ ئاتىسىنىڭ كېمىسىگە چۈشۈپ لوندونغا بارماقچى بولۇپ تۇرغانىكەن. مېنى ئۆزى بىلەن بىللە بېرىشقا قىزىقتۇردى. مەن ئاقسۈتەننى ئويلاشماستىنلا لوندونغا بارىدىغان ھېلىقى پاراخوتقا چىقتىم.

بىزنىڭ سەپىرىگە چىققان ۋاقىتىمىز تازا توغرا بولمىسا كېرەك، كېمە خومبېر دەرياسى ئېغىزىدىن چىقىپلا بوران - چاپقۇنغا دۇچ كەلدى. بۇ مېنىڭ تۇنجى قېتىم دېڭىز سەپىرىگە چىقىشىم بولغاچقا زىيادە قايغۇرۇپ، ئۆلگۈدەك قورقۇپ

里又怕得要死。这时，我父母的忠告、父亲的眼泪和母亲的祈求，都涌进了我的脑海。

风越刮越猛，海面汹涌澎湃，波浪滔天。对我这个对航海的事一无所知的年轻人来说，这种海浪更显得可怕。我暗暗向上帝祈祷，只要让我的双脚踏上陆地，我立刻就回到父亲身边，今生今世再也不乘船出海了。我想，人在生命面临威胁的情况下，都会作出类似的承诺的。

第二天，天气好转，我也不再晕船，心情就变得开朗起来。又过了四天，我

كەتتىم. ئاتا - ئانامنىڭ سەمىمىي نەسىھەتلىرى، ئاتامنىڭ كۆز ياشلىرى ۋە ئانامنىڭ ئۆتۈنۈشلىرى كاللامغا كىرىۋالدى.

بوران بارغانسېرى كۈچىيىپ، دېڭىز يۈزىدە دەھشەتلىك دولقۇنلار كۆتۈرۈلۈشكە باشلىدى. دېڭىز سەپىرىدىن قىلچە خەۋىرى يوق مېنىڭدەك بىر ياشقا نىسبەتەن، بۇنداق دولقۇنلار تېخىمۇ قورقۇنچىلۇق تۈيۈلۈپ كەتتى. مەن ئىچىمدە تەڭرىگە ئىلتىجا قىلدىم، ئەگەر مېنىڭ ئاياغلىرىم قۇرۇقلۇققا تېگىدىغانلا بولسا، شۇ ئاتامنىڭ قېشىغا بېرىپ، ئۆمۈرۋايەت كېلىمگە چۈشۈپ دېڭىز سەپىرىگە چىقمايمەن، دەپ ئىلتىجا قىلاتتىم. مېنىڭچە، ئادەم ھايات - ماماتلىق تەھدىتكە دۇچ كەلگەندە مۇشۇنداق قەسەملەرنى قىلىدۇ.

ئەتىسى ھاۋا ياخشى بولۇپ كەتتى، كۆڭلۈمنىڭ ئاينىشىمۇ بېسىلىپ، روھىم كۆتۈرۈلۈشكە باشلىدى. تۆت كۈندىن كېيىن، كېمىلەر لەڭگەر تاشلاپ

们到达雅茅斯锚地。在大风暴之后，海上一直刮着逆风，我们的船没有走多少路，就不得不在这海中停泊处抛锚。逆风从西南方向吹来，连续吹了七八天，在此期间，许多从纽卡斯尔来的船只也都到这一开放锚地停泊，因为这儿是海上来往必经的港口。

我们原本应该趁着潮水驶入河口，可是风刮得太大了，只好多停了四五天。后来风势越来越猛，但仗着船上的锚索、辘轳、缆篷等一应设备都十分结实，锚也下得很稳，这块锚地又素来被认为是个

توختايدىغان جاي — يارموسقا كېلىپ لەڭگەر تاشلىدۇق. قاتتىق بوراندىن كېيىن، دېڭىزدا تەتۈر شامال كۆتۈرۈلۈپ، ماڭغان يولسىز زادىلا ئاۋۋماي، ئوچۇق دېڭىزدا لەڭگەر تاشلاپ توختاشقا مەجبۇر بولدۇق. غەربىي جەنۇبتىن كەلگەن تەتۈر شامال ئۇدا يەتتە - سەككىز كۈنگىچە توختىماي، بۇ ئارىلىقتا نىۋوكاسىر تەرەپتىن كەلگەن كېمىلەرنىڭ ھەممىسى مۇشۇ يەردە لەڭگەر تاشلاپ توختىدى. چۈنكى، بۇ يەر ئۆتكەن - كەچكەن كېمىلەر جەزمەن بېسىپ ئۆتىدىغان پورت ئىدى.

بىز ئەسلىي تاشقىنىنىڭ كۆتۈرۈلۈشىدىن پايدىلىنىپ دەريا ئېغىزىغا كىرىۋالغان بولساق بولاتتى. لېكىن بوران بەك كۈچىيىپ كېتىپ، دېڭىزدا تۆت - بەش كۈن ئارتۇق تۇرۇپ قالدۇق. كېيىن بوران تېخىمۇ كۈچىيىپ كەتتى. كېمىمىزنىڭ لەڭگەر زەنجىرى، چىغرىق ۋە ئارقان قاتارلىق ئەسۋابلىرى پۇختا، لەڭگەرمۇ دېڭىزغا مەزمۇت چۈشۈرۈلگەن،

良港，水手们都满不在乎，而且一点也不害怕，照旧按他们的生活方式休息作乐。

到第八天早晨，风势骤然增大，于是全体船员都动员起来，一起动手落下了中帆，并把船上的一切物件都安顿好，使船能顶住狂风，安然停泊。

到了中午，大海卷起了狂澜，我们的船头好几次钻入水中，打进了很多水。有一两次，我们以为船脱了锚，因此，船长下令放下备用大锚，并把锚索放到最长的限度。

巨浪每隔三四分钟就袭击我们一

ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ يەرنىڭ ياخشى پورت دەپ نامى بولغانلىقى ئۈچۈن، ماتروسلار پەرۋا قىلمىدى، ئۇلار تەشۋىشلەنمەستىن، ئۆزلىرىنىڭ تۇرمۇش ئادىتى بويىچە ئويناپ - كۈلۈپ يۈرۈشتى.

سەككىزىنچى كۈنى ئەتىگەندە بوران بىردىنلا كۈچىيىپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن پۈتۈن كېمىدىكىلەر سەپەرۋەرلىككە كەلدى. ئوتتۇرا يەلكەن قولمۇ قول پەسكە چۈشۈرۈلدى. ھەممە نەرسە چىڭ باغلاپ قويۇلدى، كېمە قاتتىق بورانغا تاقابىل تۇرۇپ، جايىدا بىمالال تۇرالايدىغان ھالەتكە كەلتۈرۈلدى.

چۈشكە يېقىن دولقۇنلار قۇتراپ كەتتى. كېمىنىڭ بېشى بىرنەچچە قېتىم سۇغا كىرىپ كېتىپ، كېمىگە بىرمۇنچە سۇ كىرىپ كەتتى. بىر - ئىككى قېتىم كېمىنى لەڭگەردىن ئاجراپ كەتتىمىكىن دەپ ئويلاپ قالدۇق. شۇنىڭ بىلەن كاپىتان زاپاس چوڭ لەڭگەرنى تاشلاشقا بۇيرۇق بەردى، لەڭگەر زەنجىرى ئاخىرقى چېكىگە چۈشۈرۈلدى.

次，我们的处境变得非常危险。再向四面一望，境况更是悲惨。原来停泊在我们附近的两艘船，因为载货重，已经把船侧的桅杆都砍掉了。在我们前面约一海里远的一艘船已沉没了，另外两艘船被狂风吹得脱了锚，只得冒险离开锚地驶向大海，连船上的桅杆也一根不剩了。小船的境况要算最好了，因为在海上小船容易行驶，但也有两三只小船被风刮得只剩下角帆，在外海无助地漂流。

到了傍晚，我们船上的水手们不得不把前桅砍下来，可

－ غايەت زور دولقۇنلار بىزگە ئۈچ - تۆت مىنۇتتا بىر قېتىم ھۇجۇم قىلىپ تۇراتتى. بىز ئىنتايىن خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدۇق. ئەتراپىمىزغا قارىغۇدەك بولساق، ئەھۋال تېخىمۇ ئېچىنىشلىق ئىدى. يېنىمىزدا تۇرغان ئىككى كېمىنىڭ يۈكى بەك ئېغىر بولغانلىقتىن، ماچتىلىرى كېسىۋېتىلگەنىدى. بىزدىن بىر دېڭىز مىلچە نېرىدا تۇرغان بىر كېمە سۇغا چۆكۈپ كەتتى. يەنە ئىككى كېمە دەھشەتلىك بوراندا لەڭگەردىن ئاجراپ، قاراملىق بىلەن پايانسىز دېڭىزغا قاراپ كېتىۋاتاتتى، بىرەر تال ماچتىسىمۇ كۆرۈنمەيتتى. قېيىقلارنىڭ ئەھۋالى ئەڭ ياخشى ئىدى، چۈنكى قېيىق دېڭىزدە ئاسان يۈرەلەيتتى. لېكىن، بۇرچەك يەلكەنلىرى بىلەنلا قالغان ئىككى - ئۈچ قېيىق بوراننىڭ زەربىسىدە ئوچۇق دېڭىزدە ئىگىسى يوققەك لەيلەپ يۈرەتتى.

قاش قارايغاندا كېمىمىزدىكى ماتروسلار كېمىنىڭ ئالدى ماچتىسىنى كېسىپ تاشلىدى، لېكىن غول ماچتا

是主桅随风摇摆失去了控制，船也随着剧烈摇晃，于是他们又只得把主桅也砍掉，这样就只剩下一个空荡荡的甲板了。

在那个时候，我真是被吓得半死，因为我只是一个初次航海的小青年，根本没有经历过这种恐怖的场面，不知道自己下一秒是不是还活着。

尽管我们的船还算坚固，但因载货太重，吃水很深，所以在水中一直很平稳。这时风浪更加凶猛了，我看到了平时很少见到的情况：船长、水手长以及其他一些比较有头脑的

技术工人，都聚集在船头，他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。

他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。

他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。他们看到船头被浪打碎，都感到震惊。

人都在不断地祈祷。

到了半夜，忽然有人喊道：“底舱里漏进了四英尺深的水了。”听到这句话时，我觉得自己已经不会呼吸了。船长命令全船的人都去抽水，并下令鸣枪求救。结果那枪声又吓了我一跳，我以为船破了，或是发生了什么更可怕的事情。

明白过来之后，我也加入了大家的行列，继续不断地抽水。可是，底舱里的水还是越来越多，我们生存的机会却在随之减少。

就在我们快要绝望之时，有一艘轻量级的船乘着顺风

برەيلەن، كېمىنىڭ تېگىدىن كىرگەن سۇ تۆت ئىنگلىز چىسى ئۆرلەپ كېتىپتۇ، - دەپ ۋارقىردى. بۇ گەپنى ئاڭلاپ نەپەس ئالالمايۋاتقاندا بولۇپ كەتتىم. كاپىتاننىڭ بۇيرۇقى بىلەن ھەممە ئادەم سۇ چىقىرىشقا تۇتۇش قىلدى، ئوق ئېتىپ ياردەم تەلەپ قىلىشقا بۇيرۇق چۈشۈرۈلدى. نەتىجىدە ئوق ئاۋازىدىن، كېمە پاچاقلاندى ياكى بولمىسا بىرەر قورقۇنۇچلۇق ۋەقە يۈز بەردى، دەپ ئويلاپ تېخىمۇ قورقۇپ كەتتىم.

ئىشنىڭ سەۋەبىنى بىلگەندىن كېيىن، مەنمۇ كۆپچىلىكنىڭ قاتارىدا، توختىماستىن داۋاملىق سۇ چىقاردىم. لېكىن، كېمىنىڭ ئاستىنقى قەۋىتىدىكى سۇ بارغانسېرى كۆپىيىپ، بىزنىڭ ھايات قېلىش پۇرسىتىمىز بارغانسېرى ئازىيىپ كېتىۋاتاتتى.

ئۈمىد ئۈزەي دەپ تۇرغىنىمىزدا، بىزدىن ئانچە يىراق بولمىغان جايدا شامالنىڭ يۆنىلىشىدىن پايدىلىنىپ لەيلەپ كېتىۋاتقان بىر يېنىك كېمە قۇتقۇزۇش

从我们不远处漂过，看到我们的求救信号，就放下一只小艇来救我们。这是冒了很大风险的，因而我们全都充满了感激敬佩之情。

我们离开没有多久，大船就沉下去了。我平生第一次懂得大海沉船是怎么回事，同时也明白了大海力量的残酷。

费了九牛二虎之力，我们终于安全上岸，然后步行至雅茅斯。当地官员、富商和船主们知道我们绝处逢生后，给了我们热情的款待，还妥善安置了我们的住宿。

تەلەپ قىلىنغان سىگنالىمىزنى كۆرۈپ، بىر قېيىقنى چۈشۈرۈپ ياردەمگە ئەۋەتتى. بۇ ئاجايىپ زور خەۋپ - خەتەرگە تەۋەككۈل قىلغانلىق ئىدى. شۇڭا، ھەممىمىز مىننەتدار بولۇپ، ئاپىرىن ئوقۇپ كەتتۇق.

بىز كېمىدىن ئايرىلىپ ئۇزاق ئۆتمەي، بىزنىڭ يوغان كېمىمىز غەرق بولۇپ كەتتى. مەن ھاياتىمدا دېڭىزدا كېمە چۆكۈپ كېتىشنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى تۇنجى قېتىم بىلىدىم، شۇنداقلا دېڭىزنىڭ كۈچ - قۇدرىتىنىڭ تولىمۇ دەھشەتلىك ئىكەنلىكىنى چۈشەندىم.

مىڭبىر جاپا - مۇشەققەتلەر بىلەن ئاخىر قىرغاققا بىخەتەر چىقىۋالدۇق، ئاندىن يارموسقا پىيادە باردۇق. شۇ يەرلىك ئەمەلدارلار، چوڭ سودىگەرلەر ۋە كېمە غۇجايىنلىرى بىزنىڭ ھالاكەت گىردابىدىن قۇتۇلۇپ چىقانلىقىمىزدىن خەۋەر تېپىپ، بىزنى قىزغىن كۈتۈۋېلىپ، كۆڭۈلدىكىدەك ياتاقلارغا ئورۇنلاشتۇردى.

几天之后，我们要离开了，主人们又为我们筹足了旅费，让我们按自己的意愿决定去向。当时，我要是还有点头脑，就应回到家里，我一定会非常幸福。但神灵此时没有来到我的身边，我的头脑仿佛完全不受控制，坚决抗拒了自己的理智。我当时也隐约意识到，这会是我又一次厄运的开始。

我不知道，也不知道是什么让自己这么冥顽不化，但这是一种神秘而无法逃避的定数：它往往会驱使我们自寻绝路，明知大祸临头，还是自投罗网。

نەچچە كۈندىن كېيىن، يارموۋستىن ئايرىلدۇق. غوجايىنلار يەنە بىزگە يول راسخوتى يىغىش قىلىپ بەردى ۋە خالىغان يەرگە كېتىشىمىزگە يول قويدى. شۇ چاغدا، ناۋادا كاللام سەل ئىشلىگەن بولسا، ئۆيگە قايتىپ كەتكەن، ئۆز بەختىمنى تاپقان بولاتتىم. بىراق، شۇ پەيتتە ئىلاھ يېنىمغا كەلمەي قويدى، كاللام گويا كونتروللۇقىنى پۈتۈنلەي يوقىتىپ قويغاندەك ئۆز ئىدراكىغا قەتئىي قارشىلىق قىلىۋاتاتتى. مەن شۇ چاغدا، مەن ئۈچۈن يەنە بىر قېتىملىق قارا قىسمەتنىڭ باشلىنىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى غۇۋا ھېس قىلغانىدىم.

مېنى قانداق نەرسىنىڭ مۇشۇنداق جاھىل قىلىۋەتكەنلىكىنى بىلمەيتتىم ھەم بىلگۈمۈ يوق ئىدى. ئەمما، بۇ سىرلىق ھەم قۇتۇلۇپ كەتكىلى بولمايدىغان قىسمەت كىشىنى ھالاكەت يولىغا مېڭىشقا زورلايدىكەن، ئادەم ھەممىشە ئۆز بېشىغا بالا - قازا كېلىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلىپ تۇرۇپ، ئۆز ئايىغى بىلەن قاپقانغا

我甚至不愿从初次航海所遭遇的两次灾难中接受教训，只想听任本能的驱使，忘却了我的家人，忘却了我温暖的住宅，继续在外面流浪。

正是这种定数让我又一次踏上了去几内亚的船。在此之前，我从未参与过船上的任何事务，这显然是我的不幸。因此，我的这一次远行注定是另一个冒险。

چۈشىدىكەن. مەن ھەتتا دەسلەپكى دېڭىز سەپىرىدە يوللۇققان ئىككى قېتىملىق ساۋاقنىمۇ قوبۇل قىلىشنى خالىمىدىم. تەبىئىيەتنىڭ رايىغا بېقىپ، ئائىلەمدىكىلەرنى، ئىللىق ماكانىمنى ئۇنتۇپ، سىرتلاردا داۋاملىق سەرگەردان بولۇپ يۈردۈم.

دەل مۇشۇنداق قىسمەت مېنى يەنە بىر قېتىم گىنېيەگە بارىدىغان كېمىگە چىقىرىپ قويدى. ئۇنىڭدىن بۇرۇن مەن كېمىدە ھېچقانداق ئىش قىلىپ باقمىغانىدىم. ئېنىقكى، بۇ مېنىڭ بەختسىزلىكىم ئىدى. مېنىڭ قاراملىقىم مۇشۇ قېتىمقى يىراققا سەپەر قىلىشىمنى بەلگىلىگەنىدى.

二、落入魔掌

2. ئېلىسىنىڭ چاڭگىلىغا چۈشۈپ قېلىش

在伦敦，我有幸认识了一位曾到过非洲几内亚沿岸的老船长，因为他常到几内亚沿岸去做生意，所以对那里的情況非常熟悉。正好他那时又准备再出去一次，听说我要出去见见世面，对我的想法挺感兴趣。

他和我谈得很愉快，便说我可以免费搭他的船，并可做

مەن لوندوندا، ئافرىقىدىكى گىنېيە قىرغاقلىرىغا بېرىپ كەلگەن بىر پېشقەدەم كاپىتان بىلەن تونۇشۇپ قالدىم. ئۇ تىجارەت ئىشلىرى بىلەن داۋاملىق گىنېيە قىرغاقلىرىغا بېرىپ تۇرغاچقا، ئۇ يەرنىڭ ئەھۋالىنى ناھايىتى ئوبدان بىلىدىكەن. شۇ چاغدا ئۇ يەنە بىر قېتىم بارماقچى بولۇپ تۇرغانىكەن. مېنىڭ جاھان كۆرمەكچى بولۇۋاتقانلىقىمنى ئاڭلاپ، بۇ ئويۇمغا تولىمۇ قىزىقىپ قالدى.

ئۇنىڭ بىلەن بەك كۆڭۈللۈك پاراڭلاشتىم. ئۇ مېنى كېمىگە ھەقسىز چىقىرىۋېلىپ، ئۆزىگە ھەمراھ

他的伙伴。他还愿意指点我带些货物，让我赚点钱。对船长的盛情，我求之不得，并和船长成了莫逆之交。

由于我这位船长朋友的正直无私，我出售货物赚了一笔不小的钱，加上父母、亲戚寄给我的，成为我第一次做生意的本钱。

可以说，这是我一生冒险生活中唯一成功的一次航行，这完全应归功于我那位船长朋友。在他的指导下，我还学会了一些航海的数学知识和方法，学会了记航海日志和观察天文。这更使我躊躇

ـ قىلىۋالدىغان بولدى. ئۇ يەنە ماڭا ئاز - تولا مال ئېلىۋېلىپ، ئازراق پايدا ئېلىۋېلىش ئۈچۈن يول كۆرسەتتى. كاپىتاننىڭ ئىلتىپاتى مەن ئۈچۈن تېپىلغۇسىز پۇرسەت ئىدى. شۇنداق قىلىپ، كاپىتان بىلەن قىيامەتلىك دوست بولۇپ قالدىم.

كاپىتان دوستۇم دۇرۇس ھەم خالىس ئادەم ئىدى. مەن مال سېتىپ ئازراق پۇل تېپىپ بۇ پۇلغا ئاتا - ئانام ۋە ئۇرۇق - توغقانلىرىم ئەۋەتكەن پۇلنى قوشۇپ، بىرىنچى قېتىملىق تىجارىتىمگە دەسمايە قىلدىم.

بۇ قېتىملىق دېڭىز سەپىرىنى مېنىڭ تەۋەككۈلچىلىك ھاياتىمدىكى بىردىنبىر مۇۋەپپەقىيەتلىك دېڭىز سەپىرى دېيىشكە بولاتتى. بۇ پۈتۈنلەي ئاشۇ كاپىتان دوستۇمنىڭ تۆھپىسى ئىدى. مەن ئۇنىڭ يېتەكچىلىكىدە دېڭىز قاتنىشىغا ئائىت بىرمۇنچە بىلىملەرنى ۋە قائىدىلەرنى ئۆگىنىۋالدىم. مۇساپە خاتىرىلەش، يۇلتۇزلارنى كۆزىتىش

满志，因而也由此断送了了我的一生。

然而，这次航行也有我的不幸，因为我们做生意都是在非洲西海岸一带，天气异常炎热，所以我得了航行于热带水域水手们常得的热病。

当我对几内亚的生意越来越熟悉之时，我那位当船长的朋友却在回伦敦后不久就去世了。我感到十分悲痛，但还是决定再去几内亚走一趟。为了纪念我和船长的友谊，我这次上的还是那条船。这时，原来船上的大副做了船长。

这次航行是一

ئۇسۇللىرىنى بىلىۋېلىپ، تېخىمۇ كۆرەڭلەپ كەتتىم، شۇ سەۋەبتىنمۇ ھاياتىمنى نابۇت قىلدىم.

ھالبۇكى، بۇ قېتىمقى دېڭىز سەپرىمدىمۇ يەنە پېشكەللىككە ئۇچرىدىم. بىز تىجارەت قىلىدىغان ئافرىقا غەربىي دېڭىز ساھىلىنىڭ ھاۋاسى تولىمۇ ئىسسىق ئىدى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئىسسىق بەلباغ دېڭىزىدا ماتروسلاردا داۋاملىق كۆرۈلىدىغان كېزىككە گىرىپتار بولۇپ قالدىم.

گىۋىنېيەدىكى سودا - سېتىق ئىشلىرىغا بارغانسېرى كۆزۈم پىشىپ قالغان چاغدا، كاپىتان دوستۇم لوندونغا قايتىپ كېلىپ ئۇزاق ئۆتمەي قازا قىلدى. مەن قاتتىق قايغۇردۇم. گىۋىنېيەگە يەنە بىر قېتىم بېرىپ كەلمەكچى بولدۇم. كاپىتان بىلەن بولغان دوستلۇقىمىزنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن، بۇ قېتىم يەنە ئاشۇ كېمىگە چىقتىم. بۇ چاغدا ئىلگىرىكى باش ياردەمچى كاپىتان بولغانىدى.

次最大的灾难。我们的船正航行于群岛和非洲西海岸之间，突然有一艘从萨累开来的土耳其海盗船从我们后面追了上来。我们的船张满了帆试图逃跑，但海盗船比我们快，逐渐逼近了我们。

经过一场激烈的战斗，我们的船失去了战斗力，人员伤亡又很大，只得投降。我们全部被俘，被押送到萨累，那是摩尔人的一个港口。

我原本很担心自己会被当成奴隶拍卖，但最后所受到的待遇并没有那么可怕。不过，海盗船长还是让我成了奴隶，我

بۇ قېتىمقى دېڭىز سەپىرىدە ئەڭ چوڭ كېلىشمەسلىككە يولۇقتۇق. كېمىمىز تاقىم ئاراللار بىلەن ئافرىقىنىڭ غەربىي دېڭىز بويى ئارىلىقىدا كېتىۋاتاتتى. تۇيۇقسىز سارې تەرەپتىن چىققان تۈرك دېڭىز قاراقچى كېمىسى ئارقىمىزدىن قوغلاپ كەلدى. بىز كېمىمىزنىڭ يەلكەنلىرىنى پۈتۈن ئېچىپ قېچىپ كەتمەكچى بولدۇق، بىراق قاراقچىلارنىڭ كېمىسى بىزنىڭكىدىن تېز يۈرۈپ قەدەممۇ قەدەم يېقىنلاپ كېلىپ قالدى.

بىر مەيدان كەسكىن جەڭدىن كېيىن، كېمىمىزدىكىلەر ھالسىزلىنىپ كەتتى. بىزدىن كۆپ ئادەم ئۆلۈپ يارىلانغاچقا، ئائىلاج ئەل بولدۇق. ئۇلار ھەممىمىزنى ئەسىرگە ئېلىپ، ماۋىزلارغا قاراشلىق سارې پورتىغا يالاپ ئېلىپ كەلدى.

مەن ئەسلىدە ئۆزۈمنىڭ قۇل ئورنىدا سېتىلىپ كېتىشىمدىن بەك ئەنسىرىگەندىم، لېكىن ئويلغىنىمدەك قورقۇنچلۇق مۇئامىلىگە ئۇچرىمىدىم. مەن قاراقچىلار كېمىسى كاپىتاننىڭ قۇلى ۋە

作为他自己的战利品被留了下来，其他人却被送到皇帝的宫里去，远离了海岸。

我的主人把我带回他家中，要我按他的意愿服务。我满以为他出海时会带上我，那样要是他有一天被西班牙或葡萄牙的战舰俘获，我就可恢复自由了。

但我的这个希望很快就破灭了。他每次出海时，总把我留在岸上照看他那座小花园，并在家里做各种奴隶干的苦活。只有当他从海上航行回来时，我才有机会到船上去，在那里照看船只。

但是，我从来没

ولوجىسى سۈپىتىدە ئېلىپ قېلىندىم. باشقىلار سۇلتان ئوردىسىغا ئېلىپ كېتىلىپ، دېڭىز بويىدىن يىراقلاشتۇرۇلدى.

غوجايىنىم مېنى ئۆيىگە ئاپىرىپ، مېنى ئۆز خاھىشى بويىچە خىزمەتكە سالىدى. مەن، ئۇ مېنى دېڭىزغا بىللە ئاچىقىدۇ، ناۋادا شۇنداق قىلسا، كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۇ ئىسپانىيە ياكى پورتۇگالىيە جەڭ كېمىلىرىگە دۇچ كېلىپ ئەسەرگە چۈشىدۇ، ئۇ چاغدا مەنمۇ ئازادلىققا ئېرىشمەن، دەپ ئويلىغانىدىم.

بىراق، مېنىڭ بۇ ئارزۇيۇم ناھايىتى تېزلا كۆپۈككە ئايلاندى. غوجايىنىم ھەر قېتىم دېڭىزغا چىققىنىدا، مېنى قىرغاقتىكى باغچىسىغا قاراشقا ۋە ئۆيىدىكى قۇللار قىلىشقا تېگىشلىك ئېغىر ئىشلارنى قىلىشقا قالدۇرۇپ قوياتتى. پەقەت ئۇ دېڭىزدىن قايتىپ كەلگەن چاغدىلا، كېمىگە چىقىپ، كېمىگە قاراش پۇرسىتىگە ئېرىشەتتىم.

ئەمما، مەن ئەزەلدىن قېچىپ كېتىش

نەيتىمىدىن ۋاز كەچمىدىم. پەقەت بۇنى
ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئۈمىدلىك بىرەر
چارىسىنى دەماللىقا ئويلاپ تاپالماي
يۈرەتتىم. شۇنداق قىلىپ، توپتوغرا ئىككى
يىل ئۆتۈپ كەتتى. شۇ ئارىلىقتا
پەۋقۇلئاددە بىر ئەھۋال كۆرۈلدى، مەندە
قايتىدىن ئەركىنلىككە چىقىش ئۈمىدى
تۇغۇلدى.

غوجايىنىم پۇلدىن قىسىلىپ قالغانلىقتىن، كېمىسىگە دېڭىزغا چىققاندا لازىم بولىدىغان ئەسۋابلارنى سەپلەشكە ئامالسىز قېلىپ، خېلى بىر ۋاقىتلارغىچە ئۆيىدە بولدى. ھاۋا ياخشى بولسىلا، ھەر ھەپتىدە بىر - ئىككى كۈن ئۇزۇن قېيىق بىلەن پورت ئېغىزىنىڭ سىرتىدىكى ئىچىۋېتىلگەن لەڭگەر رايونىغا بېرىپ بېلىق تۇتاتتى.

ئۇ ھەر قېتىم بېلىق تۇتقىلى
دېڭىزغا چىققاندا، زور ئىسىملىك موۋر
بالا بىلەن مەن ئۇنىڭ ئورنىدا قېيىق
ھەيدەيتتۇق. دېڭىز ئۈستىدىكى تۇرمۇشتا
تەجرىبەم بولغاچقا، مەيلى قېيىق ھەيدەشتە

驾船还是捕鱼都有一手，他对我很满意，有时候就只叫我与他的一个摩尔族亲戚和佐尔一起去替他打点鱼来吃。

一个天气晴朗的早晨，我们又出海打鱼。突然，海上升起浓雾，我们划了才一海里多点，就看不见海岸了。当时，我们已辨不清东南西北了，只是拼命划船。

这样划了一天一夜，到第二天早晨才发现，我们不仅没有划近海岸，反而向外海划去了，离岸至少约六海里。最后，我们费了很大的劲，冒了很大的危险，才平安抵岸。

经过这次意外

بولسۇن ياكى بېلىق تۇتۇشقا بولسۇن، تېخنىكام يۇقىرى ئىدى. غوجايىن مەندىن ناھايىتى رازى ئىدى. شۇڭا، ئۇ بەزىدە مور مىللىتىدىن بولغان تۇغقىنى بىلەن زور ئۈچىمىزنى بېلىق تۇتۇپ كېلىشكە ئەۋەتەتتى.

ھاۋا ئوچۇق بىر ئەتىگىنى بىز يەنە دېڭىزغا بېلىق تۇنقىلى چىقتۇق. تۇيۇقسىز دېڭىزنى تۇمان قاپلاپ كەتتى. بىز دېڭىزدا ئاران بىر دېڭىز مىلىدىن ئارتۇقراق مۇساپىنى باسقان بولساقمۇ قىرغاقنى كۆرەلمىدۇق. قايسى تەرەپكە كېتىۋاتقانلىقىمىزنى بىلمەي، قېيىقنى كۈچىمىزنىڭ بارىچە ھەيدىدۇق.

بىر كېچە - كۈندۈز ھەيدەپ، ئەتىسى ئەتىگەندە قىرغاققا يېقىنلاشماي، ئەكسىچە دېڭىزغا ئىچكىرىلەپ قىرغاقتىن تەخمىنەن ئالتە دېڭىز مىلى يىراقلاپ كەتكەنلىكىمىزنى بايقىدۇق. ئاخىر ناھايىتى كۆپ كۈچ سەرپ قىلىپ، خەتەرگە تەۋەككۈل قىلىپ، مىڭ تەستە قىرغاققا بىخەتەر يېتىۋالدۇق.

事件,我们主人决定以后出海捕鱼时多做一点准备。他命令船上的木匠在长舢板中间做一个小舱,舱后留了些空间,可以容一个人站在那里掌舵和拉下帆索;舱前也有一块地方,可容一两个人站在那里升帆或降帆;船舱做得很矮,但非常舒适,可容得下两三个人在里面睡觉,还可摆下一张桌子吃饭。

此外,他还在船上放了几瓶他爱喝的酒,以及面包、大米和咖啡等,出门也总会带上指南针。

后来,主人就经常大大方方地坐着这只长舢板出海捕

شۇ قېتىمقى كۈتۈلمىگەن ئىشتىن كېيىن، غوجايىنىمىز بۇنىڭدىن كېيىن بېلىق تۇتقىلى دېڭىزغا چىققاندا كۆپرەك تەييارلىق قىلىش قارارىغا كەلدى. ئۇ كېمىسىدىكى ياغاچچىغا ئۇزۇن قېيىقنىڭ ئوتتۇرىسىغا بىر كىچىك خانا ياساشنى، خانىنىڭ كەينىدە رول باشقۇرىدىغان ھەم يەلكەن ئارقانلىرىنى تارتىدىغان بىر ئادەم تۇرغۇدەك جاي بولۇش، ئالدىدىمۇ يەلكەننى چىقىرىپ - چۈشۈرىدىغان بىر - ئىككى ئادەم تۇرغۇدەك جاي بولۇشنى بۇيرۇدى. خانا ناھايىتى پاكىز، ئەمما ئىنتايىن ئازادە ياسالدى، ئىچىدە ئىككى - ئۈچ ئادەم يېتىپ - قوپالايتتى، ئۇنىڭغا تاماق يەيدىغان بىر شىرمۇ قويۇلدى.

بۇنىڭدىن باشقا، غوجايىن كېمىگە يەنە ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان بىر نەچچە بوتۇلكا ھاراق، بولكا، گۈرۈچ ۋە قەھۋە قاتارلىق نەرسىلەرنى سالدى. دېڭىزغا چىققاندا دائىم كومپاس ئېلىۋالىدىغان بولدۇق.

كېيىن، غوجايىن ئۇزۇن قېيىقتا بىمالال ئولتۇرۇپ بېلىق تۇتقىلى دېڭىزغا

鱼。我因为捕鱼技术高明，每次都会和主人一起出去。有一次，他约定要与当地三位颇有身份的摩尔人坐我们的长舢板出海游玩，就要我准备一下。

我按照他的吩咐，在头天晚上预备了许多酒菜食品送上了船。而且因为他们还准备打海鸟，我便拿了三支短枪放到舢板上，把火药和子弹准备好。等我把一切都准备妥当了，主人却对我说，客人临时有事，改在晚上，让我去钓些鱼做酒菜。

这时，我突然想到这是我逃跑的最好机会，因为我自己

چىقىدىغان بولدى. مېنىڭ بېلىق تۇتۇش تېخنىكام يۇقىرى بولغاچقا، غوجاين ھەر قېتىم مېنى ئېلىۋالاتتى. بىر قېتىم ئۇ بىزگە شۇ جايدىكى ئابرۇيلۇق موۋرلاردىن ئۈچەيلەننىڭ بىزنىڭ ئۇزۇن قېيىققا چۈشۈپ، دېڭىزدا سەيلە قىلىشقا ۋەدىلىشىپ قويغانلىقىنى، بۇنىڭغا تەييارلىق قىلىشىمنى بۇيرۇدى.

مەن ئۇنىڭ تاپىلغىنى بويىچە ئالدىنقى كۈنى كەچتە بىر مۇنچە ھاراق، زاكۇسكا ۋە يېمەكلىكلەرنى قېيىققا ئاپىرىپ قويدۇم. ئۇلارنىڭ قۇش ئوۋلاش ئويى بولغاچقا، ئۈچ تال مىلتىق ۋە ئوق - دورىلارنى تەخ قىلىپ قېيىققا قويۇپ قويدۇم. ھەممە تەييارلىق پۈتكەندە، غوجاين ماڭا، مېھمانلارنىڭ ھازىرچە ئىشى چىقىپ قالغانلىقىنى، دېڭىز سەيلىسىنى كەچكە قالدۇرغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ، مېنى ھاراققا زاكۇسكا قىلىدىغان بېلىق تۇتۇپ كېلىشكە بۇيرۇدى.

بۇ چاغدا مەن توساتتىن مۇشۇ پەيتنىڭ قېچىپ كېتىشنىڭ ئەڭ ياخشى

可以支配一条小船了。主人一走，我就拿来了一大筐当地甜饼干，又弄了三罐子淡水，搬了六十多磅蜜蜡，还顺便拿了粗线、一把斧头、锯子和锤子，准备进行远航。这些东西后来对我都非常有用。

另外，我又拿来了五六磅重的子弹，还在大舱里找到了一些主人的火药。我腾出一个酒瓶，把空瓶装满火药，带上佐尔逃离了主人。

我们不敢靠岸，一口气竟行了五天，最后在一个小河口下了锚。那时，船上

پۇرسىتى ئىكەنلىكىنى ئويلاپ قالدىم. چۈنكى، بىر كىچىك كېمە مېنىڭ ئىلكىمدە ئىدى. غوجاينى كېتىشىگىلا، شۇ يەرنىڭ تاتلىق پىرەنىكىدىن بىر سېۋەت ئەكەلدىم. ئۈچ كۈمزەك تاتلىق سۇ تەييارلىدىم. ئاتىشى قاداقتىن ئارتۇق ھەسەل مومنى يۆتكەپ كەلدىم. كېرەك بولۇپ قالار دېگەن ئويدا ئازراق توم يىپ، بىر پالتا، بىر ھەرە ۋە بىر بولقا ئالدىم، ھەممە نەرسىنى قېيىققا جايلاشتۇرۇپ، يىراق سەپەرگە جابدۇندۇم، بۇ نەرسىلەر كېيىن ماڭا بەك ئەسقاتتى.

مەن يەنە بەش - ئالتە قاداقتا ئېغىرلىقتىكى ئوق تېپىپ كەلگەندىن سىرت، قېيىق خانىسىدىن غوجاينىنىڭ بىر مۇنچە ئوق - دورىسىنى تاپتىم. بىر ھاراق بوتۇلكىسىنى بىكارلاپ، مىلتىق دورىسىنى شۇنىڭغا قاقچىلىدىم - دە، زورنى ئېلىپ غوجاينىنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتۇلدۇم.

قىرغاققا يېقىنلىشىشقا پېتىنالىماي، توختىماي بەش كۈن ماڭدۇق. ئاخىر بىر

剩下的水已不到一罐了，我们必须上岸弄点淡水。问题是：什么时候上岸？在哪儿才能弄到水？

佐尔说，如果我让他拿个罐子上岸，他会去找找看有没有水，有的话就给我带回来。但我不放心他一个人行动，便和他合力把船向岸边适当推进一些，然后两人一起涉水上岸。除了枪支弹药和两只水罐，我们其他什么都不带。

我不敢走得离船太远。幸运的是，我很快猎到了野兔似的动物，但颜色与野兔不一样，腿也比野兔长。我想这东西的肉一定很好吃，为

دەريا ئېغىزىغا كېلىپ لەڭگەر تاشلىدىم. شۇ چاغدا قېيىقتا بىر كۈمۈزەككىمۇ يەتمەيدىغان تاتلىق سۇ قالغانىدى. قىرغاققا چىقىپ سۇنىڭ ئېپىنى قىلمىساق زادى بولمايتتى. لېكىن، قىرغاققا قاچان چىقىمىز؟ سۇنى نەدىن تاپىمىز؟ گەپ مانا مۇشۇ يەردە ئىدى.

زور ماڭا ناۋادا ئۇنى كۈمۈزەك بىلەن قىرغاققا چىقارسام، سۇ بار - يوقلىقىغا قاراپ باقىدىغانلىقىنى، سۇ بولسا ئالغاج كېلىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇنىڭ يالغۇز ھەرىكەت قىلىشىدىن خاتىرجەم بولالماي، قېيىقنى قىرغاققا يېقىنلاشتۇرۇپ، ئىككىمىز بىللە سۇ كېچىپ قىرغاققا چىقتۇق. مىلتىق ۋە مىلتىق دورىسى، ئىككى كۈمۈزەكتىن باشقا ھېچنەمە ئالمىدۇق.

بىز كېمىدىن يىراقلاپ كېتىشكە پېتىنالمىدۇق. تەلىمىمىزگە مەن ناھايىتى تېزلا ياۋا توشقانغا ئوخشاپ كېتىدىغان بىر ھايۋاننى ئوۋلىدىم. لېكىن رەڭگى ياۋا توشقاننىڭ رەڭگىگە ئوخشىمايتتى.

此我大为高兴。

然而,更令人高兴的是,佐尔找到了淡水。我们把所有的罐子都盛满了水,又把杀死的野兔煮了饱餐一顿,就准备上路了。在那一带,我们始终没有发现人类的足迹。

我现在唯一的希望是:沿着海岸航行,直到英国人做生意的地方,在那儿总会遇到来往的商船,他们就会救我们。

我估计,我现在所在的地区正好在摩洛哥王国和黑人部族居住的地区之间,这儿只有野兽出没,荒无人烟。因此,我决定依照原来的计

划,继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。

我继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。

我继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。

我继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。我走了大约二十天,终于来到一个荒无人烟的地方。我在那里住了几天,然后继续往前走。

划，继续沿海岸行驶。

我们离开那个地方后，也有好几次不得不上岸取水，途中还猎了一头狮子，把整张皮剥下来。我们把皮摊在船舱的顶上，两天后皮就晒干了，以后我就把它当做被子来睡觉。

有一次上岸取水，我们意外地救了当地的一个村民，他们很感激地送了我一张豹皮、许多粮食和一大缸水。我们一口气又航行了十一天，中间一次也没有登岸。

后来，远远地看到了一艘船，我满帆全速前进追赶了一阵子。在我们感到绝

قليدىم. شۇڭا، ئەسلىدىكى پىلان بويىچە داۋاملىق دېڭىز قىرغىقىنى بويلاپ يۈرۈش قارارىغا كەلدىم.

بىز شۇ يەردىن ئايرىلغاندىن كېيىن، نەچچە قېتىم سۇ ئالغىلى قىرغاققا چىقىشقا مەجبۇر بولدۇق. يول ئۈستىدە شەردىن بىرنى ئوۋلاپ، تېرىسىنى پۈتۈن پېتى سويۇۋالدۇق. تېرىنى كېمە خانىسىنىڭ ئۈستىگە يېيىپ قويدۇق. تېرە ئىككى كۈندىلا قۇرۇدى، كېيىن مەن تېرىنى يوتقان قىلىۋالدىم.

بىر قېتىم قىرغاققا سۇ ئالغىلى چىقىپ، تاسادىپىي يەرلىك كەنت ئاھالىسىدىن بىرەيلەننى قۇتۇلدۇرۇۋالدۇق، ئۇلار بەك مىننەتدار بولۇپ، ماڭا بىر يىلپىز تېرىسى، نۇرغۇن ئاشلىق ۋە يوغان بىر ئىدىش سۇ بەردى. شۇنىڭدىن كېيىن بىز بىراقلا ئون بىر كۈن يۈردۈق، ئارىلىقتا بىرەر قېتىم سۇ قىرغاققا چىقىمىدۇق.

كېيىن، يىراقتىن بىر كېمىنى كۆرۈپ قالدىم، يەلكەننى پۈتۈنلەي ئېچىپ

望的时候，他们发现了我们，并救了我们。

那是一条葡萄牙商船，仁慈的船长替我保存了东西，留下了佐尔，并收购了我的小艇。他不仅不收我的船费，还出二十枚欧洲流通的金币买下我的豹皮，四十枚金币买下狮子皮，其他我愿意出卖的东西，他也都通通买下。

看来虽然我的命运多舛，不过总是能遇难呈祥。仗着这一点，二十二天后，我踏上了巴西海岸，身上带着变卖物品所得的二百二十个西班牙银币。

ئەڭ يۇقىرى سۈرئەت بىلەن ئىلگىرىلەپ
ھېلىقى كېمىنى بىر پەس قوغلىدىم. بىز
ئۈمىدسىزلىنىپ تۇرغاندا، ئۇلار بىزنى
كۆرۈپ قېلىپ قۇتقۇزۇۋالدى.

ئۇ پورتۇگالىيەنىڭ سودا كېمىسى
ئىكەن، مېھرىبان كاپىتان نەرسىلىرىمنى
ساقلاپ بەردى ھەم زورنى ئېلىپ قېلىپ،
كىچىك كېمىنى سېتىۋالدى. ئۇ مەندىن
كېمە ھەققى ئالماستىن، يەنە تېخى
ياۋروپادا ئوبوروت قىلىنىۋاتقان ئىسپان
تىللاسى بىلەن يىلپىز تېرىسىنى يىگىرمە
تىللاغا، شىر تېرىسىنى قىرىق تىللاغا
سېتىۋالدى. ئۇ يەنە مەن ساتماقچى بولغان
باشقا نەرسىلەرنىمۇ ھەق بېرىپ
سېتىۋالدى.

ھەرقانچە تەتۈر پېشانە بولساممۇ،
ھەممىشە مۈشكۈلچىلىككە يوللۇقسام
ياخشى ئادەمگە ئۇچراپ قالاتتىم. شۇنىڭغا
تايىنىپ يىگىرمە ئىككى كۈن يۈرگەندىن
كېيىن، برازىلىيە دېڭىز قىرغىقىغا قەدەم
قويدۇم. يېنىمدا نەرسە - كېرەكلىرىمنى
سېتىپ تاپقان ئىككى يۈز يىگىرمە
ئىسپان تىللاسى بار ئىدى.

三、幸运逃生

3. ئامان قېلىش

到了巴西，我住在船长给我介绍的一个种植园主家里，他拥有一个甘蔗园和制糖厂。不久，我便买下一块土地，并拟定了一个经管种植园和定居的计划。

由于我的辛勤耕耘，种植园经营得有了规模，这时，在海上救我的那位船长回来了，他已经成了我的朋友。船长把全部货物安全运抵

بىرازىلىيەگە بارغاندىن كېيىن، كاپىتان ماڭا تونۇشتۇرۇپ قويغان بىر ئېكىنزار غوجايىنىنىڭ ئۆيىدە تۇردۇم. ئۇ ئادەمنىڭ بىر پارچە شېكەر قومۇشى تېرىيدىغان ئېكىنزارلىقى ۋە بىر شېكەر زاۋۇتى بار ئىكەن. مەن بىر پارچە بوز يەر سېتىۋېلىپ، ئېكىنزارلىق باشقۇرۇش ۋە ئولتۇراقلىشىپ قېلىش پىلانىنى تۈزۈپ چىقتىم.

جاپالىق ئەمگىكىم ئارقىلىق، ئېكىنزارلىقىمنى بەلگىلىك كۆلەملەشتۈرۈۋالدىم. بۇ چاغدا، دېڭىزدا مېنى قوتۇلدۇرۇۋالغان ھېلىقى كاپىتان قايتىپ كەلدى. ھازىر ئۇ مېنىڭ دوستۇم

巴西,并替我带来了各种各样的铁器和用具,都是经营种植园非常有用的东西。不仅如此,他还替我带来了不少的货物,什么布啊,绒啊,粗呢等等,都是地地道道的英国货;另外一些东西则都是这儿特别贵重和需要的物品。这批货物让我赚了四倍的利润,我非常高兴。

生活渐渐安定下来之后,我的心又开始躁动,总想出去走一走。第二年,我的种植园大获成功,于是,我装备好一条船,把货也装好,同伴们也按照合同把我托付的事情安排

ئىدى. كاپىتان مالنىڭ ھەممىسىنى بىرازىلىيەگە ئامان - ئېسەن يەتكۈزۈپ، ماڭا ھەرخىل تۆمۈر ئەسۋابلار بىلەن سايمانلار ئالغۇچ كەلگەنىدى. بۇ نەرسىلەر تېرىقچىلىق ئىشلىرىدا تولىمۇ زۆرۈر ئىدى. ئۇنىڭدىن سىرت، ماڭا ئاتاپ ئەكەلگەن باشقا ماللارمۇ كۆپ ئىدى. رەخت، مامۇق ۋە يىرىڭ يۇڭ قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى ھەقىقىي ئەنگىلىيە ماللىرى ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە بىر مۇنچە نەرسىلەر بۇ يەردە تولىمۇ ئەتىۋارلىق ئىدى، مەن بۇ ماللارنى سېتىپ تۆت ھەسسە پايدا ئېلىپ، بەكلا خۇش بولۇپ كەتتىم.

تۇرمۇشۇم بارا - بارا ئىزىغا چۈشكەندىن كېيىن، يەنە ئىچىم تىتىلداشقا باشلىدى، ھە دېسلا سىرتلارغا چىقىشنى ئويلايدىغان بولۇپ قالدىم. ئىككىنچى يىلى، ئېكىنزارلىقتىن مول ھوسۇل ئالدىم. شۇنىڭ بىلەن بىر كېمە ھازىرلاپ، ماللىرىمنى شۇ كېمىگە باستىم. ھەمراھلىرىمۇ توختامغا ئاساسەن

妥当。

我于一六五九年九月一日上了船。我们的船载重一百二十吨，装备有六门炮，除了船长、他的小佣人和我自己外，另外还有十四个人。船上没有什么大件的货物，只是一些适合与黑人交易的小玩意儿，以及其他一些新奇的零星杂货。

我们沿巴西海岸向北行驶，计划在北纬十至十二度之间横渡大洋，直达非洲。不料途中遇到了大风暴，我们便改变航向，向西北偏西方驶去。但是，第二次更猛烈的风暴把

مەن ھاۋالە قىلغان ئىشلارنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇردى.

1659 - يىلى 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى كېمىگە چىقتىم. بىزنىڭ كېمىمىزنىڭ يۈك كۆتۈرۈشچانلىقى بىر يۈز يىگىرمە توننا بولۇپ، ئالتە دانە زەمبىرەك ئورنىتىلغانىدى. كېمىدە كاپىتان، ئۇنىڭ كىچىك خىزمەتكارى ۋە مەندىن باشقا يەنە ئون تۆت ئادەم بار ئىدى. كېمىدە ئانچە چوڭ ماللار يوق ئىدى، نېگىرلارغا يارايدىغان ئۇششاق ماللار بىلەن پارچە - پۇرات ماللار بار ئىدى.

بىز بىرازىلىيە دېڭىز ساھىلىنى بويلاپ شىمالغا قاراپ يۈردۇق. بىزنىڭ مەقسىتىمىز: شىمالىي كەڭلىك 10 گىرادۇستىن 12 گىرادۇسقىچە بولغان ئارىلىقتىن ئاتلانىك ئوكياننى كېسىپ ئۆتۈپ، ئۇدۇل ئافرىقىغا بېرىش ئىدى. ئويلىمىغان يەردىن سەپەردە بوران - چاپقۇنغا دۇچ كەلدۇق. شۇنىڭ بىلەن يۆنىلىشنى ئۆزگەرتىپ، غەربىي شىمالدىن غەربكە قىيپاش يول ئالدۇق. ئەمما،

ئەتسى تېخىمۇ دەھشەتلىك بوران
كېلىمىزنى غەربكە ئۇچۇتۇپ ئېلىپ
كەتتى، ئاخىر بوران بىزنى نورمال سودا -
سېتىق لىنىيەسىدىن چىقىرىپ تاشلاپ،
ئىنسانلارنىڭ مەدەنىي رايونىدىن
يىراقلاشتۇرۇۋەتتى.

بۇرۇن بارغانسېرى قۇتراپ كېتىۋاتاتتى. ئەھۋالىمىز ئىنتايىن خەۋپلىك ئىدى. بىر كۈنى ئەتىگەلىكى تۇيۇقسىز بىرسى: «قۇرۇقلۇق!» دەپ ۋارقىراپ كەتتى. بىز قانداق يەرگە كېلىپ قالغانلىقىمىزنى بىلمەكچى بولۇپ، تىريۇمدىن يۈگۈرۈپ چىققۇنلىقىمىزدا، كېمە بىردىنلا بىر پارچە قۇملۇق سايىغا يېتىپ تۇرۇپلا قالدى. ئاسمان - پەلەك دولقۇنلار توختىماستىن كېمىگە ئۇرۇلۇشقا باشلىدى. ھەممىمىز ئۆلۈم گىردابىغا بېرىپ قالغانلىقىمىزنى ھېس قىلىشتۇق. كېيىن بۇرۇن سەل پەسەيگەن بولسىمۇ، لېكىن ئەھۋالىمىز يەنىلا خەتەرلىك ئىدى. كۈچىمىزنىڭ يېتىشىچە ئۆزىمىزنى قۇتقۇزماقتىن باشقا يول

际，大家一起用力，把小艇放到大船旁。然后，我们一起上了小艇，就听凭上帝和风浪支配我们的命运了。巨浪又无情地把我们的艇打得船底朝天，艇上的人被海浪冲得无影无踪，幸运的是我被海浪冲上了岸。

我虽然获救，却又陷入了另一种绝境。没有衣服可更换，没有任何东西可充饥解渴，我看不到有任何出路，除了饿死，就是给野兽吃掉。

第二天海面风平浪静，潮水也已远远退去，我走下海

قالمىغانىدى. كېمىدە پەقەت بىر قېيىق بار ئىدى. مۇشۇنداق خەتەرلىك پەيتتە كۆپچىلىك تەڭ كۈچ چىقىرىپ، كىچىك قېيىقنى كېمىنىڭ يېنىغا چۈشۈرۈۋالدۇق، ئاندىن ھەممىمىز كىچىك قېيىققا چۈشۈپ تەقدىرىمىزنى تەڭرى بىلەن دولقۇننىڭ ئىختىيارىغا تاپشۇردۇق. ئارقىدىنلا غايەت زور بىر دولقۇن شەپقەتسىزلەرچە قېيىقنى دۈم كۆمتۈرۈۋەتتى. قېيىقتىكىلەر دولقۇننىڭ زەربىسىدە كۆزدىن غايىب بولدى. تەلىيىمگە دولقۇن مېنى قىرغاققا چىقىرىۋەتتى.

مەن قۇتۇلۇپ قالغان بولساممۇ، باشقا بىر مۈشكۈل ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدىم. يۆتكەپ كىيىدىغان كىيىم، يەيدىغان - ئىچىدىغان ھېچقانداق نەرسە يوق ئىدى. ھېچقانداق نىجاتلىق يولى قالمىغانلىقىغا كۆزۈم يەتتى، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كەتمىگەن ھالەتتىمۇ ياۋايى ھايۋانلارغا يەم بولۇپ كېتەتتىم.

ئەتىسى دېڭىز يۈزى تىنچلاندى، تاشقىنىمۇ چېكىنىپ كەتتى. مەن قىرغاققا

岸,脱掉衣服向大船游了过去。进入了船的前舱后,我发现船已漏水,舱底进满了水,因为船搁浅在一片坚硬的沙滩上,船尾上翘,所以船的后半截没有进水。

首先,我发现船上的粮食都还干燥无恙,就自己动手做了个木排,将船上的面包、米以及一些剩下来的欧洲麦子、烈性甜酒,还有五六加仑椰子酒装上了木排。此后的几天时间里我找到了衣物和木匠箱子,还有两支鸟枪、两支手枪、一小包子弹、一些火药和两把旧刀,凡是我认为会对自己有用的我

带上了。我首先把船上的食物和衣服搬到岸上,然后才把船上的水舀出来。我发现船上的水已经满了,因为船搁浅在一片坚硬的沙滩上,船尾上翘,所以船的后半截没有进水。我首先把船上的食物和衣服搬到岸上,然后才把船上的水舀出来。我发现船上的水已经满了,因为船搁浅在一片坚硬的沙滩上,船尾上翘,所以船的后半截没有进水。

我首先把船上的食物和衣服搬到岸上,然后才把船上的水舀出来。我发现船上的水已经满了,因为船搁浅在一片坚硬的沙滩上,船尾上翘,所以船的后半截没有进水。我首先把船上的食物和衣服搬到岸上,然后才把船上的水舀出来。我发现船上的水已经满了,因为船搁浅在一片坚硬的沙滩上,船尾上翘,所以船的后半截没有进水。

都把它拖上岸。

晚上，我自己动手搭了个小帐篷用来睡觉，四周是我全部的财产，心中感到安稳踏实。大风整整刮了一夜，第二天早晨，我向外一望，那只船已无影无踪！

为了能在这块陆地上生存下去，我根据自己的情况，拟定了选择住所的几个条件：第一，必须要卫生，要有淡水；第二，要能遮阴；第三，要能避免猛兽或人类的突然袭击；第四，要能看到大海，万一上帝让什么船只经过，我就不至于失去脱险的机会。

我按上述条件

كېرەكلىك دەپ قارىغان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى قىرغاققا سۆرەپ ئاچىقئۆلدىم. كەچتە چېدىر تىكىپ، چېدىردا ئۆخلىدىم. مال - مۈلۈكلىرىم ئەتراپىمدا ئىدى. كۆڭلۈم توق، خاتىرجەم ئىدىم، كېچىچە بوران چىقتى. ئەتىسى قوپۇپ سىرتقا قارىسام، ھېلىقى كېمە ئىز - دېرەكسىز يوقاپ كېتىپتۇ!

مەن مۇشۇ قۇرۇقلۇقتا ياشاش ئۈچۈن، ئۆزۈمنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن قونالغۇ تاللايدىغان شەرتلەرنى تۈزۈپ چىقتىم: بىرىنچى، مۇھىتى پاكىز ھەم ئىچىدىغان سۇغا يېقىن بولۇش؛ ئىككىنچى، ئاپتاپ چۈشمەيدىغان بولۇش؛ ئۈچىنچى، ياۋايى ئادەم ۋە يىرتقۇچ ھايۋانلارنىڭ تۇيۇقسىز ھۇجۇمىدىن ساقلىنىشقا ئەپلىك بولۇش؛ تۆتىنچى، دېڭىزنى كۆرگىلى بولىدىغان بولۇش. بۇنداق بولغاندا، ناۋادا تەڭرىم بىرەر كېمىنى مۇشۇ يەردىن ئۆتۈشكە نېسىپ قىلسا، خەتەردىن قۇتۇلۇش پۇرسىتىدىن مەھرۇم قالمايتتىم.

دەل مۇشۇ شەرتلەرگە توغرا

كېلىدىغان جاينى ئىزدەپ يۈرۈپ، بىر كىچىك تاغنىڭ يانباغرىدىن بىر تۈزلەڭ يەرنى تاپتىم. بۇ جاينىڭ تاغنىڭ يانباغرىغا تۇتىشىدىغان تەرىپى خۇددى تامغا ئوخشاش تىك ھەم تۈز بولۇپ، ھەرقانداق ئادەم ياكى ھايۋان ئۈستىدىن چۈشۈپ ماڭا ھۇجۇم قىلالمايتتى. تىك ياردا غارنىڭ ئاغزىغا ئوخشاش بىر ئويما بار بولسىمۇ، بىراق ئۇ غار ئەمەس ئىدى. بۇ تىك يارنىڭ ئويۇلۇپ كەتكەن يېرىنىڭ ئۇدۇلىدا تەكشى بىر ئوتلاق بار ئىدى. مەن چېدىرىمنى مۇشۇ يەرگە تىكتىم.

يەنە نۇرغۇن كۈچ سەرپ قىلىپ،
باشتا تىلغا ئالغان مال - مۈلۈكلىرىمنى
مۇشۇ قورغانغا بىر - بىرلەپ توشۇدۇم. بۇ
ئىشلارنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن،
ھېلىقى تىك يارنى كولاشقا باشلىدىم. ئۇ
يەردىن چىققان توپا - تاشنى سىرتقا
توشۇپ، چېدىر بىلەن ئۆتكۈرنىڭ
ئارىلىقىغا يېرىم چەمبەر شەكىللىك سۇيا
ياسىدىم. شۇنداق قىلىپ، چېدىر مېنىڭ
ئۆيۈم بولدى، ئۆيۈمنىڭ كەينىدىكى

篷与山洞之间堆成一个半圆形平台。这样，帐篷算是我的住房，房后的山洞就成了我的地窖。为了避免雷电，我又把火药分成许许多多小包。

在做这些工作的过程中，我也时常会带枪出门，在岛上转一转。第一次外出，我便发现岛上有不少山羊，我想，这会给我的生活带来很多好处。

ئۆڭكۈر مېنىڭ گەمەم بولدى. چاقماقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، مىلتىق دورىسىنى نۇرغۇن كىچىك خالتىلارغا ئايرىم - ئايرىم قاقچىلىدىم.

مەن مۇشۇ ئىشلار بىلەن مەشغۇل بولۇۋاتقان مەزگىلىدە، پات - پاتلا مىلتىق بىلەن ئارالنى ئايلىنىپ كېلەتتىم. بىرىنچى قېتىم چىققان كۈنلا ئارالدا ئۆچكىلەرنىڭ كۆپلۈكىنى بايقىدىم. بۇ ئۆچكىلەر مېنىڭ تۇرمۇشۇمغا تولىمۇ پايدىلىق دەپ ئويلىدىم.

四、岛上生活

4. ئارالدىكى تۇرمۇش

最使我高兴的是我在大船上找到了三本精装《圣经》，它们是随我从英国购来的货物一起运来的。此外，还有几本葡萄牙文的书籍，其中有两三本天主教祈祷书和几本航海书籍，所有这些书本我都小心地保存起来，而且，我还找到了一些纸、墨水和笔。这样，我就可以学知识了。

كىمىدىن ئۈچ پارچە قاتتىق مۇقاۋىلىق «ئىنجىل» نىڭ تېپىلىپ قېلىشى مېنى ئاجايىپ خۇش قىلىۋەتتى. بۇ كىتابلار ئەسلىدە مېنىڭ ئەنگلىيەدىن كەلتۈرۈلگەن مالىرىم بىلەن بىللە كەلگەنىدى. بۇلاردىن باشقا، پورتۇگالىيە تىلىدىكى كىتابلاردىنمۇ بىرقانچىسى بار بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئىككى - ئۈچ پارچىسى كاتولىك دىنى ئىبادەت كىتابى ۋە دېڭىز قاتنىشىغا ئائىت كىتابلار ئىدى. مەن بۇ كىتابلارنى ئېھتىيات بىلەن ساقلاپ قويدۇم ھەمدە يەنە بىر مۇنچە قەغەز، سىياھ، قەلەم تېپىۋالدىم. دېمەك، مەن بىلىم ئۆگىنەلەيدىغان بولدۇم.

我想，世界上可能还没有人会有我这样的遭遇，我应该想办法把这一切记录下来。最重要的是，我在岛上的生活寂寞而忧郁，我要让自己有个精神寄托。不过，我的笔墨都用的很节省，因为我不知道自己还要在这里生活多久。

据我估计，我大约在北纬九度二十二分的方，上岛时间是九月三十日。上岛后约十一二天，我忽然想到，我一定会忘记计算日期，甚至连安息日和工作日都会忘记。为了防止发生这种情况，我便用刀子在一根大柱子上用大写字母刻

مەن ئويلايمەن، دۇنيادا ھېچقانداق ئادەم ماڭا ئوخشاش قىسمەتكە يولۇقمىغان بولۇشى مۇمكىن. شۇڭا، مۇشۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئامال بار خاتىرىلەپ قويۇشۇم كېرەك. ئەڭ مۇھىمى، مېنىڭ ئارالدىكى تۇرمۇشۇم زېرىكىشلىك ھەم ئەلەملىك ئىدى. مەنە ئۆزۈمنى باغلاپ تۇرىدىغان روھىي ھاۋالە بولۇشى كېرەك ئىدى. بىراق، مەن قەلەم بىلەن سىياھنى ناھايىتى تېجەپ ئىشلىتەتتىم. چۈنكى، بۇ يەردە قانچە ئۇزاق ياشايدىغانلىقىمنى بىلمەيتتىم.

مۆلچەرىمچە، مەن تۇرغان يەر شىمالىي كەڭلىك 9 گىرادۇس 20 مىنۇت ئىدى. ئارالغا چىققان ۋاقتىم 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئىدى. قىرغاققا چىقىپ ئون بىر - ئون ئىككى كۈندىن كېيىن، بىردىنلا ئويلاپ قالدىم: مەن جەزمەن چېسلانى، ھەتتا شەيبان كۈنى بىلەن خىزمەت كۈنىنىمۇ ئۇنتۇپ قالغان بولۇشۇم مۇمكىن ئىدى. مۇشۇنداق ئەھۋالنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش

上一句话“我于一六五九年九月三十日在此上岸”，我把柱子做成一个大十字架，立在我第一次上岸的地方。

在这方柱的四边，我每天用刀刻一个凹口，每七天刻一个长一倍的凹口，每一月刻一个再长一倍的凹口。就这样，我有了一个日历，可以计算日月了。

将这件大事解决好了之后，我开始认真地考虑自己的处境，并记下每天的经历。为了让自己振作起来，并弄清楚以后该做些什么，我决

ئۈچۈن، بىر تۈۋرۈككە پىچاق بىلەن «مەن 1659 - يىلى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى مۇشۇ يەردىن قىرغاققا چىققان» دېگەن خەتلەرنى ئويۇپ، ئۇنى كىرىست شەكلىدە ياسىدىم - دە، قىرغاققا چىققان يېرىمگە تىكلەپ قويدۇم.

بۇ تۆت قىرلىق خادىنىڭ ھەربىر قىرىغا ھەر كۈنى بىر پېتىنغۇ ئويۇپ قويدىغان، ھەر يەتتە كۈندە ئۈنىڭدىن بىر ھەسسە ئۇزۇن پېتىنغۇ ئويۇپ قويدىغان، ھەر ئايدا ئۈنىڭدىنمۇ چوڭ پېتىنغۇ ئويۇپ قويدىغان بولدۇم. شۇنداق قىلىپ، بۇ خادا مېنىڭ يىل، ئاي، كۈننى بىلىپ تۇرىدىغان كالىندارىم بولۇپ قالدى.

بۇ ئىش ئوبدان بىر ياقلىق قىلىنغاندىن كېيىن، ئۆزۈمنىڭ نۆۋەتتىكى ئەھۋالى توغرىلۇق ئەستايىدىل ئويلىنىشقا باشلىدىم ھەمدە كۈندىلىك كەچۈرمىشلىرىمنى خاتىرىلەپ ماڭدىم. ئۆزۈمنى تېتىك تۇتۇش ئۈچۈن، بۇنىڭدىن كېيىن نېمىلەرنى قىلىشنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش مەقسىتىدە، بالا - قازا

定把当前的祸福利害
仔细加以比较。结果，
过了好长时间，我才把
我的幸运和不幸排列
成以下的样子：

祸与害：

同来的人都死了，我感到非常孤独
无依。

我独自居住在荒
岛，没有人可以交谈。

我没有衣服。

我无法抵御野兽
的袭击。

我与世隔绝，不
知道外界的信息。

海上风浪不息，
我很难自行离去。

这个地方很少有
船经过，我又求救无
门。

福与利：

我的同伴丧生，

ئامەت ۋە پايدا - زىياننى ئىنچىكە
سېلىشتۇرۇپ چىقىش كېرەكلىكىنى
قارار قىلدىم. نەتىجىدە، ئۇزاق ۋاقىتتىن
كېيىن، تەلەي بىلەن تەلەيسىزلىكنى
تۆۋەندىكىدەك تىزىپ چىقتىم.

بالا - قازا ۋە زىيان:

ھەمراھلىرىم ئۆلۈپ كەتتى، مېنى
غەربىلىق باستى.

قاقاس ئارالدا تىكەندەك يالغۇزمەن،
پاراڭلاشقۇدەك ئادەم يوق.

كىيگۈدەك كىيىم يوق.

يىرتقۇچىلارنىڭ ھۇجۇمى ئالدىدا
ئامالسىز مەن.

جاھاننىڭ ئىشلىرىدىن بىخەۋەر
پىنھان ياشايمەن، سىرتقى دۇنيانىڭ
ئۇچۇرلىرىدىن بىخەۋەر مەن.

دېڭىزدا دولقۇن تىنچىماس،
كەتمىكەم بەسى مۈشكۈل.

بۇ يەردىن كېمىلەرمۇ بەك ئاز
ئۆتىدۇ، نىجاتلىق يولۇم ئۇزۇلگەن.

ئامەت ۋە پايدا:

ھەمراھلىرىم ئۆلۈپ كەتتى، لېكىن

我却保有性命。

上帝让我大难不死，必会有丰厚的恩赐。

这里天气炎热，根本穿不住衣服。

我有足够的粮食，不会饿死。

这里空气新鲜，有利于身体健康。

到目前为止，我还没遇到过凶猛的野兽。

假如我在非洲沿岸覆舟，我的生活里肯定会有更多的危险，但上帝神奇地把船送到海岸附近，使我可以从船上取下许多有用的东西，让我终生受用不尽。既然如此，我也没有什么可以抱怨了。

مەن ھايات قالدىم.

تەڭرى مېنى چوڭ بالا - قازادىن ساقلاپ قالغانىكەن، چوقۇم يەنە نۇرغۇن خەير - ئېھسان ئاتا قىلىدۇ.

بۇ يەرنىڭ ھاۋاسى پىژغىرىم ئىسسىق، كىيىم كىيگىلىمۇ بولمايدۇ. يېتەرلىك ئاشلىقىم بار، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كەتمەيمەن.

بۇ يەرنىڭ ھاۋاسى ساپ، سالامەتلىككە پايدىلىق.

ھازىرغا قەدەر ماڭا يىرتقۇچ ھايۋانلار ھۇجۇم قىلىپ باقمىدى.

ناۋادا كېمە ئافرىقا دېڭىز قىرغاقلىرىدا چۆكۈپ كەتكەن بولسا، كۈنلىرىم بۈگۈندىنمۇ بەتتەر خەۋپ - خەتەر ئىچىدە ئۆتكەن بولاتتى. ئەمما تەڭرى ئۆز قۇدرىتى بىلەن كېمىنى دېڭىز قىرغىقىغا يېقىن ئاپىرىپ قويۇپ، كېمىدىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئېلىۋېلىشىمغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى. بۇ نەرسىلەرنى ئۆمۈر بويى ئىشلىتىپ بولالمايمەن. دېمەك، مېنىڭ

现在，我对自己
的处境稍感宽慰，就
不再对着海面望眼欲
穿，希求有什么船只
经过了。我已把这些事
丢在一边，开始筹划度
日之计，并尽可能地改
善自己的生活。

我偶然翻到了一个
布袋，里面装了一些
谷类，是用来喂家
禽的。这袋谷子可能
是上次从里斯本出发
时带上船的吧，袋里
剩下的一点谷类早已被
老鼠吃光了，只留下
一些尘土和谷壳。
我扔掉这些东西，大
约一个月之后，却发现
地上长出了绿色的
茎秆。

起初我以为那只是
自己以前没有注意
到的某种植物，但不

ئاغرىنىشقا ھەققىم يوق.

ئەمدى مۇشۇ كۈنگە شۈكۈر -
قانائەت قىلىپ، بىرەر كېمە ئۆتۈپ
قالارمىكەن دەپ دېڭىزغا تەلمۈرۈپ
قارمايدىغان بولدۇم. بۇ ئىشلارنى بىر
ياققا چۆرۈۋېتىپ، تىرىكچىلىك پىلانى
تۈزۈپ، تۇرمۇشۇمنى ئىمكان بار
ياخشىلاشقا باشلىدىم.

بىر كۈنى مەن بىر رەخت خالتىنى
ئۆرۈپ قېقىۋىدىم، ئۇنىڭ ئىچىدە ئازراق
توخۇغا بېرىدىغان دان بار ئىكەن. دان
قاچىلانغان بۇ خالتىنى ئالدىنقى قېتىم
لىسبوندىن يولغا چىققاندا كېمىگە
ئېلىۋالغان بولسا كېرەك، خالتىدىكى
داننى چاشقانلار يەپ تۈگىتىپ، پەقەت
ئازراق توپا - چاڭ ۋە توپان قالغانىكەن.
مەن خالتىدىكى نەرسىلەرنى تاشلىۋېتىپ،
بىر ئايدىن كېيىن، يەردىن ئۈنۈپ
چىققان يېشىل مايىسلارنى كۆرۈپ
قالدىم.

مەن دەسلەپتە ئىلگىرى مەن دىققەت
قىلمىغان مۇشۇ ئارالدا ئۆسىدىغان بىر

久以后，我看到长出了十一二个穗头，与欧洲的大麦一模一样，这使我十分惊讶。没想到老鼠吃掉了绝大部分谷粒，而仅存的十几颗竟然没有坏掉。到了大麦成熟的季节，我小心地把麦穗收藏起来，一颗麦粒也舍不得丢失。

除了大麦，另外还有两三枝稻秆，我同样小心翼翼地把稻谷收藏起来，目的也是为了能再次播种，好自己做面包吃。

大概半年之后，我在离小山坡很远的地方发现了一条小溪，小溪的尽头树木茂盛，葡萄藤爬满了树枝，晶莹的葡萄一串串的，又红又大。我

خىل ئۆسۈملۈك بولسا كېرەك دەپ ئويلاپتىمەن. ئەمما ئۇزاق ئۆتمەي، ھېلىقى مايسىلار ئون بىر - ئون ئىككى تالچە باشاق چىقاردى. قارىسام، ياۋروپادا ئۆسىدىغان ئارپا ئىكەن، بۇنى كۆرۈپ قاتتىق ھەيران قالدۇم. چاشقانلاردىن ئېشىپ قالغان ئاشۇ ئون نەچچە تال ئارپا ئۇرۇقىنىڭ بۇزۇلۇپ قالماي شۇ پېتى تۇرغانلىقىنى ئويلىماپتىكەنمەن. ئارپا پىشىدىغان مەزگىل يېتىپ كەلگەندە، بىر تال دېنىنىمۇ زايە قىلماي، ئېھتىياتچانلىق بىلەن يىغىۋېلىپ ساقلاپ قويدۇم.

ئارپىدىن باشقا يەنە ئۈچ تال شال تۈپىمۇ بار ئىدى. مەن ئۇنىمۇ ئاۋايلاپ يىغىۋالدىم. مەقسىتىم تېرىپ كۆپەيتىپ بولكا قىلىپ يېيىش ئىدى.

ئالاھىزەل يېرىم يىلدىن كېيىن، تاغ باغرىدىن يىراقراق يەردە بىر ئېرىقنى بايقىدىم. ئېرىقنىڭ باش تەرىپى قويۇق ئورمانلىق ئىدى. دەرەخلەرگە چىرىمىشىپ كەتكەن ئۈزۈم پىلەكلىرىدە يوغان ھەم

立刻喜欢上了这个美丽的地方,开始考虑是否要搬家。但仔细想一想,住在海边也有住在海边的好处,多少还有获救的希望,而如果住在山林里,无异于把自己禁闭起来。思前想后,觉得家还是不搬为好。

家是不准备搬了,但我确实非常喜欢那地方。因此,我又去那儿考察了近一个月的时间,决定在那儿造一间茅舍,再用一道结实坚固的围墙把它从外面围起来,以便随时来住。这样,我又有了——一座乡间住宅了。

这座乡间住宅历经一个月才完工,

قىزىل ئۈزۈم ساپاقلرى ئۈنچىدەك يالتىرايتتى. شۇئان بۇ گۈزەل جاينى ياقتۇرۇپ قېلىپ مۇشۇ يەرگە كۆچۈپ كېلىش كېرەكمۇ، يوق دېگەننى ئويلىنىشقا باشلىدىم. بىراق، ئەستايىدىل ئويلىنىدىم، دېڭىز بويىدا تۇرغاننىڭ ئۆزىگە يارىشا پايدىلىق تەرەپلىرى بار، نىجاتلىققا ئېرىشىشنىڭ يەنىلا ئاز - تولا ئىمكانىيىتى بار. ناۋادا مۇشۇ ئورمانلىققا تۇرسام، ئۆزۈمنى ئورمانلىققا قاماپ قويغان بولاتتىم. ئۇيان ئويلاپ، بۇيان ئويلاپ، يەنىلا كۆچۈپ كەلمىسەم ياخشى بولىدىغانلىقىنى ھېس قىلدىم.

ئۆيىنى كۆچۈرمەيدىغان بولىدۇم، لېكىن ئۇ يەرنى ئالامەت ياقتۇرۇپ قالغانىدىم. شۇڭا، ئەتراپنى بىر ئايغا يېقىن تەكشۈرۈپ چىقىپ، سىرتىنى مۇستەھكەم قاشالاپ، قاچانلا كەلسەم تۇرغۇدەك قىلىپ بىر كەپە ياساش خىيالىغا كەلدىم. شۇنداق قىلىپ، مەن يەنە بىر سەھرا تۇرالغۇسىغا ئىگە بولۇپ قالدىم.

بۇ سەھرادىكى تۇرالغۇ بىر ئايدا ئاران

围墙是由两层篱笆筑成的，有我自己那么高，桩子打得很牢固，桩子之间塞满了矮树。我睡在里面很安全，有时一连睡上两三个晚上，出入用一架梯子爬上爬下。另外，我将采集到的葡萄都挂在树上晒成了葡萄干。

到了十月中旬，几乎天天下雨，看时大雨滂沱，一连几天无法出门。在此期间，我一直困在屋内，粮食储备逐日减少。

后来，我冒险两次外出，第一次杀了一只山羊，第二次，我找到了一只大鳖，让我大饱口福。我的粮食是这样分配的：

پۈتتى. قاشا ئىككى قات چىتلاقتىن قىلىندى، ئېگىزلىكى بويۇمچىلىك بولدى. قوزۇقلار مۇستەھكەم قېقىلدى، قوزۇقنىڭ ئوتتۇرىسىغا چاتقال باستىم. ئىچىدە ناھايىتى بىخەتەر ئۇخلايتتىم. بەزىدە ئىككى - ئۈچ ئاخشام تۈنەيمۇ قالاتتىم. كىرىپ - چىقىشتا شوتا ئىشلىتەتتىم. بۇنىڭدىن باشقا، يىغىۋالغان ئۈزۈملەرنى دەل - دەرەخلەرگە ئېسىپ قويۇپ كىشىنى قىلدىم.

10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندا، كۈندە دېگۈدەك يامغۇر ياغدى، شارقىراپ يامغۇر يېغىپ كەتسە، نەچچە كۈنلەپ سىرتقا چىقالمايتتىم. مۇشۇنداق چاغلاردا، ئۆيىدە سوللىنىپ ئولتۇراتتىم، زاپاس ئاشلىق كۈنسېرى ئازىيىپ كېتىۋاتاتتى.

كېيىن قاراملىق بىلەن ئىككى قېتىم سىرتقا چىقتىم. بىرىنچى قېتىم پەقەت بىر ئۆچكىنى ئۆلتۈردۈم، ئىككىنچى قېتىم يوغان بىر تاشپاقىنى تېپىۋېلىپ، گۆشىنى تويغۇچە يېدىم. ھەر كۈنلۈكى يەيدىغان تامىقىمنى مۇنداق تەقسىملىدىم:

早餐吃一串葡萄干，中餐吃一块烤羊肉或烤鳖（不幸的是，我没有蒸东西或煮东西的器皿），晚餐吃两三个鳖蛋。

在被大雨困在家里时，我每天工作两三个小时扩大山洞。我把洞向另一边延伸，一直开通到围墙外，作为边门和进出口。

我开始摸到了雨季和旱季的规律，学会了怎样划分这两个季节，并为此做好相应的准备。经过实验，我掌握了大麦和稻子的种植经验，知道什么时候该下种。现在我知道一年可播种两次，收

纳شتىدا بىر ساپاق قۇرۇق ئۈزۈم يەيمەن؛ چۈشتە كاۋاپ قىلىنغان ئۆچكە گۆشىدىن ياكى تاشپاقا گۆشىدىن بىر پارچە يەيمەن (ئەسۈسكى، تېخىچىلا يېمەكلىك دۈملەپ ياكى پىشۇرۇپ يەيدىغان قازان - قومۇچۇم يوق ئىدى)؛ كەچتە تاشپاقا تۇخۇمىدىن ئىككى - ئۈچىنى يەيمەن.

قاتتىق يامغۇردا ئۆيىدە سوللىنىپ قالغان كۈنلىرىمدە، ھەر كۈنلۈكى ئىككى - ئۈچ سائەتتىن ئىشلەپ غارنى كېڭەيتتىم. مەن ئۇنىڭ يەنە بىر تەرىپىنى كولاپ تاغنىڭ سىرتىغا تېشىپ چىقىپ قاشاننىڭ سىرتىغا تۇتشىدىغان بىر يول ئاچتىم. ئۇنى يان ئىشىك ۋە كىرىپ - چىقىش ئېغىزى قىلدىم.

بارا - بارا مەن يامغۇر پەسلى بىلەن قورغاقچىلىق پەسلىنىڭ قانۇنىيەتلىرىنى بىلىۋالدىم. بۇ ئىككى پەسلىنى قانداق ئايرىشنىمۇ ئۆگىنىۋالدىم، بۇنىڭغا مۇناسىپ تەييارلىقلارنى كۆرۈپ قويدىغان بولدۇم. تەجىربە قىلىش ئارقىلىق، ئارپا بىلەن شال تېرىش تەجىربىسىنى

获两次。

雨季刚过，天气开始转晴，我去了我的乡间茅舍，发现一切如旧。我修筑的双层围墙，不仅完好无损，而且，从附近砍下来的那些树桩都发了芽，并长出了长长的枝条，仿佛是去年被修剪过的柳树一样。

我不知道这些是什么树，但看到这些小树都成活了，真是喜出望外。我把它修剪了一番，尽可能让它们长得一样高。一年后，这些树长得体态优雅，简直令人难以置信。

我在这些景色中获得了享受，因此

ئىگىلىۋالدىم. قايسى چاغدا ئۇرۇق چېچىش كېرەكلىكىنى بىلىدىم. يىلدا ئىككى قېتىم تېرىپ، ئىككى قېتىم ھوسۇل ئالغىلى بولىدىغانلىقىنى بىلىۋالدىم.

يامغۇر پەسلى ئۆتۈپ، ھاۋا ئېچىلىشقا باشلىدى. مەن سەھرادىكى ئۆيۈمگە بېرىپ، ھەممە نەرسىنىڭ ئۆز پېتى تۇرغانلىقىنى كۆردۈم. ئىككى قات قاشا تام مۇكەممەل تۇرغاننىڭ ئۈستىگە، يېقىن ئەتراپتىكى ئورمانلىقتىن كېسىپ ئەكىلىپ قاققان قۇزۇقلارنىڭ ھەممىسى ئۇزۇن - ئۇزۇن نوتا چىقىرىپ، خۇددى ئالدىنقى يىلى پۇتاپ قويغان سۆڭەكلەردەك بولۇپ كېتىپتۇ.

مەن بۇ قۇزۇقلارنى قانداق دەرەخلەردىن كەسكەنلىكىمنى يادىمغا ئالالمىدىم. ئەمما، بۇ قۇزۇقلارنىڭ كۆكلەپ كەتكىنىنى كۆرۈپ ھەقىقەتەن سۆيۈنۈپ كەتتىم - دە، ئۇلارنى مۇمكىنقەدەر تەكشى ئۆسسۇن دەپ پۇتاپ قويدۇم. بىر يىلدىن كېيىن بۇ قۇزۇقلار دەرەخ بولۇپ، ئىشەنگۈسىز دەرىجىدە

决定在我原来的住地也种上树。我绕着半圆形围墙栽下了两排树。我知道不久以后，这些树就会长起来，给我的住所多一层保护，并增添许多凉爽的气息。

时间过得很快，转眼间又到了九月，这已经是我上岛后的第二个雨季了。两年前的九月三十日是我生命中的转折点，所以每到这一天，我都会严肃虔诚地度过。

我越来越感激上帝，因为我充分意识到，我现在的生活已经很幸福了。尽管我目前处境不幸，但与初来岛上相比，甚

گۈزەللىشىپ كەتتى.

بۇ مەنزىرىدىن ھۇزۇرلىنىپ، كونا ھويلامنىڭ ئەتراپىغا كۆچەت تىكىش قارارىغا كەلدىم. قاشا تامنىڭ يېرىم چەمبەر شەكىللىك سىرتىدىن ئايلاندۇرۇپ، ئىككى قاتار قىلىپ كۆچەت تىكتىم. ئۇزاق ئۆتمەي بۇ كۆچەتلەرنىڭ يوغىناپ تۇرالغۇنى قوغدايدىغانلىقىنى ھەم ئۆيۈمنى سالقىنىلىتىش رولىنى ئوينايدىغانلىقىنى بىلەتتىم.

ۋاقىت ناھايىتى تېز ئۆتۈپ كېتىۋاتاتتى، كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچە 9 - ئاي يەنە يېتىپ كەلدى. بۇ مەن مۇشۇ ئارالغا چىققاندىن كېيىنكى ئىككىنچى قېتىملىق يامغۇر پەسلى ئىدى. ئىككى يىلنىڭ ئالدىدىكى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى مېنىڭ ھاياتىمنىڭ بۇرۇلۇش نۇقتىسى ئىدى. شۇڭا، ھەر قېتىم مۇشۇ كۈن يېتىپ كەلگەندە، بۇ كۈننى چىن ئىخلاسىم بىلەن ئەستايىدىل ئۆتكۈزەتتىم. مەن تەڭرىدىن بارغانسېرى مىننەتدار بولدۇم. چۈنكى، كۈنلىرىمنىڭ بەخت

至与过去两年相比，
我获得一种前所未有的欢乐。

这时期，我心里有了一种新的认识，那就是我在这里虽然孤苦伶仃，但也许比我生活在世界上任何地方更幸福。有了这种认识我禁不住衷心感激上帝，感谢他把我引导到这儿来。

就在这种心情下，我开始了荒岛上的第三年生活。把打死或捕获的猎物加以处理，或晒、或烤、或腌、或煮，以便收藏作为我的粮食，这些事差不多用去了每天大部分的时间。

一天中能工作

ئىچىدە ئۆتۈۋاتقانلىقىنى تولۇق چۈشىنىپ يەتكەندىم. گەرچە ھازىرمۇ بەختسىزلىك ئىلكىدە تۇرۇۋاتقان بولساممۇ، ئارالغا يېڭى كەلگەن چاغدىكىگە، ئۆتۈپ كەتكەن ئىككى يىلغا سېلىشتۇرغاندا، ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان شادلىققا ئېرىشكەندىم.

مۇشۇ مەزگىلدە كۆڭلۈمدە يېڭىچە بىر قاراش پەيدا بولغانىدى. گەرچە بۇ يەردە يەككە - يېگانە تۇرۇۋاتقان بولساممۇ، تۇرمۇشۇم دۇنيانىڭ ھەرقانداق يېرىدىكىدىن بەختلىك ئىدى. مۇشۇ قاراش تۈپەيلى چىن كۆڭلۈمدىن تەڭرىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرەتتىم، مېنى مۇشۇ يەرگە باشلاپ كەلگەنلىكى ئۈچۈن تەشەككۈر ئېيتاتتىم.

مەن مۇشۇنداق كەيپىيات ئىچىدە بۇ قاقاس ئارالدىكى ھاياتىمنىڭ ئۈچىنچى يىلىنى باشلىدىم. ئۆلتۈرگەن ياكى تۇتۇۋالغان ئولجىلارنى قۇرۇتۇش، ئوتقا قاقلاش، چىلاش ۋە پىشۇرۇش ئارقىلىق زاپاس ئوزۇق قىلىۋالاتتىم. ھەركۈنى كۆپ ۋاقىتىم مۇشۇ ئىشلارغا سەرپ قىلىناتتى.

بىر كۈندە خىزمەت قىلىدىغان ۋاقىتىم

的时间太短，此外，我还得提一下我工作的艰苦性。因为缺乏工具，缺乏助手，缺乏经验，做每件工作都要浪费许多时间，例如，为了做一块木板，我花了整整四十二天的功夫。首先，我花了三天时间砍倒一棵大树，再花了两天的把树枝削掉，这样树干就成了一根大木头，然后用大量的时间慢慢劈削，把树干两边一点点地削平。

尽管如此，靠着耐心和劳动，我完成了大量的工作。

庄稼收割后，我发现原来的半斗种子差不多打了两斗稻谷和两斗半多的大麦。

تولمۇ قىسقا ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا، خىزمىتىمنىڭ جاپالىق تەرىپىنى سۆزلەپ ئۆتەي. سايىماننىڭ قىسلىقى، ياردەمچىمنىڭ يوقلۇقى ۋە تەجرىبەم بولمىغانلىقى تۈپەيلى نۇرغۇن ۋاقىتىم ئىسراپ بولۇپ كېتەتتى. مەسلەن، بىر تاختاي ياساش ئۈچۈن توپتوغرا قىرىق ئىككى كۈن ۋاقىتىم كەتتى. ئالدى بىلەن، ئۈچ كۈن ۋاقىت سەرپ قىلىپ يوغان بىر دەرەخنى كەستىم، ئاندىن ئىككى كۈن ئىچىدە ئۇنى پۇتاپ چىقتىم. بۇ دەرەخ يوغان قۇرۇق ياغاچقا ئايلاندى. ئالدىرىماي يۈنۈشقا، ئىككى تەرىپىنى ئاز - ئازدىن سىلىقلاشقا ناھايىتى نۇرغۇن ۋاقىت كەتتى.

شۇنداقتىمۇ، سەۋرچانلىقىمغا ۋە ئەمگەكچانلىقىمغا تايىنىپ، نۇرغۇن ئىشلارنى قىلىپ تۈگەتتىم.

پىشقان زىرائەتلەرنى يىغقاندىن كېيىن، يېرىم كۈرە ئۇرۇقتىن ئىككى كۈرە شال ۋە ئىككى يېرىم كۈرە ئارپا ئېلىنغانلىقىنى بايقىدىم. ئەلۋەتتە، بۇ

这当然只是我的估计罢了,因为当时手头根本就没有量具。

这对我是一个极大的鼓励。我想多积一点粮食,以保证不断供应。为此,我决定不吃这次收获的谷物,而是全部留起来做种子,待下一季再播种。

有了充足的种子,我又开发了大片土地来种植,然后就是修筑了一道坚实的篱笆把地围起来。同时,想到粮食会越来越多,我决定用全部时间全力研究磨制面粉和烤制面包这一艰巨的工作。

粮食收获后,要加工粮食,制造面粉,就必须要有盛器贮藏。我早就想用什么办法

来保存,因为我的估计是,如果我不保存,那么到下一季的时候,我的粮食就会腐烂。因此,我决定要保存粮食。

我首先想到的是用土来保存。我挖了一个大坑,把粮食放进去,然后用土盖起来。但是,我发现粮食在坑里会发霉。因此,我决定用另一种方法来保存粮食。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。

我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。

我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。我想到了一种办法,就是把粮食放在一个干燥的地方,然后用一种方法来保存。

制造一些陶器，可就是不知怎么做。

这里气候炎热，因此，我敢肯定，只要能找到陶土，就能做一些钵子或罐子。将它们放到太阳底下，炎热的太阳一定能把陶土晒得既坚硬又结实，并能经久耐用，可以用来装一些需要保存的干东西。

得到陶土之后，我不知用了多少笨拙的方法去调和陶土，也不知做了多少奇形怪状的丑陋的家伙。结果，我工作了差不多两个月的时间，才做出三只大瓦罐，样子却非常难看。

最后，太阳终于把这三只瓦罐晒得非常干燥非常坚硬了。

ئويلغاندىم، لېكىن قانداق ياساشنى بىلمەيتتىم.

بۇ يەر پىژغىرىم ئىسسىق بولاتتى. ناۋادا سېغىز توپا تاپالساملا، تەشتەك ۋە كوزا قاتارلىق نەرسىلەرنى ياساپ چىقالشىمغا ئىشەنچىم بار ئىدى. ئۇلارنى ئاپتاپقا قاقلىسام، پىژغىرىم ئاپتاپ ئۇنى قۇرۇق ساقلاشقا تېگىشلىك نەرسىلەرنى سېلىپ قويۇشقا يارايدىغان چىڭ ھەم پۇختا ئەسۋابلارغا ئايلاندۇراتتى. سېغىز توپا تاپتىم. توپىدىن قانچىلىك كالۋالىق بىلەن لاي ياسىغانلىقىمنى، قانچىلىغان غەلىتە ھەم كۆرۈمىسىز بويۇملارنى ياسىغانلىقىمنى بىلمەيمەن. نەتىجىدە، ئاز كەم ئۈچ ئاي ۋاقىت سەرپ قىلىپ، ئاران دېگەندە ئۈچ دانە كۈپ ياساپ چىقتىم. ئۇلارنىڭ شەكلى ئىنتايىن كۆرۈمىسىز ئىدى.

ئاخىر بۇ ئۈچ كۈپنى ئاپتاپقا سېلىپ قاتۇردۇم. ئاپتاپ كۈپلەرنى قۇرۇق ھەم پۇختا قىلىپ تۇتۇپ چىقتى. كۈپلەرنى ئاستا كۆتۈرۈپ، ئالدىن توقۇپ قويغان

我把它轻轻搬起来，放进两只预先特制的大柳条筐里，为了防止它们破裂，又在缸和筐子之间的空隙处，塞上了柔软的稻草和麦秆。现在，这两个大缸就不会受潮，以后可以用来装粮食和粮食磨出来的面粉。

我的大缸做得不算成功，但那些小器皿却做得还像样。总之，一切我随手做出来的东西都还不错，而且，由于阳光强烈，这些瓦罐都晒得特别坚硬。

不久之后，有一次我偶然生起一大堆火煮东西，煮完后就去灭火，忽然发现火堆里有一块陶器的碎片，被火烧得像石头

，
يوغان چۇتۇق سېۋەتنىڭ ئىچىگە سالىدىم،
ئۇلارنىڭ يېرىلىپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن،
كۆپ بىلەن سېۋەتنىڭ ئارىلىقىغا يۇمشاق
پاخال، بۇغداي غوللىرىنى تىقىپ قويدۇم.
ئەمدى يوغان بۇ ئىككى كۈپكە نەم
ئۆتمەيتتى. ئاشلىق ۋە ئۇن سېلىپ
قويسام بولۇپەرەتتى.

يوغان قاچا ياساشتا مۇۋەپپەقىيەت
قازىنالمىغان بولساممۇ، بىراق قازان -
قومۇچىلارنى خېلى ئىسكەتلىك
ياسىيالىدىم. قىسقىسى، قولۇمدىن
چىققان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى يامان
ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە كۈن نۇرى
كۈچلۈك بولغانلىقتىن، ئاپتاپتا تاۋلىنىپ
ئوبدان قۇرىدى.

ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەي، بىر قېتىم
بىر نەرسە پىشۇرۇپ يېيىش ئۈچۈن ئوت
قالاپ، ئوتنى ئۆچۈرىدىغان چاغدا،
چوغلنىڭ ئىچىدە تۇرغان بىر پارچە ساپال
پارچىسىنى كۆرۈپ قالدىم. بۇ ساپال
پارچىسى ئوتنىڭ تەپتىدە خىشقا ئوخشاش
قىزىرىپ تاشتەك بولۇپ كېتىپتۇ.

一样硬，像砖一样红。

这一发现使我惊喜万分。于是我开始研究如何控制火力，给自己烧出几只锅子来。

我把三只大泥锅和两三只泥罐一个个堆起来，四面架上木柴，在泥锅和泥罐下生了一大堆炭火。然后，我在四周和顶上点起了火，一直烧到里面的罐子红透为止，而且十分小心不让火把它们烧裂。

我看到陶器烧得红透后，又继续保留了五六个小时的热量。然后，我慢慢减去火力，那些罐子的红色逐渐退去。

我整夜守着火堆，不让火力退得太快。到了第二天早晨，

بۇنى بايقاپ ئاجايىپ خۇش بولۇپ كەتتىم. شۇنىڭ بىلەن ئوتنى قانداق كونترول قىلىش كېرەكلىكىنى تەتقىق قىلىپ، بىرقانچە داڭقان ياسماقچى بولدۇم.

ساپال داڭقاندىن ئۈچىنى، ئىدىشتىن ئىككى - ئۈچىنى ياساپ، بىر - بىرلەپ تىزدىم. تۆت ئەتراپىغا ۋە ئۈستىگە ياغاچ كۆمۈر دۆۈنلەپ، ئاندىن ئوت ياقىتىم. ئوت راسا كۆيۈپ قاپچىلار قىزىرىشقا باشلىدى. قاپچىلارنىڭ ئوتتا يېرىلىپ كەتمەسلىكىدىن ئېھتىيات قىلدىم.

قاپچىلار چوغدەك قىزىرىپ كەتكەندىن كېيىنمۇ بەش - ئالتە سائەتكىچە ئوتنىڭ ھارارىتىنى ئىزچىل چۈشۈرمىدىم، ئاندىن كېيىن، ئاستا - ئاستا پەسەيتتىم. قاپچىلاردىكى قىزىللىق بارا - بارا سۆسلىدى.

ئوت بەك تېز ئۆچۈپ كەتمسۇن دەپ، تاڭ ئاتقۇچە ئوتنىڭ يېنىدىن نېرى كەتمىدىم. تاڭ ئېتىشىغا، داڭقاندىن ئۈچى، كوزىدىن ئىككىسى تەييار بولدى.

گەرچە ئۇلار كۆركەم بولمىسىمۇ،
قارماققا ئىشلىتىشكە يارايتتى. ئۇلارنىڭ
بىرى لاي تەركىبىدىكى قۇمنىڭ ئېرىشى
بىلەن بىر ئوبدان سىرلىنىپ قاپتۇ.

ئوتقا چىداملىق داڭقان
ياسىالغانلىقم ئۈچۈن، شۇ قەدەر
ئاددىي نەرسە ئۈچۈنمۇ خۇشال بولۇپ
بېشىم كۆككە يەتتى. پۈتۈنلەي سوۋۇپ
بولغۇچە تاقەت قىلالماي، بىرسىنى ئوتقا
قويۇپ، ئىچىگە سۇ قويۇپ گۆش
يىشۇردۇم.

نەتىجىدە بىر پارچە ئوغلاق گۆشنى
سېلىپ شورپا قاينىتىپ ئىچتىم.
ئەلۋەتتە، مەندە تەم خۇرۇچلار بولغان
بولسا، شورپا تېخىمۇ تەملىك بولاتتى.

تەكرار سىناق قىلىش ۋە تەكرار
تەنقىق قىلىش ئارقىلىق، تاش ئوغۇر،
ئەلگەك ۋە بولكا پىشۇرۇش مەسىلىسىنى
ھەل قىلدىم. ئىلگىرى ئەلگەك يوق، ئۇن
تاسقاش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئېچىتقۇ
ھەم تۈز بولمىغاچقا، بولكا
پىشۇرالمىتتىم. بولكا پىشۇرغۇدەك

筛子筛面粉、烤面包的问题。原来我没有筛子，无法筛粉；没有发酵粉和盐，无法做面包；也没有炉子烤面包。所有这一切，我都没有，但事实证明，我还是能用自己的办法做出面包。

在做上述那事情的同时，我常想到自己在岛上另一边所看到的陆地。我心里暗暗怀着一种意愿，希望能在那里上岸，并幻想自己在找到大陆和有人烟的地方后，能够继续设法去其他地方，最终寻找到逃生的办法。

可是，我没有船过去呀。这时，我怀念起我那小伙伴佐尔和那只长舢船了。所以，

ئوچاقمۇ يوق ئىدى. كېرەكلىك نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى مەندە يوق ئىدى. بىراق، ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، مەن ئۆزۈمنىڭ ئۇسۇلى بويىچىمۇ بولكا پىشۇرالايتتىم.

مەن مۇشۇ ئىشلار بىلەن مەشغۇل بولۇپ يۈرگەن چاغلىرىمدا، پات - پاتلا ئارالنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە كۆرۈنگەن قۇرۇقلۇقنى كۆرۈپ باققۇم كېلەتتى. مەندە شۇ قۇرۇقلۇققا چىقىپ باقسام، بەلكىم چوڭ قۇرۇقلۇققا تۇتىشىدىغان ۋە ئادەمىزات ياشايدىغان يەرنى تېپىشىم مۇمكىن، ئاندىن داۋاملىق باشقا يەرلەرگە بېرىپ، ئاخىرىدا جان ساقلاشنىڭ ئامالى چىقىپ قالسا ئەجەب ئەمەس، دەيدىغان خىيال بار ئىدى.

ئەمما، مەندە ئۇ يەرگە بارغۇدەك قېيىق يوق ئىدى. بۇ چاغدا ھېلىقى كىچىك ھەمراھىم زور بىلەن ھېلىقى ئۇزۇن قېيىقنى ئەسلەپ قالدىم. شۇنىڭ بىلەن، بىزنىڭ سۇغا غەرق بولۇپ كەتكەن يوغان كېمىمىزدىن چۈشۈپ

我想到去看看我们大船上的那只小艇。前面已谈到过，这小艇是在我们当初遇难时被风暴刮到岸上来的。小艇差不多还躺在原来的地方，但位置略有变更，而且早已残破不堪。

这个希望破灭后，我决定自己做一只独木舟。我砍倒了一棵大柏树，用槌子和凿子一点一点地凿空，最后确实成了一只像模像样的船，大得可乘二十六个人。这样，不仅我自己可以乘上船，而且可以把我所有的东西都装进去。当然，做成这只大型独木舟我是费尽心血的。现在，剩下的就是下水问题了。

قالغان قېيىق يادىمغا كېلىپ قالدى. مەن باشتا دەپ ئۆتكەن، ئۇ قېيىق بىز ھادىسىگە ئۇچرىغاندا بوراننىڭ زەربىسىدە قىرغاققا چىقىپ قالغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ قېيىق ھېلىمۇ شۇ يەردە تۇرسىمۇ، ئورنىدا سەل ئۆزگىرىش بولغان ھەم ئاللىبۇرۇن ئەبجىقى چىقىپ كەتكەن بولۇشى مۇمكىن ئىدى.

بۇ ئۈمىدىم كۆپۈككە ئايلانغاندىن كېيىن، قېيىق ياساش خىيالىغا كەلدىم. بىر تۈپ شەمشات دەرىخىنى كەستىم. بولسا ۋە ئىسكىنە بىلەن ئىچىنى ئاز - ئازدىن ئويدۇم، ئاخىر ئۇ چاپما قېيىق شەكلىگە كىردى. ئۇنىڭغا يىگىرمە ئالتە ئادەم سىغىپ كېتەتتى. بۇ چاپما قېيىققا ئۆزۈم چىقىپلا قالماستىن، بارلىق مال - مۈلكۈمنى قاچىلىساممۇ بولاتتى. ئەلۋەتتە، چوڭ تىپتىكى بۇنداق چاپما قېيىقنى ياساپ چىقىشقا ناھايىتى كۆپ ئەجىر سىڭدۈردۈم. ئەمدىكى گەپ ئۇنى سۇغا قانداق چۈشۈرۈشتىلا قالدى.

مەن ھەرقانچە كۈچىگەن بولساممۇ،

虽然我费尽力气，但却无法使船移动一步，我只得另想办法。我把现场的距离丈量了一下，决定开个船坞或开条运河，把水引到船底下来。于是我又着手这项大工程。

首先，我对自己的工作量进行了一下估算。我发现，河岸有二十英尺高，要把运河挖得够深够宽，还要把挖出来的土运走，凭我一人之力，至少要花十至二十年。

显然，我只有放弃这个计划。尽管很不愿意，但我确实不能将那么多时间都耗在这样一件事上面。

قېيىقنى بىرقەدەممۇ ئالدىغا سىلجىتالماي، باشقا ئامال تېپىشقا مەجبۇر بولدۇم. قېيىق بىلەن دېڭىزنىڭ ئارىلىقىنى ئۆلچىدىم. دوک ياساپ ياكى قانال قېزىپ، سۇنى قېيىقنىڭ ئاستىغا باشلاپ كېلىش قارارىغا كەلدىم. شۇنىڭ بىلەن بۇ زور قۇرۇلۇشنى باشلىۋەتتىم.

ئالدى بىلەن، قىلىدىغان ئىشلىرىمنى مۇنداقلا ھېسابلاپ باقتىم. دەريا قىرىنىڭ ئېگىزلىكىنىڭ يىگىرمە فۇتتىن ئارتۇق ئىكەنلىكىنى بايقىدىم. قانالنى لايىقىدا چوڭقۇر ھەم كەڭ قېزىش، قېزىپ چىقىرىلغان توپىنى يۆتكەش قاتارلىق ئىشلارنى ئۆزۈم يالغۇز قىلسام، بۇنىڭغا ئون يىل ياكى ئون ئىككى يىل كېتەتتى.

نائىلاج بۇ پىلاندىن ۋاز كەچتىم. ئۆزۈم خالىمىغان تەقدىردىمۇ، نۇرغۇن ۋاقىتنى بۇ ئىشقا سەرپ قىلىۋەتسەم ھەقىقەتەن بولمايتتى.

五、环绕小岛

5. ئارالنى ئايلىنىش

随着这项计划的夭折，我也结束了第四年的岛上生活，我把世界看成了一个很遥远的东西，对它好像没有什么要求了。

到了第五年，我一直都生活得很好，因为目前岛上的一切，已经足够让我享受的。

我是这块领地的主人，假如我愿意，我可以在我占有的这片国土上封王称帝，但

پىلاننىم سۇغا چىلاشتى، مەنمۇ ئارالدىكى تۆتىنچى يىلنى ئاخىرلاشتۇردۇم. مەن دۇنيانى تولمۇ يىراققا تۇرغان نەرسىدەك بىلەتتىم، ئۇنىڭدىن ھېچقانداق تەلپىمۇ يوقتەك قىلاتتى.

بەشىنچى يىلى كەلدى، كۈنلىرىم ناھايىتى ياخشى ئۆتتى. چۈنكى، ئارالدىكى ھەممە نەرسە مېنىڭ بەھرىمەن بولۇشۇمغا يېتىپ ئاشاتتى.

مەن مۇشۇ بىر پارچە زېمىننىڭ غوجىسى ئىدىم. خالىسام ئۆزۈمنى مەن ئىگىلىگەن مۇشۇ دۆلەت زېمىننىڭ پادىشاھى دەپ جاكارلىيالايتتىم. لېكىن، پۇقرالىرىم يوق ئىدى. دۈشمەندىنمۇ،

是没有属臣。我没有敌人，但也没有朋友。我可以生产出整船的粮食，可是我只需要让我维持生命的那些。我有很多的龟鳖，但我只要偶尔吃一两只就够了。我有充足的木材，却做不出让我出海的船。我有足够的葡萄，可以用来酿酒或制葡萄干，但是却没有人来欣赏我的劳动成果。

总之，事实和经验使我懂得，世间任何东西，积攒多了，就应送给别人。我们能够享用的，至多不过是我们需要的部分，多了也没有用。

即使是世界上最贪婪、最一毛不拔的守钱奴，处在我现在

دوستتىنمۇ خالىي ئىدىم. كېمە - كېمىلەپ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرايىتىم. بىراق، تىرىكچىلىكىمگە يەتكۈدەكلا قىسمىنى ئىشلىتەلەيتتىم. ئىللىكىمدە نۇرغۇن تاشپاقا بار. ئارىلاپ بىر - ئىككىنچىلا يەپ قويمەن. يېتەرلىك ياغاچ ماتېرىياللار بار، لېكىن ئۇنىڭدا دېڭىزدا يۈرۈشكە يارىغۇدەك كېمە ياسىغىلى بولمايتتى. ۋىنو ياكى كىشىنىڭ ياشاشقا يەتكۈدەك ئۈزۈم بار ئىدى، لېكىن مېنىڭ ئەمگەك مېۋەمدىن ھۇزۇرلىنىدىغان ھېچكىم يوق.

قىسقىسى، ئەمەلىيەت ۋە تەجرىبىلەردىن شۇنى چۈشەندىمكى، دۇنيادا ھەرقانداق نەرسە كۆپىيىپ كەتسە، باشقىلارغا بېرىۋېتىش كېرەككەن. بىز پەقەت ئۆزىمىزگە كېرەكلىك قىسمىدىنلا بەھرىلەنەلەيدىكەنمىز، كۆپ بولۇپ كەتسىمۇ پايدىسى بولمايدىكەن.

دۇنيادىكى ئەڭ ئاچ كۆز، ئەڭ بېخىل ئادەم مېنىڭ ئورنىمدا بولۇپ قالسا، ئاچ كۆزلۈك كېسىلىدىن خالاس بولۇپ

كېتەتتى. مەن ھازىر بەك بېيىپ كەتتىم، بۇ بايلىقلارنى قانداق ئىشلىتىش كېرەكلىكىنى زادىلا بىلمەيمەن. مەن ھېچقانداق نەرسىنى ئارزۇ قىلىپ كەتمەيمەن. مەندە كەم بولۇۋاتقان نەرسىلەر كۆپ ئەمەس، ئۇلار پەقەت ھېچنېمىگە ئەرزمەيدىغان ئۇششاق - چۈششەك نەرسىلەردۇر.

ئارالغا دەسلەپ چىققان ۋاقىتقا سېلىشتۇرغاندا، تۇرمۇشۇم كۆپ ياخشىلىنىپ كەتكەنىدى. راھەت - پاراغەتتە ياشاپلا قالماي، كۆڭلۈمۈ توق ئىدى. ھەر قېتىم تاماق يېيىشكە ئولتۇرغاندا، ھەمىشە تەڭرىدىن مەننەتدار بولاتتىم. قاقاس بىر ئارالدا ماڭا مۇشۇنداق مول تائاملارنى ئاتا قىلغان تەڭرىنىڭ قۇدرىتىدىن ھەيران قالاتتىم.

مەن تۇرمۇشنىڭ يورۇق تەرەپلىرىنى
كۆپرەك، قاراڭغۇ تەرەپلىرىنى ئازراق
كۆرۈشنى ئۈگەنگەندىم. ئۆزۈم
ئېرىشكەن ھۇزۇر - ھالاۋەتنى كۆپرەك،
كەم نەرسىلەرنى ئازراق ئويلايتتىم.

度使我内心感到由衷的安慰,实难言表。

总而言之,我的生活,在一方面看来,确是一种可悲的生活;在另一方面看来,却也是一种蒙恩的生活,我不再乞求任何东西,只希望自己能体会到上帝对我的恩惠,对我的关怀,使我时能得到安慰。我这样提高了自己的认识,就会感到心满意足,不再悲伤了。

此后五年,我的生活环境和生活方式基本上没有什么变化,也没有什么特别的事情发生。我的主要工作是,每年按时种大麦和稻子,晒葡萄干,并把这些东西贮藏起来,供我一年

بۇنىڭ بىلەن كۆڭلۈم ئالەمچە تەسەللى تاپاتتى. بۇنى سۆز بىلەن ئىپادىلەپ بېرىش تەس ئىدى.

قىسقىسى، تۇرمۇشۇم بىر تەرەپتىن ئېيتقاندا ئېچىنىشلىق بولسىمۇ، يەنە بىر تەرەپتىن ئېيتقاندا، ماڭا ئىلتىپات قىلىنغان تۇرمۇش ئىدى. شۇڭا، ھېچنېمىدىن تەمەيم يوق ئىدى. پەقەت تەڭرىنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھىر - شەپقەتلىرىنى، كۆيۈنۈشلىرىنى ھېس قىلىپ، ھەر ۋاقىت تەسەللى تاپاتتىم. شۇ ئارقىلىق چۈشەنچەمنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، قانائەت ھاسىل قىلاتتىم، ئۆزۈمنى قايغۇ - ھەسرەتتىن يىراق تۇتاتتىم.

كېيىنكى بەش يىلدا تۇرمۇش مۇھىتىمدا ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلۇمدا ئاساسەن ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولمىدى، ئاللاھىدە ئەھۋاللارمۇ كۆرۈلمىدى. ئاساسلىق قىلىدىغان خىزمىتىم ھەر يىلى ئۆز قەرەلىدە ئارپا ۋە شال تېرىش، ئۈزۈم قۇرۇتۇش، بىر يىل يېيىشكە يەتكۈدەك ئوزۇقلۇق ساقلاش ئىدى.

吃用,此外,就是天天带枪外出打猎。

在此期间,除了这些日常工作外,我做的唯一一件大事就是给自己又造了一只独木舟。

先前做的那只实在太大,我始终无法把它放到水里去,也无法把水引到它下面来。这是由于我事先没有考虑到船造好后的下水问题,而这问题是我应该预先考虑到的。现在,那艘独木舟只能躺在原地留作纪念,教训我下一次应学得聪明些。

这一次,我没能找到一棵较合适的树,而且,还需把水从半英里以外引过来。然而,当我看到有成

ぶんぐん باشقا, ھەر كۈنى مىلتقىمنى ئېلىپ ئوۋغا چىقاتتىم.

مۇشۇ مەزگىلدە, كۈندىلىك خىزمەتلەرنى قىلغاندىن سىرت, قىلغان بىردىنبىر چوڭ ئىش — يەنە بىر چاپما قېيىق ياسىدىم.

ئىلگىرى ياسىغان چاپما قېيىق بەك چوڭ بولغانلىقتىن, ئۇنى سۇغا چۈشۈرۈشنىڭ ئامالىنى قىلالمىدىم, سۇ باشلاپ كېلىپ سۇغا چۈشۈرۈش ئىمكانىيىتىمۇ بولمىدى. مەن بۇ قېيىقنى سۇغا چۈشۈرۈش مەسىلىسىنى ئويلىمايلا ياساپ قويغانىدىم. بۇ ئالدىنلا ئويلايدىغان مەسىلە ئىدى. مانا ئەمدى بۇ قېيىق ماڭا بۇنىڭدىن كېيىن ئويلاپراق بىر ئىش قىلىشنى ئەسلىتىپ تۇرىدىغان خاتىرە سۈپىتىدە شۇ ئورنىدا قېلىۋەردى.

بۇ قېتىم تاپقان دەرىخىم ئانچە كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان, ئۇنىڭ ئۈستىگە يېرىم مىل يىراقلىقتىن ئاستىغا سۇ باشلاپ ئەكېلىشكە توغرا كەلگەن بولسىمۇ, جەزمەن مۇۋەپپەقىيەت

功的希望时，就不愿放弃这一机会。

虽然造成这条小舟花了将近两年的时间，我却从未偷懒或厌烦。我一直希望，迟早有一天我能坐上小船到海上去。为了把独木舟引入半英里外的小河里，我还挖了一条运河，足足有六英尺宽，四英尺深。

我造的第一只独木舟是相当大的，因为我想用它渡到小岛对面的那块大陆上去，其间的距离约有四十海里。可是，现在新造的这艘船就太小了，不可能乘它渡过那么宽的海域，因而不符合我原先的海域，也不符合我原先造船的意图。

قازىنىشقا كۆزۈم يەتكەنلىكتىن بۇ پۇرسەتنى قولدىن بەرمىدىم.

گەرچە بۇ قېيىقنى ياساشقا ئىككى يىل ۋاقىت كەتكەن بولسىمۇ، پەقەت ھۇرۇنلۇق قىلمىدىم ھەم سوۋۇپ قالمىدىم. ئاخىر بىر كۈنى قېيىق بىلەن دېڭىزدا ئۈزۈش ئۈمىدىدە يۈردۈم. قېيىقنى يېرىم مىل يىراقلىقتىكى ئۆستەڭگە چۈشۈرۈش ئۈچۈن كەڭلىكى ئالتە فۇت، چوڭقۇرلۇقى تۆت فۇت كېلىدىغان بىر قانال قازدىم.

بىرىنچى قېتىم ياسىغان چاپما قېيىق ئالامەت چوڭ ئىدى. مەن ئۇنىڭ بىلەن ئارالنىڭ قارشى تەرىپىدىكى قۇرۇقلۇققا بېرىشنى ئويلىغانىدىم. ئارىلىقى تەخمىنەن قىرىق دېڭىز مىلى كېلەتتى. ئەمما، ھازىرقى يېڭىدىن ياسىغان قېيىق بەك كىچىك بولغاچقا، ئۇنىڭ بىلەن قىرىق مىل كەڭلىكتىكى دېڭىزنى بېسىپ ئۆتكىلى بولمايتتى. شۇڭا، ئىلگىرىكى پىلانىم سۇغا چىلاشتى، مەقسىتىمگە يېتىش ئىمكانىيىتىمۇ يوققا چىقتى.

这样，我只好打消我的原定计划，只是想坐上小船绕岛航行一圈，看看小岛沿岸的其他地区。安装好了桅杆和帆之后，我决定坐船试航一番，结果发现小船走得相当不错。

我成为这个岛国的国王已六年了，在这第六年的十一月六日，我开始了这次环绕小岛的航行，结果却吃了个很大的苦头，差点没能活着回来。

回味一下所经历过的危险，差不多有一年的工夫，我压制着自己的性子，过着一种恬静悠闲的生活。在此期间，为了应付生活的需要，我的各种技艺都有很大的进步。

شۇنداق قىلىپ، بۇرۇنقى پىلاندىن ۋاز كەچتىم. مۇشۇ قېيىققا ئولتۇرۇپ، ئارالنى ئايلىنىپ سەپەر قىلىش، ئارالنىڭ ئۆچۈرسىدىكى باشقا جايلارنى كۆرۈپ بېقىشنى نىيەت قىلدىم. قېيىققا ماچتا ۋە يەلكەن ئورناتقاندىن كېيىن، دېڭىزدا ھەيدەپ كۆردۈم، نەتىجىدە قېيىقنىڭ ئىنتايىن ياخشى ماڭىدىغانلىقىنى بايقىدىم.

مۇشۇ ئارال دۆلىتىگە پادىشاھ بولۇپ كېلىۋاتقىنىمغا ئالتە يىل بولدى. ئالتىنچى يىلى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى بۇ قېتىمقى ئارالنى ئايلىنىپ چىقىش سەپىرىمنى باشلىدىم. نەتىجىدە ناھايىتى كۆپ جەبىر - جاپا تارتىپ، ھەتتا ئۆلۈپ كەتكىلى قىل قالدىم.

باشتىن ئۆتكەن خېيىم - خەتەرنى ئويلاپ، ئۆزۈمنى تۇتۇۋالغان ھالدا بىر يىلنى ئۆتكۈزدۈم. كۈنلىرىم خاتىرجەم ھەم ئارامخۇدا ئۆتتى. مۇشۇ مەزگىلدە تۇرمۇشنىڭ ئېھتىياجىدىن چىقىش زۆرۈرىيىتى بىلەن ھۈنەردە خېلىلا

پېشېپ قالدىم.

我来到岛上已经很久了，我从船里带上岸的许多东西不是用完了，就是差不多快用完了或用坏了。我的衣服也开始破烂不堪了。内衣我是早就没有了，剩下的就是从水手们的箱子里找到的几件花格子衬衫，那也是我不舍得穿而小心保留下来的。在这儿，大部分时间只能穿衬衫，穿不住别的衣服。还好在水手服装里有大约三打衬衫。这帮了我的大忙。后来我用动物毛皮做了顶帽子、一套衣服和一把伞。

不久，我又发现我的火药已大大减少了，这是无法补充的必需品。我开始认真

ئارالغا چىققىنىمغا خېلى ئۇزاق بولۇپ قالغانىدى، كېمىدىن قىرغاققا ئاچىقۇالغان نۇرغۇن نەرسىلەرنىڭ بەزىلىرى تۈگىگەن، بەزىلىرى كاردىن چىققانىدى. كىيىملىرىمۇ جۈل - جۈل بولۇپ كەتكەنىدى. ئىچ كىيىم قالمىغانىدى. ماتروسلارنىڭ ساندۇقىدىن تېپىلغان كاتەكچە گۈللۈك بىرنەچچە كۆڭلەك بار ئىدى. كىيىشكە كۆزۈم قىيماي، بۇ كۆڭلەكلەرنى ئېھتىيات بىلەن ساقلاپ كېلىۋاتاتتىم. بۇ يەردە ئادەتتە كۆپىنچە ۋاقىتلاردا كۆڭلەكتىن باشقا نەرسىلەرنى كىيگىلى بولمايتتى. تەلىيمىگە كېمىدىن ئۈچ دوژنا كۆڭلەك چىقىپ قالغانىدى. بۇ كۆڭلەكلەر ماڭا جىق ئەسقاتتى، كېيىن ھايۋان تېرىسىدىن بىر قالپاق، بىر قۇر كىيىم ۋە بىر كۈنلۈك قىلىۋالدىم.

ئۇزاق ئۆتمەي، ئوق دورىسىنىڭ بارغانسېرى ئازىيىپ كېتىۋاتقانلىقىنى سەزدىم. بۇ تولۇقلىغىلى بولمايدىغان

考虑不用弹药猎山羊的问题，后来我用陷阱捕获了一只老公羊和三只小羊，小羊中一只是公羊，两只是母羊。我决定将它们养起来，让它们的家族发展壮大。

不到一年半，我已连大带小有十二只山羊了。又过了两年，除了被我宰杀吃掉的几只不算，我已有了四十三只山羊了。现在我不仅随时有羊肉吃，还有羊奶喝。我曾经说过，我非常希望能使用那只小船，但又不想再次冒险。经过激烈的思想斗争之后，我决定沿着海岸从陆上走到那边去。

زۆرۈر بۇيۇم ئىدى. مەن ئوق - دورا ئىشلەتمەي ئۆچكە تۇتۇش مەسلىسى ئۈستىدە ئەستايىدىل ئويلاندىم. كېيىن ئورا كوللاش ۋە قاپقان قويۇش بىلەن يوغان بىر تېكە ھەم ئۈچ ئوغلاق تۇتۇۋالدىم. ئوغلاقلارنىڭ بىرسى ئەركەك، ئىككىسى چىشى ئىكەن. مەن ئۇلارنى بېقىپ، ئۇلارنى ئاۋۇتۇشنى قارار قىلدىم. بىر يېرىم يىلغا بارماي، چوڭ - كىچىك ئون ئىككى ئۆچكىگە ئىگە بولدۇم. يەنە ئىككى يىل ئۆتكەندە، نەچچە ئۆچكىنى بوغۇزلاپ يېگەننى ھېسابقا ئالمىغاندا قىرىق ئۈچ ئۆچكەم بار بولدى. ھازىر مەن گۆش يېيەلەيدىغان ھەم سۈت ئىچەلەيدىغان بولدۇم. مەن ئىلگىرى مۇنداق دېگەنىدىم: مۇشۇ قەيىقنى ئىشلىتىپ كۆرۈشنى شۇنچىلىك ئارزۇ قىلاتتىم، ئەمما قايتا قاراملىق قىلغۇم كەلمىدى. كەسكىن ئىدىيەۋى كۈرەش ئارقىلىق، دېڭىز ساھىلىنى بويلاپ قۇرۇقلۇق ئارقىلىق ئۇياققا بېرىش قارارىغا كەلدىم.

六、陌生脚印

6. يوچۇن ئاياغ ئىزى

然而，有一件事情给我的生活带来了非常大的变化。一天中午我正走着去看船，突然，在船边发现了一个陌生人的脚印，我不觉大吃一惊。这让我产生了危机感，时刻担心有人会来侵犯我的领地。

经过一番深思熟虑后，我决定在围墙外边，也就是我十二年前种两行树的地方，再筑起一道半圆

弧形的墙，以便监视周围的情况。一天中午我正走着去看船，突然，在船边发现了一个陌生人的脚印，我不觉大吃一惊。这让我产生了危机感，时刻担心有人会来侵犯我的领地。然而，有一件事情给我的生活带来了非常大的变化。一天中午我正走着去看船，突然，在船边发现了一个陌生人的脚印，我不觉大吃一惊。这让我产生了危机感，时刻担心有人会来侵犯我的领地。

经过一番深思熟虑后，我决定在围墙外边，也就是我十二年前种两行树的地方，再筑起一道半圆形的墙，以便监视周围的情况。一天中午我正走着去看船，突然，在船边发现了一个陌生人的脚印，我不觉大吃一惊。这让我产生了危机感，时刻担心有人会来侵犯我的领地。

كۆچەتتىن پايدىلىنىپ، يەنە بىر يېرىم چەمبەر شەكىللىك مۇداپىئە ئىستېھكامىدەك قاشا ياسماقچى بولدۇم. ھازىرغا قەدەر بۇ ئارالغا كەلگەن ھېچقانداق ئادەمنى كۆرمىگەن بولساممۇ، ھوشيارلىقنى زىنھار بوشاشتۇرۇپ قويماي، بۇ خىزمەتنى ئىمكانىيەتتىكى بارىچە ۋايىغا يەتكۈزۈپ قىلىشىم كېرەك ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە سىرتلارغا چىققاندا جەزمەن دۈربۇن ئېلىۋېلىش قارارىغا كەلدىم.

يېرىم ئاي ئۆتۈپ كەتتى. بىر كۈنى
توساتتىن ئاراننىڭ غەربىي جەنۇب
بۇرجىكىدىن قالايمىقان توۋلاشقان ئاۋازلار
كەلدى. مەن قاراپ باققىلى باردىم.
قارىسام، بىر توپ ياۋايى ئادەملەر ئۆزئارا
ئۈرۈشۈۋاتقانىكەن. مەنزىرە ئالامەت
قالايمىقان ئىدى. ئەڭ ياخشىسى،
ئۇلارنىڭ چىشىغا تېگىپ قويماسلىق
كېرەكلىكىنى بىلىپ، ئاستا كېتىپ
قالدىم.

بىر ھازادىن كېيىن، ئۇ تەرەپتە

的景象。海岸上满是人的头骨、手骨、脚骨，以及人体其他部分的骨头，有一个地方还挖了一个鸡坑似的圆圈，有生过火的痕迹。我心里的恐怖，简直无法形容。那些野人大概就围坐在那里，举行残忍的宴会，吃自己同类的肉体。

我对这种互相吞食的罪恶风俗真是深恶痛绝，但又没有力量改变。差不多有两年时间，我整天愁眉不展，行动比以前更加小心，唯恐被上岛的野人看见。很庆幸我早就驯养了一群山羊，现在就不必到树林里去打猎，也就不担心枪声会惊动那

ئازراقمۇ ئاۋاز قالمايدى. مەن قىزىقىشىمنى باسالماي يەنە شۇ تەرەپكە باردىم. كۆز ئالدىمدا قورقۇنچلۇق بىر مەنزىرە نامايان بولدى. دېڭىز بويىنىڭ ھەممىلا يېرى ئادەمنىڭ كاللا، قول ۋە پۇت سۆڭەكلىرى بىلەن تولۇپ كەتكەنىدى. يەنە بىر يەردە ئوت قالانغان بىر ئورەكتە ئوت ئىزى تۇرۇپتۇ. قورقۇنچىمنى تەسۋىرلەشكە ئاجىزلىق قىلىمەن. ئاشۇ ياۋايى ئادەملەر شۇ ئورەكنى چۆرىدەپ ئولتۇرۇپ، ۋەھشىيەنە زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، ئۆز تۇرداشلىرىنىڭ گۆشىنى يېگەنىدى. مەن بىر - بىرىنىڭ گۆشىنى يەيدىغان بۇنداق جىنايىي يوسۇندىن ھەقىقەتەن قاتتىق يىرگەندىم. لېكىن، مەندە بۇنى ئۆزگەرتكۈدەك قۇدرەت يوق ئىدى. ئىككى يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئۆتۈپ كەتكۈچە كۈنبويى غەمكىن يۈردۈم. ئارالدىكى ياۋايى ئادەملەرنىڭ كۆزىگە چېلىقىپ قېلىشتىن ئەنسىرەپ، ئىلگىرىكىدىن بەكرەك ئېھتىيات بىلەن ھەرىكەت قىلىدىغان بولدۇم. ھېلىمۇ

些野人了。

此次，每次出门，我总至少带上两把枪，挂在腰间的羊皮皮带上。我又把从船上拿下来的一把大腰刀磨快，系了一条带子挂在腰间。这样过了一段时间，除了增加上述这些预防措施外，我似乎又恢复了以前那种安定宁静的生活方式。

后来我发现了一个非常隐蔽的洞穴，虽然洞里没有光线，但是却非常美丽。它的地上干燥平坦，表面是一层细碎的沙石，洞顶和四壁也十分干燥。

这个洞穴唯一

ياخشى بىر توپ ئۆچكىنى بالدۇرلا كۆندۈرۈۋالغانىكەنمەن، ئوۋ ئوۋلاشقا ئورمانلىققا بېرىشنىڭ، ئوق ئاۋازىدىن ئاشۇ ياۋايى ئادەملەرنى چۆچۈتۈپ قويارمەنمۇ دەپ ئەنسىرەپ يۈرۈشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى.

شۇنىڭدىن كېيىن، ھەر قېتىم سىرتقا چىقسام، ھەمىشە ھېچبولمىغاندا ئىككى تاپانچىنى بېلىمدىكى قوي تېرىسىدىن قىلىنغان تاسمىغا ئېسىۋالدىغان بولدۇم. كېمىدىن ئەكەلگەن بىر قىلىچنى بىلەپ ئىتتىكىلىتىپ، ئۈنۈمۈ بېلىمگە ئېسىۋالدىم. بىر مەزگىل ۋاقىت مۇشۇنداق ئۆتتى. يۇقىرىقىدەك ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، بۇرۇنقى خاتىرجەم، تىنچ تۇرمۇشۇم يەنە ئەسلىگە كەلگەندەك بولۇپ قالدى.

ئارىلىقتا ئىنتايىن پىنھان بىر ئۆڭكۈرنى بايقاپ قالدىم. بۇ ئۆڭكۈر قاراڭغۇ بولۇشىغا قارىماي، ئاجايىپ چىرايلىق ئىدى. تېگى قۇرغاق ھەم تەكشى

的缺点是入口太小，然而正是因为进出困难，才使它成为一个安全隐蔽的地方，而这也正是我千方百计寻求的庇护所。所以，这个缺点对于我来说反而成了一个优点。

我对自己的发现欣喜万分，决定立刻把我所最放心不下的一部分东西搬到洞里来，特别是我的火药库和多余的枪支。从此以后，我在城堡里最多只放三磅火药，唯恐发生意外。

一天清晨，天还未大亮，我就出门了。忽然，只见小岛尽头的海岸上一片

بىر قەۋەت قۇم يېيىلغانىدى. ئۆڭكۈرنىڭ تورۇسى ۋە تۆت تېمى قۇيقۇرۇق ئىدى. بۇ ئۆڭكۈرنىڭ بىردىنبىر كەمچىلىكى، ئاغزى كىچىك ئىدى. كىرىش - چىقىش قىيىن بولغانلىقى ئۈچۈن، بۇ ئۆڭكۈر يوشۇرۇنۇشقا ئەپلىك، بىخەتەر جايغا ئايلانغانىدى. مەن دەل مۇشۇنداق بىر پاناھگەھنى تېپىش ھەلەكچىلىكىدە يۈرگەنىدىم. شۇڭا، ئۆڭكۈرنىڭ كەمچىلىكى ئەكسىچە ماڭا ئارتۇقچىلىق بولۇپ تۇيۇلدى.

مۇشۇنداق بىر ئۆڭكۈرنى تېپىۋالغانلىقىم ئۈچۈن بەكلا خۇش بولدۇم. بەك ئەنسىرەپ تۇرغان بىر قىسىم نەرسىلىرىمنى، بولۇپمۇ زاپاس ئوق - دورا ۋە ئارتۇق قوراللارنى دەرھال مۇشۇ ئۆڭكۈرگە يۆتكىمەكچى بولدۇم. شۇنىڭدا مېنىڭ قورغىنىمدا ھەر ئېھتىمالغا قارشى ئەڭ كۆپ بولغاندا ئۈچ قاداق مىللىتى دورىسى قالاتتى.

بىر كۈنى تاڭ سەھەر جاھان تېخى پۈتۈنلەي يورۇپ كەتمىگەنىدى. مەن سىرتقا

火光,我着实吃惊不小。我立即跑回城堡,收起梯子,并尽量把围墙外的一切弄成荒芜自然的样子。

然后,我把手枪和所有的炮全都装好弹药,准备防御野人袭击。后来,我实在坐不住了,就拿起望远镜观察外面的情况。我发现,那儿大约有十来个赤身裸体的野人,围着一小堆火坐着。我想,他们一定是带来了战俘在烧烤人肉,因为天气很热,根本用不着取暖。

他们有两只独木舟,已经拉到岸上,大概要等水涨起来后再走。我注意到,他们一

چىقتىم. بىردىنلا كىچىك ئارالنىڭ ئەڭ چېتىدىكى دېڭىز ساھىلىدا يېنىۋاتقان بىر پارچە ئوتنىڭ يورۇقىنى كۆرۈپ قاتتىق چۆچۈپ كەتتىم. دەرھال قورغانغا يۈگۈرۈپ كىردىم - دە, شوتىنى ئېلىۋەتتىم. قاشانىڭ سىرتىدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئىمكانىيەتچە تەبىئىي ھالەتكە ئەكىلىپ قويدۇم.

ئاندىن كېيىن تاپانچا ۋە زەمبىرەكلەرنى ئوقلاپ, ياۋايى ئادەملەرنىڭ ھۇجۇمىدىن قوغدىنىش ئۈچۈن تەخ بولۇپ تۇردۇم. كېيىن زادىلا ئولتۇرالماي قالدىم. سىرتتىكى ئەھۋالنى دۇربۇن بىلەن كۆزەتتىم. ئون نەچچىدەك ياۋايى ئادەم بىر دۆۋە ئوتنى چۆرىدىشىپ ئولتۇرۇشقانىدى. مەن ئۇلار جەزمەن ئەسىرگە چۈشكەن بىرسىنىڭ گۆشىنى كاۋاپ قىلىپ پىشۇرۇۋاتقان بولسا كېرەك دەپ ئويلىدىم. چۈنكى, ھاۋا بەك ئىسسىق ئىدى, ئىسسىنشىقا ھاجەت چۈشمەيتتى.

ئۇلار ئىككى چاپما قېيىق بىلەن كەلگەنىكەن. قېيىقلىرىنى دېڭىز

定得趁着潮水上岛，这一发现使我稍稍安心了一点。只要他们不在岸上，我在涨潮期间外出是绝对安全的，那我以后就可以安安心心地外出收获我的庄稼了。

事情果然不出我所料，当潮水开始西流时，他们就上船划桨离去了。一见他们上船离开了，我就全副武装跑了过去。

对我来说，那真是一个可怕的形象，尤其是他们所干的惨绝人寰的残杀所遗留下来的痕迹，更令人可怕！那血迹，那人骨，那一块块人肉！我几乎要窒息了。

ساھىلىغا چىقىرىپ قويۇپتۇ. ئۇلار تاشقىن كۆتۈرۈلسە قايتسا كېرەك. مەن دىققەت قىلسام، ئۇلار دېڭىز تاشقىنىدىن پايدىلىنىپ ئارالغا چىققان. بۇنى پەملەپ سەل خاتىرجەم بولدۇم، ئۇلار پەقەت قىرغاققا چىقمىسلا، تاشقىن كۆتۈرۈلگەندە سىرتلارغا چىقسام ھېچقانداق خەۋپ بولمايتتى. خاتىرجەم ئېتىزغا چىقىپ، ئورما ئورسام بولۇپەرەتتى.

ئىش دەل مېنىڭ ئويلىغىنىمدەك بولدى. تاشقىن غەربكە ئېقىشقا باشلىغان چاغدا، ئۇلار قېيىقلىرىغا چىقىپ يولغا راۋان بولۇشتى. ئۇلارنىڭ قېيىقلىرىغا چىقىپ كەتكىنىنى كۆرۈپ، تولۇق قوراللىنىپ يۈگۈرۈپ كەلدىم.

ماڭا نىسبەتەن ئېيتقاندا، بۇ ئىنتايىن دەھشەتلىك بىر مەنزىرە ئىدى. ئۇلار مىسلىسىز پاجىئەلىك ئىزلارنى قالدۇرۇپ قايتىشقانىدى. قان، سۆڭەك ۋە ئادەم گۆشىنىڭ پارچىلىرىنى كۆرۈپ. تۇنجۇقۇپ قالغىلى تاس قالدىم.

مەن شۇنى بايقىدىمكى، ئۇلار بۇ

但我发现，他们显然并不经常到岛上来，我第二次碰到他们在那里登岸，是一年零三个月之后的事。然而，在这一年多中，我却时刻担心遭到他们的袭击，所以日子过得很不舒畅。

一天晚上，我正在读《圣经》，忽然，我听到一声枪响，好像是从海上发出的。这真大大出乎我的意料。我一跃而起，爬上了山顶，从那声音判断，枪声正是从我上回坐船被急流冲走的那一带海上传来的。

我立即想到，这一定是有船只遇难了，而且，他们一定有其他船只结伴航行，

ئارالغا داۋاملىق كېلىپ تۇرمايدىكەن. ئۇلار ئىككىنچى قېتىم بۇ يەردىن قىرغاققا چىققۇچىلىك بولغان ئارىلىقتا ئون بەش ئاي ئۆتكەنىدى. بىراق، مۇشۇ بىر يىلدىن ئارتۇقراق ۋاقىت ئىچىدە ھەر ۋاقىت ئۇلارنىڭ ھۇجۇم قىلىشىدىن ئىنسىرەپ كۈنلىرىم ناھايىتى كۆڭۈلسىز ئۆتتى.

بىر كۈنى كەچتە «ئىنجىل» نى ئوقۇپ ئولتۇراتتىم. تۇيۇقسىزدىنلا ئوق ئاۋازى ئاڭلاندى. بۇ دېڭىز تەرەپتىن كەلگەن ئاۋازدەك قىلاتتى. بۇ مەن ئۈچۈن راستلا كۈتۈلمىگەن ۋەقە ئىدى. مەن ئورنىمدىن چاچراپ تۇرۇپ كەتتىم - دە، يۈگۈرۈپ تاغنىڭ تۆپىسىگە چىقتىم. ئوق ئاۋازى كەلگەن تەرەپكە قارىدىم، ئوق ئاۋازى ئۆتكەن قېتىم قېيىقىمنى تېز ئېقىن ئېقىتىپ كەتكەن يەردىن كەلگەنلىكىنى پەرەز قىلدىم.

مەن شۇئان بىر كېمىنىڭ خەتەرگە ئۇچرىغانلىقىنى، بۇ كېمە ئۆزىگە ھەمراھ بولۇپ ماڭغان باشقا بىر كېمىگە

开始晴朗起来。

这时,我看见在
远处海面上,有什么
东西正在小岛的正
东方向。我努力想知
道那是帆还是船,但
根本看不清,因为距
离实在太远了,而且,
天气还是灰蒙蒙的,
海面上有着很浓的
雾气。

بۇ چاغدا، يىراق دېڭىزدا قانداقتۇر
بىر نەرسىنىڭ ئارالنىڭ شەرق تەرىپىدە
تۇرغانلىقىنى كۆردۈم. ئۇنىڭ يەلكەن ياكى
كېمە گەۋدىسى ئىكەنلىكىنى بىلىشكە
ئۇرۇندۇم، لېكىن ئېنىق كۆرەلمىدىم،
چۈنكى ئارىلىق بەك يىراق ئىدى. ئۇنىڭ
ئۈستىگە ھاۋانى مانان قاپلىغان، دېڭىز
تېخىچىلا تۇمان ئىچىدە ئىدى.

七、营救俘虏

7. ئەسرنى قۇتقۇزۇش

我焦急地等待一整天，我又用望远镜了望，发现那个黑东西在岛的正东。于是我猜想，那是一条下了锚的大船。我虽然急于想把事情搞个水落石出，但还是比较谨慎，于是拿起枪跑到了我上次被急流冲走的那岩石前面。

到了那里，天气已完全晴朗了。我一眼就看到，有一只大

مەن تاقەتسىزلىك بىلەن بىر كۈن ساقلىدىم. يەنە دۇربۇن بىلەن قاراپ، ھېلىقى قارا نەرسىنىڭ ئارالنىڭ شەرق تەرىپىدە تۇرغانلىقىنى بايقىدىم. مەن ئۇنىڭ لەڭگەردە تۇرغان بىر چوڭ كېمە ئىكەنلىكىنى قىياس قىلدىم. گەرچە بۇ ئىشنى ئايدىڭلاشتۇرۇشقا شۇنچە ئالدىرىغان بولساممۇ، لېكىن يەنىلا ئېھتىيات قىلدىم. شۇنىڭ بىلەن مىلتىقىمنى ئېلىپ، ئۆتكەن قېتىم مېنى تېز ئېقىن ئېقىتىپ ئەكېلىپ قويغان قىيا تاشنىڭ ئالدىغا باردىم.

مەن شۇ يەرگە بارغاندا، ھاۋا پۈتۈنلەي ئېچىلىپ كەتتى، ئاخشام يوشۇرۇن خادا

تاشلارغا سوقۇلۇپ پالاكتەكە يولۇققان چوڭ بىر كېمە كۆزۈمگە كۆرۈندى. بۇ چاغدا دېڭىز تىنچىپ قالغانىدى. خەتەرگە ئۇچرىغان كېمىنىڭ يېنىغا تەۋەككۈل قىلىپ بەكمۇ بارغۇم كەلدى. ئاز - تولا كېرەكلىك نەرسە تېپىۋالالايدىغانلىقىمغا ئىشەنەتتىم. مەندە بۇنىڭدىنمۇ كۈچلۈك بىر ئارزۇ بار ئىدى، يەنى كېمىدىن يەنە تىرىك قالغان ئادەملەرنىڭ بولۇشىنى ئۈمىد قىلاتتىم.

مۇشۇنداق ئارزۇنىڭ تۈرتكىسىدە،
ئالدىراش قورغانغا قايتىپ، دېڭىز
سەپىرىنىڭ تەييارلىقىنى قىلدىم.
ئىككىنچى كۈنى ئەتىگەندە، قېيىق بىلەن
يولغا چىقتىم. ئىككى سائەتكە قالماي
ۋەيران بولغان كېمىنىڭ ئالدىغا كەلدىم.
قارىسام، كېمە ئىككى خادا تاشنىڭ
ئارىسىغا قىسىلىپ قاپتۇ. كېمىنىڭ
قۇيرۇق تەرىپى بىلەن ئارقا بۆلۈمچىسى
دولقۇننىڭ زەربىسىدە پۈتۈنلەي چىقىلىپ
كېتىپتۇ. خادا تاش ئارىسىغا قىسىلىپ
قالغان ئالدى بۆلمە بىلەن كېمىنىڭ باش

完整。

我靠近破船时，船上出现了一只狗，我向它一呼唤，它就跳到海里，游到我的小船边来。我把它拖到船上，看到它又累又渴的样子，就给了它一块面包。它大吃大嚼起来，活像一只在雪地里饿了十天半月的狼。见了淡水，它就猛喝，要是我不制止它的话，真的可以喝得把肚子都涨破。

我非常希望能有一个人逃出来，但除了那条狗，船上没有任何其他生还的生物。至于船上的人究竟发生了什么情况，我当然无从得知了。这也许是我们双方命

运的悲剧。

كېمىنىڭ قېشىغا كېلىشىمگە، كېمىدە بىر ئىت پەيدا بولدى. مەن ئۇنى چاقىرىۋىدىم. ئۇ دېڭىزغا سەكرەپ چۈشۈپ قېيىقنىڭ قېشىغا ئۈزۈپ كەلدى. مەن ئۇنى قېيىققا چاقىرىۋېلىپ قارىسام، ئۇ ئىت چارچاپ ھەم ئۇسساپ كېتىپتۇ. ئۇنىڭغا بىر پارچە بولكا تاشلاپ بەردىم. خۇددى قار باسقان دالادا ئىككى ھەپتە ئاچ قالغان بۆرىدەك بولكىنى بىر يالماپلا يۇتۇۋەتتى. سۇ بەردىم، سۇنى كۆرۈپ ھە دەپ ئىچكىلى باشلىدى. يەنە بېرىۋەرسەم، قارنىڭ يېرىلىپ كېتىشى بىلەنمۇ كارى يوق ئىچىۋېرىدىغان ئەلپازدا ئىدى.

مەن بىرەر ئادەمنىڭ كېمىدىن سەكرەپ چىقىشىنى شۇ قەدەر ئارزۇ قىلغانىدىم. لېكىن، مۇشۇ ئىتتىن باشقا، بۇ كېمىدە ھايات قالغان ھېچقانداق جانلىق يوق ئىدى. كېمىدىكى ئادەملەرگە زادى نېمە ئىش بولدى، بۇ ماڭا نامەلۇم ئىدى. بىز ئىككى تەرەپنىڭ تەقدىرى

运不济，不让我们能互相交往。

船上所有的货物都让海水给浸坏了，只有舱底下几桶酒因海水已退而露在外面，我费了九牛二虎之力，才把酒桶搬到小船上。另外，我还看见几只大箱子，就搬了两只到我的小船上，也没来得及检查一下里面究竟装的是什么东西。

船舱里还有几支短枪和一只盛火药的大角筒，里面大约有四磅火药。我只取了盛火药的角筒，另外再拿了一把火炉铲和一把火钳，这两样正是我十分需要的东西。我还拿了两把小铜壶，一只煮巧克力

ناچار بولسا كېرەك، ئۆزئارا ئالاقە قىلىشىمىزغا يول قويمىدى.

كېمىدىكى ماللارنىڭ ھەممىسى سۇغا چېلىنىپ كېتىپتۇ. تۆۋەنكى خانىدا بىرنەچچە تۇڭ ھاراقلا دېڭىز سۈيىنىڭ قايتىشى بىلەن ئۈستىگە چىقىپ قاپتۇ. مەن مىڭ تەسلىكتە تۇڭلارنى قېيىققا باستىم. بۇنىڭدىن باشقا، يوغان ساندۇقتىن بىرنەچچىنى ئۇچراتتىم. شۇ ساندۇقلاردىن ئىككىنى قېيىققا باستىم، ئىچىدە نېمە بارلىقىنى تەكشۈرۈپمۇ ئولتۇرمىدىم.

كېمە خانىسىدا يەنە بىرنەچچە تال قىسقا مىلتىق ۋە ئىچىدە تۆت قاداقتەك مىلتىق دورىسى بار بىر پۇرۇخ كۈپى تۇراتتى. مەن پەقەت پۇرۇخ كۈپىنى ئالدىم. ئۇنىڭدىن باشقا، كاتول گۈرجىكىدىن بىرنى، لاخشىگىردىن بىرنى ئېلىۋالدىم، بۇ نەرسىلەر ماڭا تولىمۇ زۆرۈر ئىدى. مەن يەنە كىچىك مىس چۆگۈندىن ئىككىنى، قەۋە قاينىتىدىغان مىس قازاندىن بىرنى، ئوتتا بىر نەرسە

地把钱币运到岸上。如果有一天我能逃回英国，就是把这些钱都放在这里也非常安全，等以后有机会再回来取也不迟。

不过，对目前的我来说，那些财富其实没有任何意义，我连花费它们的地方都找不到。我再一次感到了自己生活中的寂寞。

这次去破船上的航行回来之后，我又回到城堡里过起隐居生活来。一天清晨，我忽然发现有五只独木舟在岛这头靠了岸，船上的人都已上了岛。他们来的人这么多，让我立刻警惕起来。

一时之间，我还想不出该怎么应付，感到坐立难安。可是，

كېمىنىڭ باشقا قىسىملىرىغا كىرىش ئىمكانىيىتى بولمىدى. بولمىسا، كېمىدىكى پۇللارنى چاپما قېيىق بىلەن بىرنەچچە قېتىم قاتناپ قىرغاققا تۇشۇۋالغان بولاتتىم. ناۋادا كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئەنگلىيەگە قېچىپ كېتەلسەم، بۇ پۇللارنى مۇشۇ يەرگە قويۇپ قويساممۇ بىخەتەر تۇرۇۋېرەتتى. پۇرسەت تېپىلغاندا قايتا كېلىپ ئېلىپ كەتسەممۇ كېچىكمەيتتى.

بىراق، نۆۋەتتە مەن ئۈچۈن ئېيتقاندا، بۇ بايلىقلارنىڭ ھېچقانداق ئەھمىيىتى يوق ئىدى، ئۇلارنى سەرپ قىلىدىغان يەرمۇ يوق ئىدى. ئۆز تۇرمۇشۇمنىڭ زېرىكىشلىك ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ھېس قىلدىم.

ۋەيرانە كېمىگە بېرىش يولىدا قىلغان شۇ قېتىملىق سەپەردىن قايتىپ كېلىپ، قورغاندا پىنھان ياشىدىم. بىر كۈنى تاڭ سەھەردە، توساتتىن ئارالنىڭ نېرى چېتىگە توختىتىپ قويۇلغان بەش دانە چاپما قېيىقنى كۆرۈپ قالدىم.

我还是根据过去的计划，进行作战准备，以便一有机会，立即行动。

我拿出望远镜偷偷向外观察，看到他们从小船上拖出两个倒霉的野人来，其中一个被木棍或木刀乱打一阵便倒了下去。接着便有两三个野人一拥而上，动手把他开膛破肚，准备煮了来吃。

另一个俘虏被撂在一边，这个可怜的家伙看见自己手脚松了绑，无人管他，突然跳起身奔逃起来。他沿着海岸向我这边跑来，其速度简直惊人。

这时候，我脑子里突然产生一个强烈的、不可抗拒的欲望：

کېمىدىكى ئادەملەر ئارالغا چىققانىدى. ئۇلارنىڭ شۇنچىلىك كۆپ ئادەم بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، شۇئان ھوشيارلىشىپ كەتتىم.

قانداق تاقابىل تۇرۇش كېرەكلىكىنى دەرھال بىلەلمەي، تېپىرلايتتىم. ئەمما، مەن يەنىلا ئىلگىرىكى پىلاننىم بويىچە جەڭگە تەييارلىق قىلدىم. پۇرسەت چىقسىلا، دەرھال ھەرىكەتكە ئۆتەتتىم.

مەن دۇربۇن بىلەن ئۇلار تۇرغان تەرەپنى يوشۇرۇن كۆزەتتىم. ئۇلار قېيىقتىن پالاكت باسقان ئىككى ياۋايى ئادەمنى سۆرەپ ئاچىقتى. ئىككىيلەننىڭ بىرسىنى كالتەكمۇ ياكى ياغاچ پىچاقمۇ بىر نەرسە بىلەن ئۇرۇپ يىقىتتى. ئارقىدىنلا ئىككى - ئۈچ ياۋايى ئادەم يوپۇرۇلۇپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئىچ - قارىنى يېرىپ، گۆشىنى پىشۇرۇپ يېمەكچى بولدى.

يەنە بىرسى بىر چەتتە تۇراتتى. بۇ بىچارە ئۆزىنىڭ پۇت - قولى بوشتىلىپ، قارانچۇقسىز قالغانلىقىنى

我要找个仆人，现在正是时候，说不定我还能找到一个伴侣，一个帮手哩。我立即拿起我的两支枪向海边跑去。

当我发现追他的只有三个人时，胆子更大了一点。尤其是我发现那个野人跑得比追他的三个人快得多，把他们愈甩愈远了。只要他能再跑上半小时，就可完全摆脱他们了。

我抄了一条近路跑过去，插在追踪者和逃跑者之间。我向那逃跑的野人大声呼唤。他回头望了望，起初仿佛对我也很害怕，其程度不亚于害怕追赶他的野人。但我用手势召唤他过来，

كۆرۈپ، بىردىنلا توپنى يېرىپ بەدەر قاچتى. ئۇ ئادەم ئىشەنگۈسىز سۈرئەتتە دېڭىز بويلاپ مەن تەرەپكە قاراپ چېپىپ كېلىۋاتاتتى.

شۇ چاغدا كالامدا بىردىنلا قارشى تۇرغىلى بولمايدىغان كۈچلۈك بىر ئىستەك پەيدا بولدى. بىر خىزمەتكارغا ئېرىشىشنىڭ پۇرسىتى كەلدى. بۇ مېنىڭ بىر ھەمراھىم، ياردەمچىم بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن، دېدىم مەن ئۆز - ئۆزۈمگە. مەن دەرھال مىللىتىدىن ئىككىنى ئېلىپ دېڭىزغا قاراپ يۈگۈردۈم.

قوغلاپ كېلىۋاتقانلارنىڭ پەقەت ئۈچ ياۋايى ئادەم ئىكەنلىكىنى بىلىپ، تېخىمۇ يۈرەكلىكرەك بولۇپ قالدىم. بولۇپمۇ ھېلىقى ياۋايى ئادەم ئۆزىنى قوغلاپ كېلىۋاتقان ئۈچەيلەندىن بەك تېز يۈگۈرۈپ، ئۇلارنى بارغانسېرى يىراققا تاشلىۋەتكەنلىكىنى بايقىدىم. ئۇ يەنە يېرىم سائەت يۈگۈرسىلا، ئۇلاردىن تامامەن قۇتۇلۇپ كېتەلەيتتى.

同时慢慢向后面追上来的两个野人迎上去。

等那两个人走近时，我一下子冲到前面的一个野人跟前，用枪杆子把他打倒在地。第一个野人被我打倒之后，同他一起追来的那个野人就停住了脚步，仿佛吓住了。于是我又疾步向他迎上去。

当我快走近他时，见他手里拿起弓箭，准备拉弓向我放箭。我不得不先向他开枪，一枪就把他打死了。

那逃跑的野人这时也停住了脚步。这可怜的家伙虽然亲眼见到他的两个敌人都已经倒下，并且在他看来已必死无疑，但

مەن بىر يېقىن يولغا چۈشۈپ، قوغلىغۇچىلار بىلەن قاقچۇچىنىڭ ئوتتۇرسىغا كىرىۋالدىم. قېچىپ كېتىۋاتقان ياۋايى ئادەمنى ئۈزلۈك ئاۋازدا توۋلاپ چاقىردىم. قوغلاۋاتقان ھېلىقى ئىككى ياۋايى ئادەممۇ ئاستا - ئاستا يېقىنلىشىپ كەلدى.

ھېلىقى ئىككى ياۋايى ئادەم يېقىنلىشىپ كېلىشىگە، بىراقلا ئېتىلىپ بېرىپ، ئالدىدا كېلىۋاتقىنىنى مىلتىقىنىڭ پايىنىكى بىلەن ئۈرۈپ تىك موللاق چۈشۈردۈم. ئالدىدىكى ياۋايى ئادەمنى ئۈرۈپ يىقىتقاندىن كېيىن، كەينىدىن كېلىۋاتقان ياۋايى ئادەم قورققانداك بولۇپ توختاپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئالدىغا ئوقتەك ئېتىلىپ باردىم. ئۇنىڭغا يېقىنلاشقاندا، ئۇنىڭ ئوقيانى بەتلەپ ماڭا ئاتماقچى بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئالدى بىلەن ئوق ئۈزۈشكە مەجبۇر بولدۇم، ئۇنى بىر پاي ئوقتا ئۇچۇقتۇردۇم.

ھېلىقى قېچىپ كېتىۋاتقان ياۋايى

却被我的枪声和火光吓坏了。他站在那里，吓呆了，既不进也不退，看样子他很想逃跑而不敢走近我。

我向他大声招呼，做手势叫他过来。他明白了我的意思，向前走几步停停，又走几步又停停。这时，我看到他站在那里，浑身发抖。

我又向他招招手，叫他靠近我，并做出种种手势叫他不要害怕。他这才慢慢向前走，每走一二十步便跪一下，好像是感谢我救了他的命。我向他微笑，作出和蔼可亲的样子，并一再用手招呼他，叫他再靠近一点。

最后，他走到我

ئادەممۇ توختىدى، بۇ بىچارە مەخلۇق ئىككى دۈشمەننىڭ يىقىلغىنىنى كۆرۈپ، ئۆزىنىڭمۇ ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىغا كۆزى يەتكەن ياكى ئوق ئاۋازىدىن ۋە ئۇنىڭدىن چىققان ئوتتىن قورقۇپ كەتكەن بولسا كېرەك، يا نېرى ماڭماي، يا بېرى ماڭماي داڭ قېتىپ تۇراتتى. قارىغاندا، كېلىش نىيىتىدىن قېچىش نىيىتى كۆپرەك ئىدى.

مەن ئۇنلۇك ئاۋازدا ئۇنى چاقىردىم. تۈرلۈك ئىما - ئىشارەتلەرنى قىلىپ ئۇنى قورقماسلىققا ئۈندىدىم. ئۇ ئاستا - ئاستا مەن تەرەپكە قاراپ كېلىشكە باشلىدى ۋە گويا ئۇنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزۇپ قالغىنىمغا مىننەتدارلىق بىلدۈرگەندەك، ھەر ئون - يىگىرمە قەدەمدە بىر يۈكۈنگىلى تۇردى. مەن كۈلۈمسىرىدىم، مۇلايىملىق بىلەن ماڭا يېقىن كەل، دەپ ئىشارەت قىلدىم.

ئاخىر ئۇ ئالدىمغا كەلدى، يەنە يۈكۈنۈپ يەرنى سۆيىدى ھەم بېشىنى يەرگە يېقىپ تۇرۇپ ئۆمۈرۋايەت ماڭا قۇل

跟前，再次跪下，吻着地面，又把头贴在地上，把我的一只脚放到他的头上，好像在宣誓愿终生做我的奴隶。

我把他扶起来，对他十分和气，并千方百计叫他不要害怕。

但事情还没有完。我发现我用枪杆打倒的那个野人只是给我打昏了，现在正苏醒过来。我向他指了指那个野人，表示那人还没死。

我发现被我救出的野人又有点害怕的样子，便举起另一支枪准备射击。这时，我那个野人（我现在就这样叫他了）做了个手势，要我把挂在腰间的那把没鞘的刀借给他。他一拿到刀，就奔

奔去，把刀插进我的腰里，然后又把我的一只脚放到他的头上，好像在宣誓愿终生做我的奴隶。

我见他这样，心里很高兴，就叫他不要害怕，并千方百计叫他不要害怕。

但事情还没有完。我发现我用枪杆打倒的那个野人只是给我打昏了，现在正苏醒过来。我向他指了指那个野人，表示那人还没死。

我发现被我救出的野人又有点害怕的样子，便举起另一支枪准备射击。这时，我那个野人（我现在就这样叫他了）做了个手势，要我把挂在腰间的那把没鞘的刀借给他。他一拿到刀，就奔

向他的敌人，手起刀落，一下子砍下了那个野人的头。

我那野人带着胜利的笑容回到我跟前。他先把刀还给了我，然后做了许多莫名其妙的姿势，把他砍下来的野人头放在我脚下。

但是，最使他感到惊讶的，是我怎么能从这么远的距离把另一个野人打死。他用手指了指那个野人的尸体，做着手势要我让他过去看看。他看了看枪眼，子弹正好打中那野人的胸部，在那里穿了个洞，但血流得不多，因为中弹后人马上死了，血就流到体内去了。

他取下那野人的

匕首 - ده، ئۇنىڭ كاللىسىنى تېنىدىن جۇدا قىلدى.

ئۇ ياۋايى ئادەم غالىبىيەت كۈلكىسى بىلەن ئالدىغا كەلدى، ئالدى بىلەن قىلىچنى ماڭا بەردى. ئاندىن ئادەم چۈشىنىپ بولمايدىغان ھەرىكەتلەرنى قىلىپ، ھېلىقى ياۋايى ئادەمنىڭ كاللىسىنى ئايغىم تۈۋىگە تاشلىدى.

ئەمما، مېنىڭ شۇنچە يىراقتا تۇرۇپ بىر ياۋايى ئادەمنى ئۆلتۈرگەنلىكىم ئۇنى ناھايىتى ھەيران قالدۇرغانىدى. ئۇ مەن ئېتىۋەتكەن ياۋايى ئادەمنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ، قول ئىشارىتى بىلەن شۇ ئۆلۈكنىڭ قېشىغا بېرىپ باقسام، دەپ مەندىن رۇخسەت سورىدى. ئۇ بېرىپ ئوق تەگكەن يەرنى كۆرۈپ باقتى. ئوق ئۇنىڭ مەيدىسىگە تەگكەندى، مەيدىسىدە تۆشۈك ئورنى بار ئىدى، ئاققان قان كۆپ ئەمەس ئىدى. چۈنكى ئوق تېگىپ ئۆلگەن ئادەمنىڭ قېنى ئاساسەن ئىچىگە چۈشۈپ كېتەتتى. ئۇ ھېلىقى ياۋايى ئادەمنىڭ ئوقياسىنى ئېلىپ قايتىپ كەلدى. ئۇنى

弓箭回到我跟前，我就叫他跟我离开这个地方。我用手势告诉他，后面可能有更多的敌人追上来。然后，我叫他跟我一块离开这儿。我没有把他带到城堡去，而是带到了岛那头的洞穴里。

到了洞里，我给他吃了些面包和一串葡萄干，又给了他点水喝，因为我见他跑了半天，已经饥渴不堪了。

他狼吞虎咽地吃喝完毕后，我又给他在一堆干草上铺了一条毯子，做手势叫他躺下来睡一觉。他一定是累坏了，刚一躺下就睡了过去。

كەينىمگە سېلىپ بۇ يەردىن قوزغالدىم. ئۇنىڭغا قول ئىشارىتى قىلىپ كەينىمىزدىن تېخىمۇ كۆپ دۈشمەننىڭ كېلىپ قالىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردۇم. ئاندىن ئۇنى كەينىمدىن مېڭىشقا بۇيرۇدۇم. مەن ئۇنى قورغىنىمغا باشلاپ بارماي، ئارالنىڭ نېرىقى بېشىدىكى ئۆڭكۈرۈمگە ئاپاردىم.

ئۆڭكۈرگە بارغاندىن كېيىن، ئۇنىڭغا بىر ئاز بولكا، قۇرۇق ئۈزۈم ۋە ئازراق سۇ بەردىم. چۈنكى، مەن ئۇنىڭ تولا يۈگۈرۈپ چاڭقاپ كەتكەنلىكىنى بىلەتتىم.

ئۇ تائامنى يالماپلا يەپ تۈگەتتى. مەن يېتىپ ئۇخلىغىن، دەپ تېگىگە پاخال سېلىپ، بىر ئەدىيالىنى تاشلاپ بەردىم. ئۇ ھېرىپ كەتكەن بولسا كېرەك، يېتىپلا پۇشۇلداپ ئۇخلاپ كەتتى.

八、愉快生活

8. كۆڭۈللۈك تۇرمۇش

被我救出的这个野人很讨人喜欢。他有健壮结实的四肢,轮廓分明的脸庞,憨厚、老实的模样。今后一定会成为我的好帮手。

我打算出去挤羊奶,羊圈就在附近。没干到半个小时,那个野人就出来找我了。他一见到我,立即向我奔来,趴在地上,做出各种各样的手势和古怪的姿势,表示他的臣服和感激之心。

مەن قۇتقۇزۇۋالغان بۇ ياۋايى ئادەمگە ھەرقانداق ئادەم ئامراق بولۇپ قالاتتى. پۈت - قوللىرى راۋرۇس ھەم بەقۇۋۋەت ئىدى. قاش - كۆز ۋە ئېغىز - بۇرۇنلىرى بېجىرىم ئىدى. ئۇ بۇنىڭدىن كېيىن ماڭا ياخشى ياردەمچى بولالايتتى. مەن ئۆچكە سېغىشقا ماڭغانىدىم. قوتان يېقىن ئەتراپتا ئىدى. ئۇ يەنە يېرىم سائەتتەك ئۇخلاپ ئويغىنىپ كەتتى ھەم ئويغىنىپلا مېنى ئىزدەپ تاشقىرىغا چىقتى. ئۇ مېنى كۆرۈپلا قېشىمغا يۈگۈرۈپ كېلىپ، يەرگە تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ تۈرلۈك غەلىتە ئىما - ئىشارەتلەر بىلەن ماڭا مىننەتدارلىق

بىلدۈردى.

最后，他又把头放在地上，靠近我的脚边，然后又像上次那样，把我的另一只脚放到他的头上。这样做之后，他又向我做出各种姿势，表示顺从降服，愿终生做我的奴隶，为我效劳。他的这些意思我都明白了。我告诉他，我对他非常满意。不久，我就开始和他谈话，并教他和我说话。

首先，我告诉他，他的名字叫“星期五”，这是我救他命的一天，这样取名是为了纪念这一天。我教他说“主人”，并告诉他这是我的名字。我还教他说“是”和“不是”，并告诉他这两个词的意思。

ئاخىرىدا پۈتۈمغا يېقىن كېلىپ بېشىنى يەرگە قويۇپ تۇرۇپ، ئاندىن يەنە ئابايىقىدەك ئۆمۈرۋايەت ماڭا قۇل بولۇپ، خىزمىتىمنى قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. مەن ئۇنىڭ مەقسىتىنى چۈشەندىم. ئۇنىڭدىن ناھايىتى مەمنۇن بولغانلىقىمنى ئېيتتىم. ئۇزاق ئۆتمەي، ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلىشىشقا باشلىدىم ھەم ئۇنىڭغا گەپ قىلىشنى ئۆگەتتىم.

ئالدى بىلەن ئۇنىڭغا ئۇنىڭ ئىسمىنىڭ «جۈمە» بولۇشى كېرەكلىكىنى بىلدۈردۈم. مەن ئۇنى جۈمە كۈنى قۇتقۇزغان بولغاچقا، شۇ كۈننى خاتىرىلەش مەقسىتىدە ئۇنىڭغا شۇنداق ئات قويغانىدىم. ئاندىن ئۇنىڭغا «غوجايىن» دېگەن سۆزنى ئۆگىتىپ، بۇ مېنىڭ ئىسمىم بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردۈم. مەن يەنە ئۇنىڭغا «خوپ»، «يوقسۇ» دېگەن سۆزلەرنى ئۆگىتىپ، ئۇلارنىڭ مەنىسىنى چۈشەندۈردۈم. مەن قولۇمغا بىر ھېجىرنى ئېلىپ،

我拿出一个瓦罐，盛了一些羊奶给他。我先喝给他看，并把面包浸在羊奶里吃给他看。然后，我给了他一块面包，叫他学我的样子吃。他马上照办了，并向我做手势，表示很好吃。

晚上，我和他一起在地洞里睡了一夜，天一亮，我就叫他跟我一起出去。我拿出望远镜，一眼就看到了他们昨天聚集的地方，但那些野人和独木舟都不见了。显然他们上船走了，把他们的两个同伴丢在岛上，找都没有找。

我对这一发现并不感到满足。现在，我勇气倍增，好奇心也随之增大。因此，我带

ئىچىگە ئازراق سۈت قۇيىدۇم. ئۇنىڭ ئالدىدا سۈتنى قانداق ئىچىشنى، سۈتكە بولكىنى مىلاپ يېيىشنى كۆرسەتتىم. ئاندىن ئۇنىڭغا بىر پارچە بولكىنى بېرىپ ماڭا ئوخشاش قىلىشنى تەلپ قىلدىم. ئۇ دەرھال شۇنداق قىلدى ھەم قول ئىشارىتى بىلەن ناھايىتى تېتىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شۇ كۈنى كېچىسى ئۇنىڭ بىلەن بىر غاردا ياتتىم. تاڭ ئېتىشى بىلەن ئۇنى كەينىمدىن چىقىشقا ئىشارە قىلدىم. مەن دۇربۇننى ئالدىنقى كۈنى ئۇلار توپلاشقان يەرگە توغرىلىدىم. لېكىن، ھېلىقى ياۋايى ئادەملەرمۇ ھەم ئۇلارنىڭ چاپما قېيىقلىرىمۇ كۆرۈنمىدى. ئۇلار ھېلىقى ئىككى ھەمراھىنى ئارالغا تاشلاپ قويۇپ، ئىز - دېرىكىنىمۇ قىلماي قېيىقلىرىغا چۈشۈپ كېتىپ قېلىشقاندى.

مەن بۇ ئۆزگىرىشتىن قانائەتلىنمىدىم. شۇ تاپتا غەيرىتىممۇ، ھەۋسىممۇ ئېشىپ كەتكەندى. شۇڭا،

了我的奴隶星期五，准备到那边看个究竟，因为我很想获得有关那些野人充分的情报。

一到那里，呈现在我面前的是一种惨绝人寰的景象，我血管里的血不由得都冰冷了，连心脏也几乎停止了跳动。那真是可怕，至少对我而言实在惨不忍睹。那儿遍地都是死人骨头和肉，鲜血染红了土地；那大片大片的人肉，有的吃了一半，有的砍烂了，有的烧焦了，东一块西一块的，一片狼藉。

回到家里第二天，我就考虑怎样安置星期五的问题。我又要让他住得好，又

ئۇلار توغرىلىق تولۇق مەلۇماتقا ئېرىشىش ئۈچۈن، قولىم جۈمەنى باشلاپ، ھېلىقى يەردە زادى نېمە ئىشلار بولغانلىقىنى كۆرگىلى بارماقچى بولدۇم. ئۇ يەرگە بېرىپ، چېكىدىن ئاشقان ۋەھشىلىكلەرنىڭ ئىزىنى كۆرۈپ، قانلىرىم مۇزلاپ، يۈرىكىم سوقۇشتىن توختاپ قالغاندەك بولدى. بۇ ھەقىقەتەن دەھشەتلىك مەنزىرە ئىدى. كۆرۈۋېرىشكە كىشىنىڭ يۈرىكى چىدىمايتتى. ھەممە يەر ئادەم سۆڭەكلىرى بىلەن تولغان، يەر قىپقىزىل قانغا بويىلىپ كەتكەن؛ چالا يەپ تاشلىۋېتىلگەن، چانۋېتىلگەن ۋە كۆيدۈرۈۋېتىلگەن چوڭ - چوڭ گۆش پارچىلىرىنى ھەممە يەردە كۆرگىلى بولاتتى.

ئۆيگە قايتىپ ئەتىسى جۈمەنى قانداق ئورۇنلاشتۇرۇش مەسىلىسى ئۈستىدە باش قاتۇردۇم. بىر تەرەپتىن ئۇنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇش، يەنە بىر تەرەپتىن ئۆزۈمنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەكلىكىنى كۆزدە تۇتتۇم.

要 guarantee 自己绝对安全。为此，我在两道围墙之间的空地上，给他搭了一个小小的帐篷，也就是说，这小帐篷搭在内墙之外，外墙之内，要从外面把门打开，是绝对不可能的。此外，我每夜都把武器放在身边，以备不时之需。

其实，对星期五，我根本用不着采取任何防范措施。任何其他人都不可能像星期五这样忠诚老实、听话可爱的仆人。他没有脾气，性格开朗，不怀鬼胎，对我又顺从又热心。他对我的感情，就像孩子对父亲的感情，一往情深。我深信，对他我根本不用防备。

شۇڭا، ئىككى قاشا تامنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى بوش ئورۇنغا كىچىك بىر چېدىر تىكىپ بەردىم. مۇنداقچە ئېيتقاندا، بۇ كىچىك چېدىر ئىچكى قاشا تامنىڭ سىرتىدا، سىرتقى قاشا تامنىڭ ئىچىدە ئىدى. سىرتتىن ئىشىكنى ئېچىش مۇتلەق مۇمكىن ئەمەس ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا، ھەر ئېھتىمالغا قارشى قوراللىرىمنى ھەر كېچىسى يېنىمغا قويۇپ ياتاتتىم.

ئەمەلىيەتتە، جۈمەگە قارىتا ھەرقانداق ئېھتىيات تەدبىرلىرىنى قوللىنىش ھاجەتسىز ئىدى. جۈمەدىن باشقا ھەرقانداق ئادەم ماڭا جۈمەدەك سادىق، رايىش ھەم قۇلىقى يۇمشاق خىزمەتكار بولالمايتتى. ئۇنىڭ خۇيى يوق ئىدى، مېجەزى ئوچۇق، مۇغەمبەر ئەمەس ئىدى. ئىتائەتمەن، قىزغىن ئىدى. ماڭا بولغان ھېسسىياتى بالىنىڭ ئاتىسىغا بولغان ھېسسىياتىغا ئوخشاش چوڭقۇر ئىدى. ئۇنىڭدىن ئېھتىيات قىلىشنىڭ ئورۇنسىز ئىكەنلىكىگە قاتتىق

我对他非常满意，并决定教会他做各种各样的事情，使他成为我有用的助手，特别是要教会他说英语，并听懂我说的话。他非常善于学习，尤其是学习时总是兴致勃勃，勤勤恳恳。每当他听懂了我的话，或是我听懂了他的话，他就欢天喜地，十分高兴。因此，与他谈话对我来说实在是一件乐事。

现在，我生活得顺心多了。我甚至对自己说，只要不再碰到那批野人，哪怕永远不离开这个地方，我也不在乎。

回到城堡两三天之后，我觉得应该戒掉星期五那种可怕的

ئىشنىتتىم.

مەن ئۇنىڭدىن ئىنتايىن مەمنۇن ئىدىم. ئۇنىڭغا ئۆزۈم قىلىۋاتقان ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆگىتىپ، ئۇنى ئۆزۈمنىڭ ياراملىق ياردەمچىسى قىلىۋالماقچى بولدۇم، بولۇپمۇ ئۇنىڭغا ئىنگلىز تىلىنى ئۆگىتىش، مېنىڭ مەقسىتىمنى چۈشىنىلەيدىغان قىلىش زۆرۈر ئىدى. ئۇ ئۆگىنىشكە ماھىر ئىدى. زوق - شوخ بىلەن ئۆگىنىتتى. تىرىشچان ئىدى. ئۇ مېنىڭ سۆزۈمنى چۈشەنگەن ياكى مەن ئۇنىڭ سۆزىنى چۈشەنگەن چاغلاردا، خۇشال بولۇپ قىن - قىنىغا پاتماي كېتەتتى. ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىش مەن ئۈچۈن ھەقىقەتەن كۆڭۈللۈك بىر ئىش ئىدى.

ھازىر مېنىڭ كۈنلىرىم كۆڭۈلدىكىدەك ئۆتۈۋاتاتتى. ھەتتا مەن ئۆزۈمگە: «ئاشۇ بىر تۈركۈم ياۋايى ئادەملەرگە يولۇقۇپ قالمىساملا، ئۆمۈرۋايەت مۇشۇ يەردە تۇرۇپ قالمىساممۇ مەيلى» دەيتتىم.

吃相，尤其是他吃人的习惯。为此，我想应该让他尝尝别的肉的味道。

一天早晨，我带他到树林里去，打算从自己的羊圈里选一只小羊杀了带回家吃。走到半路上，我发现有一只母羊躺在树荫下，身边还坐着两只小羊。我一把扯住星期五，并对他说：“站住别动。”同时打手势，叫他不要动。接着我举起枪，开枪打死了一只小羊。

可怜的星期五上次曾看到我开枪打死了他的敌人，但当时他站在远处，弄不清是怎么回事，也想象不出我是怎样把他的敌人打死的。可这一

阵子，尤其是他吃人的习惯，我想应该让他尝尝别的肉的味道。一天早晨，我带他到树林里去，打算从自己的羊圈里选一只小羊杀了带回家吃。走到半路上，我发现有一只母羊躺在树荫下，身边还坐着两只小羊。我一把扯住星期五，并对他说：“站住别动。”同时打手势，叫他不要动。接着我举起枪，开枪打死了一只小羊。

阵子，尤其是他吃人的习惯，我想应该让他尝尝别的肉的味道。一天早晨，我带他到树林里去，打算从自己的羊圈里选一只小羊杀了带回家吃。走到半路上，我发现有一只母羊躺在树荫下，身边还坐着两只小羊。我一把扯住星期五，并对他说：“站住别动。”同时打手势，叫他不要动。接着我举起枪，开枪打死了一只小羊。

阵子，尤其是他吃人的习惯，我想应该让他尝尝别的肉的味道。一天早晨，我带他到树林里去，打算从自己的羊圈里选一只小羊杀了带回家吃。走到半路上，我发现有一只母羊躺在树荫下，身边还坐着两只小羊。我一把扯住星期五，并对他说：“站住别动。”同时打手势，叫他不要动。接着我举起枪，开枪打死了一只小羊。

次他看到我开枪，着实吃惊不小，他浑身颤抖，简直吓呆了，差一点瘫倒地上。

他既没有去看我开枪射击的那只小羊，也没有看到我已把小羊打死了，只顾扯开他自己的背心，在身上摸来摸去，看看自己有没有受伤。

原来，他以为我是要杀死他，他跑到我跟前，扑通一声跪下来抱住我的双腿，嘴里叽里咕噜说了不少话，我都不懂。但我不难明白他的意思，那就是求我不要杀他。

我马上想出办法使他相信，我绝不会伤害他。我一面用手把他从地上扶起来，一面哈哈大笑，并用

هم تەسەۋۋۇر قىلالمىغانىكەن. بۇ قېتىم ئوق ئاتقىنىمنى كۆرۈپ ھەيران قېلىپلا قالماي، قورققىنىدىن غالىلداپ يىقىلىپ چۈشكىلى تاس قالدى.

ئۇ ھېلىقى ئوغلاقنى قانداق نىشانغا ئالغىنىمنى ۋە ئۇنى قانداق ئېتىپ ئۆلتۈرگىنىمنى بىلەلمەي، جىلتىكىسىنى ئېچىپ، بەدىنىنى سىيلاپ يارىلانغان - يارىلانمىغانلىقىنى تەكشۈرۈشكە باشلىدى. ئەسلىدە ئۇ بىچارە مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولدى دەپ ئويلاپ، ئالدىمغا يۈگۈرۈپ كېلىپ يەرگە يۈكۈندى - دە، ئىككى پۈتۈمنى قۇچاقلاپ بىر نەرسىلەرنى دەپ كەتتى. مەن ئۇنىڭ سۆزلىرىنى چۈشەنمىدىم. بىراق، مېنى ئۆلتۈرمە، دەپ ماڭا يالۋۇرۇۋاتقانلىقىنى چۈشەندىم.

مەن دەرھال ئۇنىڭغا زىيانكەشلىك قىلمايدىغانلىقىمغا، ئۇنى بىر ئامال قىلىپ ئىشەندۈردۈم. ئۇنى يۆلەپ تۇرغۇزدۇم - دە، قاقاھلاپ كۈلۈپ كەتتىم ھەم ھېلىقى مەن ئېتىپ ئۆلتۈرگەن

手指着那被打死的小羊，叫他跑过去把它带回来。他马上跑过去了，在那里察看小山羊是怎样被打死的，并感到百思不得其解。我趁此机会重新把枪装上了子弹。不久，我看见一只鸚鵡落在了我射程内的一棵树上。

为了让星期五稍稍明白我是怎样开枪的，我就叫他来到我跟前，并用手指了指那只鸟，又指了指自己的枪和鸚鵡身子底下的地方，意思是说，我要开枪把那只鸟打下来。于是，我开了枪，并叫他仔细看好。他立即看到那只鸚鵡掉了下来。

ئوغلاقنى كۆرسىتىپ، ئۇنى ئېلىپ كېلىشكە بۇيرۇدۇم. ئۇ دەرھال يۈگۈرگىنىچە كېتىپ قالدى. ئۇ ئوغلاقنىڭ قېشىغا بېرىپ تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ قانداق ئۆلگىنىنى بىلەلمەي تۇرغاندا، مەن مىلتىقنى يەنە ئوقلىۋالدىم. ئارىدىن كۆپ ئۆتمەي، بىر دەرەخنىڭ ئۈستىگە قونۇۋالغان قارچىغىسىمان بىر قۇشنى كۆرۈپ قالدىم.

مەن جۈمەگە مىلتىقنى قانداق ئاتىدىغانلىقىمنى چۈشەندۈرۈپ قويۇش ئۈچۈن، ئۇنى يېنىمغا چاقىرىپ، ئۇنىڭغا ھېلىقى قۇشنى كۆرسەتتىم. مىلتىق بىلەن قۇش قونغان دەرەخنىڭ تۈۋىنى ئىشارە قىلىپ: «مەن ئاشۇ قۇشنى ئاتسام، قۇش دەرەخنىڭ تۈۋىگە چۈشىدۇ» دېگەننى ئۇقتۇردۇم. شۇنىڭ بىلەن ئوق ئۈزدۈم، ئۇنى ئوبدانراق دىققەت قىلىشقا دەۋەت قىلدىم. ئۇ ھېلىقى قۇشنىڭ مەن ھېلى دېگەن يەرگە چۈشكەنلىكىنى كۆردى.

ئالدىن ئوچۇق ئېيتىپ قويغان

他再次吓得站在那里呆住了，尽管我事先已把事情给他交代清楚了。尤其使他感到惊讶的是，他没有看到我事先把弹药装到枪里去，因此就以为枪里一定有什么神奇的致命的东西，可以把人哪、鸟哪、野兽哪，以及远远近近的任何生物都杀死。

他这种惊讶好久好久都不能消失。我相信，如果我让他这样下去，他一定会把我和我的枪当神一样来崇拜呢！

至于那支枪，事后好几天，他连碰都不敢碰它，还经常一个人唠唠叨叨地跟它说话谈天，仿佛枪会回答他似的。后来我

بولساممۇ، جۈمە يەنە قورققىنىدىن قېتىپ تۇرۇپلا قالدى. مىلتىقنى ئالدىنلا ئوقلىۋالغانلىقىمنى كۆرمىگەن جۈمە مىلتىققا ئادەم، ئۆچكە، قۇش، ياۋايى ھايۋانلارنى ۋە يىراق - يېقىندىكى ھەرقانداق جانلىقنى ئۆلتۈرەلەيدىغان قانداقتۇر سىرلىق ھەم جان ئالدىغان بىر نەرسە بار ئوخشايدۇ، دەپ ھەيران قالغانىدى.

ئۇ بۇ ئىشقا خېلى ئۇزاققىچە ھەيران بولۇپ يۈردى. مەن ئىشىنىمەنكى، مەن ئۇنىڭ شۇنداق يۈرۈپرىشىگە يول قويسام، مېنى ھەم مىلتىقىمنى بىر ئىلاھ دەپ چوقۇنۇشى تۇرغان گەپ ئىدى.

مىلتىققا ئۇ خېلى كۈنلەرگىچە قول تەگكۈزەلمەي يۈردى. خۇددى مىلتىقتىن بىر جاۋاب چىقىدىغاندەك، مىلتىققا ئۆزىچە بىر نېمىلەرنى دەپ گەپ قىلىپ كېتەتتى. كېيىن ئۆزىدىن ئۇقسام، بۇ ئۇنىڭ مېنى ئۆلتۈرمىگەن، دەپ مىلتىققا ئىلتىجا قىلغىنى ئىكەن.

ئۇنىڭدىكى تەئەججۈپ سەل

才从他口里知道,他是在祈求那支枪不要杀害他。

当时，我等他的惊讶心情略微平静下来之后，就用手指了指那只鸟掉下去的地方，叫他跑过去把鸟取来。于是他去了好半天才回来。原来那只鸚鵡还没有一下子死掉，落下来之后，又拍着翅膀挣扎了一阵子，扑腾到别处去了。可是星期五还是把它找到了，并取来给了我。我见他对我的枪感到神秘莫测，就趁他去取鸟的机会重新装上弹药，以便碰到任何其他目标时可以随时开枪，并不让他看见我是怎样装弹药的。

可是，后来我没

پەسەيگەندىن كېيىن، ئۇنىڭغا ھېلىقى
ئۆلگەن قۇشنى كۆرسىتىپ، ئۇنى ئېلىپ
كېلىشكە بۇيرۇدۇم. ئۇ قۇشنى ئالغىلى
كېتىپ بىر ھازاغىچە كەلمىدى. ئەسلىدە
ئۇ شاتۇتى تېخى ئۆلمىگەن، يەرگە
چۈشكەندىن كېيىن بىر پەس پالاقلاپ
باشقا يەرگە كېتىپ قالغانىكەن. بىراق،
جۈمە ئۇنى ئاخىر تېپىپ كەلدى ۋە ماڭا
بەردى. مەن ئۇنىڭ مىلتىققا ھەيران
بولۇپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، ھېلىقى
قۇشنى ئالغىلى كەتكەن پۇرسەتتىن
پايدىلىنىپ يەنە ئوقلاپ، ھەرقانداق نشان
ئۇچرسا ئاتقۇدەك قىلىۋالدىم. مىلتىقنى
قانداق ئوقلايدىغانلىقىمنى ئۇنىڭغا
كۆرسەتمىدىم.

ئاتقۇدەك ھېچقانداق نەرسە
ئۇچرىمىغاچقا، ھېلىقى ئوغلاقنى ئېلىپ
قايتتۇق. شۇ ئاخشىمىلا ئوغلاقنى
سويۇپ، گۆشنى پارچىلاپ ئوخشىتىپ
شورپا قىلدىم. شورپىنى ئالدى بىلەن
ئۆزۈم بىرئاز ئىچىپ، ئاندىن ئۇنىڭغا
ئازراق بەردىم. ئۇ ئىچىپ بولۇپ ياخشى

有碰到任何值得开枪的目标，就只把那只小羊带回了家。当晚我就把它剥皮，把肉切好，做成了鲜美的羊肉汤。我先吃了一点，然后也给了他一点吃。他吃了之后，感到非常高兴，并表示很喜欢吃。

吃过煮羊肉和羊肉汤之后，我决定第二天请他吃烤羊肉。我按照英国的烤法，在火的两边各插一根有叉的木杆，上面再搭上一根横杆，再用绳子把肉吊在横杆上，让它不断转动。

星期五对我这种烤肉方法十分惊异。但当他尝了烤羊肉的味道后，用各种方法告诉我他是多么爱吃

كۆرۈپ قالغانلىقىنى ئېيتىپ قالتىس مەمنۇن بولۇپ كەتتى.

ئۇ پىشۇرغان گۆشنى يەپ، شورپىسىنى ئىچىپ بولغاندىن كېيىن ئەتىسى ئۇنى كاۋاپ بىلەن مېھمان قىلماقچى بولدۇم. مەن كاۋاپنى ئەنگلىيەدە كۆرۈۋالغان ئۇسۇلۇم بويىچە، ئوتنىڭ ئىككى تەرىپىگە ئىككى تال ئۇچى ئاچىماق ياغاچنى قاداپ، بىر تال ياغاچنى ئۈستىگە توغرا قويۇپ، گۆشنى بىر تال شوپىنغا باغلاپ شۇ ياغاچقا ئېسىپ ئايلاندۇرۇپ پىشۇردۇم.

جۈمە مېنىڭ بۇ كاۋاپ پىشۇرۇش ئۇسۇلۇمغا ھەيران قالدى. لېكىن، مەن پىشۇرغان كاۋاپنى يېگەندىن كېيىن بولسا، ھەرخىل ئۇسۇللار بىلەن بۇ كاۋاپنىڭ ئۆزىگە بەك تېتىغانلىقىنى ئۇقتۇردى. مەن ئۇنىڭ مەقسىتىنى چۈشەندىم. ئاخىرىدا ئۇ ماڭا بۇنىڭدىن كېيىن ھەرگىزمۇ ئادەم گۆشى يېمەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ گەپنى ئاڭلاپ مەن ئىنتايىن خۇش بولدۇم.

这种味道。我当然不可能不了解他的意思。最后,他告诉我,他从此之后再不吃人肉了。听到他讲这句话,我感到非常高兴。

第二天,我叫他去打谷,并把谷筛出来。我把筛谷的办法告诉了他。不久,他打谷筛谷就做得和我一样好,而且干得很卖力。我等他打完谷之后,就让他看看我做面包、烤面包。这时,他就明白,打谷是为了做面包用的。没多久,他也能做面包、烤面包了,而且做得也非常不错。

这时,我也考虑到,现在既然添了一张嘴吃饭,就得多开

火。我当然不可能不了解他的意思。最后,他告诉我,他从此之后再不吃人肉了。听到他讲这句话,我感到非常高兴。

第二天,我叫他去打谷,并把谷筛出来。我把筛谷的办法告诉了他。不久,他打谷筛谷就做得和我一样好,而且干得很卖力。我等他打完谷之后,就让他看看我做面包、烤面包。这时,他就明白,打谷是为了做面包用的。没多久,他也能做面包、烤面包了,而且做得也非常不错。

这种味道。我当然不可能不了解他的意思。最后,他告诉我,他从此之后再不吃人肉了。听到他讲这句话,我感到非常高兴。

第二天,我叫他去打谷,并把谷筛出来。我把筛谷的办法告诉了他。不久,他打谷筛谷就做得和我一样好,而且干得很卖力。我等他打完谷之后,就让他看看我做面包、烤面包。这时,他就明白,打谷是为了做面包用的。没多久,他也能做面包、烤面包了,而且做得也非常不错。

ھەمىشە خۇشال بولۇپ كېتەتتى. ئۇ ناھايىتى چۈشەنگەن قىياپەتتە، مېنىڭ ئۇنىڭ ئۈچۈن قىلىۋاتقان ئىشلىرىمنىڭ ئۆزۈم ئۈچۈن قىلىۋاتقان ئىشلاردىن كۆپ ئىكەنلىكىنى بىلىدىغانلىقىنى ماڭا ئۆقتۈردى. شۇڭا، ئۇنىڭغا ئىشنىڭ يولىنى كۆرسىتىپ قويساملا، ئۇ جەزمەن كۈچىنى ئايماي قىلاتتى.

بۇ مېنىڭ بۇ ئارالغا كەلگەندىن
بۇيانقى ئەڭ كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزگەن بىر
يىلىم بولدى. جۈمە ئىنگىلىز تىلىنى
ئوبدانلا سۆزلىيەلەيتتى. دېمەكچى بولغان
مەقسىتىمنى ئاساسەن چۈشەنەتتى. يەنە
كېلىپ مەن بىلەن كەچكىچە
پاراڭلىشىشنى ياخشى كۆرەتتى. بۇرۇن
ماڭا پاراڭلىشىش پۇرسىتى ناھايىتى ئاز
ئىدى. ئەمدى تىلىم گەپ قىلىش
ئىمكانىيىتىگە ئېرىشكەندى. ئۇنىڭ
بىلەن پاراڭلىشىش ئارقىلىق
ھۇزۇرلىنىپلا قالماي، ئۇنىڭ ئۆزىدىنمۇ
ئاجايىپ مەمنۇن ئىدىم. بىللە
ياشىغانىپىرى ئۇنىڭ شۇنچە ئاق كۆڭۈل

可以用来说话了。我与他谈话真是快乐无比,不仅如此,我对他的人品也特别满意。相处久了,我越来越感到他是多么的诚实,我真的打从心底里喜欢上了他。同时,我也相信,他爱我胜过爱任何人。

有一次,我有心想试试他,看他是否还怀念自己的故乡。这时,我觉得他英语已讲得相当不错了,几乎能回答我提出的任何问题。通过这次谈话,我了解到,我的仆人星期五,以前也经常和那些野人一起,在岛的另一头上岸,干那吃人的勾当,就像他这一次被带到岛上来,差一点给别

ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ قالدىم. ئۇنى ھەقىقەتەن ئىچ - ئىچىمدىن ياقتۇرۇپ قالدىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇنىڭ مېنى ھەرقانداق ئادەمدىن بەكرەك ياخشى كۆرىدىغانلىقىغا ئىشەنەتتىم.

بىر قېتىم ئۇنىڭ يۇرتىنى سېغىنغان - سېغىنمىغانلىقىنى سىناپ باقماقچى بولدۇم. بۇ چاغدا ئۇ ئىنگلىزچىنى خېلى ئوبدان سۆزلەيدىغان بولۇپ قالغانىدى. مەن سورىغان ھەرقانداق سوئالنىڭ ھەممىسىگە دېگۈدەك جاۋاب بېرەلەيتتى. مەن مۇشۇ قېتىملىق سۆھبەت ئارقىلىق، خىزمەتكارىم جۈمەنئىمۇ بۇرۇن ئاشۇ ياۋايى ئادەملەر بىلەن بىللە بۇ ئارالنىڭ نېرىقى قىرغىقىغا كېلىپ، بۇ قېتىم ئۇنىڭ ئۆزىنى باشقىلار يېمەكچى بولغان جايدا ئادەم گوۋشى يېگەنلىكىدىن خەۋەردار بولدۇم.

نەچچە كۈندىن كېيىن غەيرەتكە كېلىپ، ئۇنى ئارالنىڭ ھېلىقى تەرىپىگە ئېلىپ باردىم. ئۇ بۇ جاينى دەرھال

的野人吃掉一样。

几天之后，我鼓起勇气，把他带到岛的那一头，他马上认出了那地方。他告诉我，他到过这地方一次，吃了二十个男人、两个女人和一个小孩子。他还不会用英语数到二十，所以就在地上摆了许多石块，用手指着石块告诉了我这个数字。

这次谈话之后，我就问他，小岛离大陆究竟有多远，独木舟是否经常出事？他告诉我没有任何危险，独木舟也从未出过事，但在离小岛不远处，有一股急流和風，上午是一个方向，下午又是一个方向。

起初我还以为这

تونۇدى. ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ بۇ يەرگە بىر قېتىم كەلگەنلىكىنى، ئۇلار يىگىرمە ئەر، ئىككى ئايال ۋە بىر بالىنى يېگەنلىكىنى دەپ بەردى. ئۇ «يىگىرمە» سۆزىنى ئىنگىلىزچە دېيەلمەي، يىگىرمە تال تاشنى يەرگە تىزىپ كۆرسەتتى.

شۇ قېتىملىق سۆھبەتتىن كېيىن، مەن ئۇنىڭدىن: «بۇ ئارال بىلەن ئۇدۇلدىكى قۇرۇقلۇقنىڭ ئارىلىقى قانچىلىك، بۇ ئارىلىقتا چاپما قېيىقلار ھادىسىگە ئۇچراپ تۇرامدۇ؟» دەپ سورىدىم. ئۇ ماڭا ھېچقانداق خەۋپ يوقلۇقىنى، بىرەر قېيىقنىڭمۇ ھادىسىگە ئۇچراپ باقمىغانلىقىنى، بىراق ئارالغا ئانچە يىراق بولمىغان بىر جايدا تېز ئېقىن بارلىقىنى ھەم داۋاملىق شامال چىقىپ تۇرىدىغانلىقىنى، بۇ تېز ئېقىن ئەتىگەندە بىر تەرەپكە ئاقسا، چۈشتىن كېيىن باشقا بىر ياققا ئاقىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

مەن دەسلەپتە بۇنى دېڭىز تاشقىنىنىڭ ئىشى دەپ ئويلانغانىدىم.

不过是潮水的关系，后来我才弄明白，那是由于那条叫做奥里诺科河的大河倾泻入海，形成回流之故，而我们的岛，刚好是在该河的一处入海口上。我在西面和西北面看到的陆地，正是一个大岛，叫特里尼达岛，正好在河口的北面。

我向星期五提出了无数的问题，问到这一带的地形、居民、海洋、海岸，以及附近居住着什么民族。他一无保留地把他所知道的一切都告诉了我，态度十分坦率。

我问他能不能告诉我怎样才能从这个岛上到那些白人那边去。到最后，费了好大

的力气，才弄明白，那是由于那条叫做奥里诺科河的大河倾泻入海，形成回流之故，而我们的岛，刚好是在该河的一处入海口上。我在西面和西北面看到的陆地，正是一个大岛，叫特里尼达岛，正好在河口的北面。

我向星期五提出了无数的问题，问到这一带的地形、居民、海洋、海岸，以及附近居住着什么民族。他一无保留地把他所知道的一切都告诉了我，态度十分坦率。

我问他能不能告诉我怎样才能从这个岛上到那些白人那边去。到最后，费了好大

的劲，我才弄清楚他的意思。原来是要用一只很大很大的船，要像两只独木船那样大。

星期五的谈话使我很感兴趣。从那时起，我就抱着一种希望，但愿有一天能有机会从这个荒岛上逃出去，并指望这个可怜野人能帮助我达到目的。现在，星期五与我在一起生活了相当长一段时间了，他渐渐会和我谈话了，也渐渐听得懂我的话了。在这段时间里，我经常向他灌输一些宗教知识。

事实上，在教导他的时候，我所采用的方法，诚意多于知

德梅克چی بولغىنىنى ناھايىتى تەستە چۈشەندىم. ئەسلىدە ئۇ ناھايىتى يوغان، ناھايىتى يوغان كېمە بىلەن، يەنى ئىككى چاپما قېپىقچىلىك كېلىدىغان چوڭ كېمىنىڭ گېپىنى قىلغانىكەن.

جۈمەنىڭ سۆزلىرى مېنى بەك قىزىقتۇردى. شۇ چاغدىن ئېتىبارەن مەندە: كۈنلەرنىڭ بىرىدە پۇرسەت يار بەرسە بۇ ئارالدىن كېتىش كېرەك، بۇ ئىشتا مۇشۇ بىچارە ياۋايى ئادەم ماڭا ياردەم قىلىدۇ، دېگەن ئۈمىد پەيدا بولدى. جۈمەنىڭ مەن بىلەن بىللە ئۆتۈۋاتقىنىغا خېلى ئۇزاق بولدى. ئۇ ئاستا - ئاستا مەن بىلەن سۆزلىشەلەيدىغان ھەم مېنىڭ سۆزۈمنى چۈشەنەلەيدىغان بولۇپ قالدى. مۇشۇ مەزگىلدە مەن ئۇنىڭغا ئاز - تولا دىنىي بىلىملەرنى سىڭدۈردۈم.

ئەمەلىيەتتە، مەن ئۇنىڭغا بىلىم ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى سەمىمىيەت ئارقىلىق تەلىم بېرىش ئۇسۇلىنى قوللاندىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شۇنىمۇ ئېتىراپ قىلماي تۇرالمايمەنكى، ئۇنىڭغا

识。同时,我也必须承认,在向他说明这些道理时,我自己也获得了很多知识。这些问题有的我过去思考得不多,现在因为要教导星期五,自然进行了深入的思考。

我感到自己现在探讨这些问题的热情比以前更大了,所以,不管这个可怜的野人将来对我是否有帮助,我也应该感谢他的出现。

现在,我不再像以前那样整日愁眉苦脸了,生活也逐渐愉快起来。在这种孤寂的生活中,我不但自己靠近了上帝,靠近了造物主,而且还受

قائىدە چۈشەندۈرۈش داۋامىدا ئۆزۈمۈ نۇرغۇن بىلىملەرگە ئېرىشتىم. بۇ مەسىلىلەرنى بۇرۇن چوڭقۇر مۇلاھىزە قىلىپ باقمىغانىكەنمەن. جۈمگە تەلىم بېرىش زۆرۈرىيىتى بىلەن بۇ مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر مۇلاھىزە قىلىشقا توغرا كەلدى.

بۇ مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىشقا بولغان قىزىقىشىم بۇرۇنقىدىن بەكرەك ئېشىپ كەتتى. شۇڭا، بۇ بىچارىنىڭ كەلگۈسىدە مەن ئۈچۈن پايدىسى بولۇش - بولماسلىقىدىن قەتئىينەزەر، ئۇنىڭ پەيدا بولغانلىقىدىن مىننەتدار بولۇشۇم كېرەك ئىدى.

ئەمدى مەن بۇرۇنقىدەك كۈن بويى مەيۈسلىنىپ يۈرمەيدىغان بولدۇم. كۈنلىرىم بارغانسېرى كۆڭۈللۈك ئۆتۈۋاتاتتى. مۇشۇنداق غېرىبچىلىقتا يالغۇز ئۆزۈملا تەڭرىگە يېقىنلىشىش بىلەنلا قالماي، بەلكى تەڭرىنىڭ ئىلتىپاتى بىلەن بىر بىچارە ياۋايى ئادەمنىڭ جېنىنى ۋە روھىنى قۇتقۇزۇپ،

到了上帝的启示，去挽救一个可怜的野人的生命和灵魂，使他认识了基督教教义的真谛，使他认识了耶稣基督。每当想到这里，我的灵魂便充满快乐。

我想，上帝用了
一个很特别的方式，
来让我明白人生的道理。虽然我经历了一次灾难，不过我还是为自己感到庆幸。

ئۇنىڭغا خىرىستىيان دىنى
ئەقىدىلىرىنىڭ ھەقىقىتىنى، ئىيسا
خىرىستوسنى تونۇتتۇم، مۇشۇلارنى
ئويلساملا ئىچ - ئىچىمدىن سۆيۈنۈپ
كېتەتتىم.

مەن، تەڭرى ماڭا ئالاھىدە بىر
ئۇسۇل بىلەن كىشىلىك ھايات
توغرىسىدىكى قائىدىنى بىلدۈردى دەپ
ئويلايمەن. گەرچە بىر قېتىملىق بالا -
قازانى باشتىن كەچۈرگەن بولساممۇ، مەن
يەنىلا ئۆزۈمنى ئامەتلىك ھېسابلايتتىم.

九、造舟出海

9. قىيىق ياساپ دېڭىزغا چىقىش

在这个孤岛上，我和星期五相处已经有三年了。在这三年中，我们之间的感情与日俱增，不知不觉地我们已成为了好朋友，我们的日子过得很开心。

不久，星期五已能相当流利地用英语与我交谈了。这时，我就把自己的身世告诉了他，特别是我怎样流落到这小岛上，怎样在这儿生活，在

مەن بۇ ئارالدا جۈمە بىلەن ئۈچ يىل بىللە ياشىدىم. بۇ ئۈچ يىل جەرياندا ئىككىمىز ئوتتۇرىسىدىكى مېھر - مۇھەببەت كۈندىن - كۈنگە كۈچەيدى. ياخشى دوستلاردىن بولۇپ قالغىنىمىزنى تۇيمايلا قالدۇق. كۈنلىرىمىز بەك كۆڭۈللۈك ئىدى.

ئەمدى، جۈمە مەن بىلەن ئىنگلىز تىلىدا خېلى ئوبدانلا پاراڭلىشالايدىغان بولدى. بۇ چاغدا، ئۇنىڭغا ئۆز تارىخىمنى، بۇ ئارالغا قانداق كېلىپ قالغانلىقىمنى، بۇ يەردە قانداق ياشىغانلىقىمنى، كەلگىنىمگە قانچە ۋاقىت بولغانلىقىنى سۆزلەپ بەردىم. مىلتىق دورىسى بىلەن

这儿已多少年了等等。我又把火药和子弹的秘密告诉了他，并教会了他开枪。我还给了他一把刀，对此他高兴极了。我又替他做了一条皮带，皮带上挂了一个佩刀的搭环，就像在英国我们用来佩刀的那种搭环。不过，我没有让他佩腰刀，而是给他佩了把斧头，因为斧头不仅在战斗时可以派上用场，而且在平时用处更多。

我把欧洲的情况，特别是我的家乡——英国的情况说给他听，告诉他我们是怎样生活的，我们怎样崇拜上帝，人与人之间又怎样互相相

ئوقنىڭ سىرىنى ئېيتىپ، ئۇنىڭغا مىلتىق ئېتىشنى ئۆگىتىپ قويدۇم. بىر خەنجەر بەردىم. ئۇ قالتىس خۇشال بولۇپ كەتتى. ئۇنىڭغا بىر كەمەر ياساپ بەردىم. بۇ كەمەرنىڭ خۇددى ئەنگىلىيەنىڭ كەمەرلىرىگە ئوخشاش قىلىچ ئاسىدىغان ھالقىسى بار ئىدى. بىراق، مەن بۇ ھالقىنى قىلىچ ئېسىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى پالتا ئېسىش ئۈچۈن ياساپ بەرگەندىم. چۈنكى، پالتا ئۇرۇشلاردىلا ئەسقىتىپ قالماي، ئادەتتىمۇ كۆپ ئىشلىنەتتى.

مەن ئۇنىڭغا ياۋروپانى، بولۇپمۇ مېنىڭ يۇرتۇم ئەنگىلىيەنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ، ئۆزىمىزنىڭ قانداق تۇرمۇش كەچۈرىدىغانلىقىمىزنى، تەڭرىگە قانداق چوقۇنىدىغانلىقىمىزنى، ئۆزئارا قانداق مۇئامىلىدە بولىدىغانلىقىمىزنى ۋە كېمە بىلەن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا بېرىپ سودا - تىجارەت قىلىش ئەھۋالىمىزنى سۆزلەپ بەردىم. كېمىمىز چۆكۈپ كەتكەن جايىنى تەخمىنەن

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

星期五看到那只小艇，站在那里出神了好一会儿。我问他：在想些什么。他说：“我看到过这样的小船到过我们的地方。”我好半天都不明白他的意思。最后，经过详细追问，我才明白：曾经有一只小艇，同这只一模一样，在他们

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

处，以及怎样乘船到世界各地做生意。我又把我所乘的那条船出事的经过告诉他，并指给他看沉船的大致地方。至于那条船，早已给风浪打得粉碎，连影子都没有了。我又把那只小艇的残骸指给他看，也就是我们逃命时翻掉的那只救生艇。

住的地方靠岸，而且，据他说，小艇是给风浪冲过去的。

星期五把小艇的情况说得很清楚。后来，他又很起劲地补充说：“我们又从水里救出了十七个白人。”我又问他们现在的下落，他回答说就住在他们的部落里。

此后过了很久，有一天，天气晴朗，我和星期五偶然走上岛东边的那座小山顶。在那儿，星期五看到了他的家乡。他双眼闪闪发光流露出一种热切兴奋和神往的神色，仿佛想立刻返回他故乡去似的。看到他这种心情，我胡思乱想起来。

سۈرەتلەپ بەردى - دە، ھاياجانلانغان ھالدا قوشۇمچە قىلىپ:

— بىز يەنە دېڭىزدىن ئون يەتتە ئاق تەنلىكنى قۇتقۇزۇۋالغانىدۇق، — دېدى.
مەن يەنە ئۇنىڭدىن ئۇلارنىڭ دېرىكىنى قىلدىم. جۈمە:
— بىزنىڭ قەبىلىدە تۇرۇۋاتىدۇ، — دەپ جاۋاب بەردى.

ئارىدىن ناھايىتى ئۇزاق ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى. بىر كۈنى ھاۋا ئوچۇق پەيتتە، جۈمە ئىككىمىز ئارالنىڭ شەرقىي تەرىپىدىكى پەس تاغنىڭ ئۈستىگە چىقىپ قالدۇق. جۈمە شۇ يەردە تۇرۇپ ئۆزىنىڭ يۇرتىنى كۆردى. ئۇنىڭ چاقناپ تۇرغان كۆزلىرىدە بىر خىل خۇشاللىق، ئۆز يۇرتىغا ئۇچۇپ كەتكۈدەك بولۇپ تۇرغان كۈچلۈك بىر تەلپۈنۈش ئەكس ئەتكەنىدى. ئۇنى بۇ كەيپىياتتا كۆرۈپ، مەنمۇ ھەرخىل ئىشلارنى ئويلاشقا باشلىدىم.

مەن جۈمەدىن ئېھتىيات قىلىپ قالىدىم. ئۇمۇ مەن بىلەن بۇرۇنقىدەك ئەپ

在我对他的疑惧没有消除之前，我每天都要试探他，希望他无意中会暴露出自己的思想，以证实我对他的怀疑。可是我却发现，他说的每一句话都那么诚实无

ئۇنىڭدىن شۈبھىلىنىپ يۈرگەن
كۈنلىرىمدە، ھەركۈنى ئۇنى گەپكە
سېلىپ، يامان غەرىزىنى ئۆزىگە
ئاشكارىلىتىپ، گۇمانمنى ئىسپاتلاشقا
ئۇرۇندۇم. ئەمما، ئۇنىڭ ھەر بىر ئېغىز
گېپى شۇ قەدەر سەمىمىي ھەم شۇ قەدەر
چىن ئىدى. ھەقىقەتەن مېنى
شۈبھىلەندۈرگۈدەك ھەرقانداق نەرسىنى
تاپالمىدىم. شۇڭا، مەن دەككە - دۈككە
بولۇپ يۈرگەن مۇشۇنداق چاغدىمۇ، ئۇ
يەنىلا مېنىڭ ئىشەنچىمگە ئېرىشتى. ئۇ

瑕，实在找不出任何可以让我疑心的东西。因此，尽管我心里很不踏实，他还是赢得了我的信任。在此期间，他一点也没有看出我对他的怀疑，我也没有根据怀疑他是在装假。

此后，我一心一意打算同星期五一起到大陆上去。我对他说，我们可以动手造一条跟这一样大的船，让他坐着回家。他一句话也没有说，脸上显出很庄重、很难过的样子。

我问他这是怎么回事。他反问我道：“你为什么生星期五的气？我做错了什么事？”我告诉他，我根

شۈبھىلىنىپ يۈرۈۋاتقانلىقىمنى ئازراقمۇ سەزمىدى. ئۇنى يالغاندىن شۇنداق بولۇۋالغان دېيىشكە مەندە ئاساس يوق ئىدى.

شۇنىڭدىن كېيىن پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن جۈمەنى بىللە ئېلىپ چوڭ قۇرۇقلۇققا بېرىشقا بەل باغلىدىم. مەن ئۇنىڭغا:

— ئىككىمىز قولمۇ قول مۇشۇنداق قېيىقتىن بىرنى ياسايمىز، سەن مۇشۇ قېيىق بىلەن يۈرتۇڭغا قايت، — دېدىم. جۈمە ئىنتايىن جىددىي ھەم كۆڭلى بۇزۇلغان بىر تەرزدە بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلماي جىم تۇرۇۋالدى.

— نېمە بولدۇڭ؟ — دەپ سورىدىم ئۇنىڭدىن.

— سىز نېمىشقا جۈمەدىن خاپا بولىسىز؟ — دېدى ئۇ قايتۇرۇپ، جۈمە نېمە سەۋەنلىك ئۆتكۈزۈپ قويدى؟

— ساڭا ئەسلا خاپا بولغىنىم يوق، — دېدىم مەن.

— خاپا بولغىنىم يوق؟ — دېدى ئۇ

本没有生他的气。“没有生气！没有生气！”他把这句话说了一遍又一遍，“没有生气为什么要把星期五打发回家？”我说：“星期五，你不是说你想回去吗？”“是的，是的，”他说，“我想我们两个人都去，不是星期五去，主人不去。”总而言之，没有我，他是绝不想回去的。最后，他甚至拿出他的斧头说：“除非你杀了我，我们才能分开。”

他说这几句话的时候，态度十分诚恳，眼睛里噙着眼泪，我一眼就看出，他对我真是一片真

مېنىڭ گېپىمنى تەكرارلاپ، — خاپا بولغىنىم يوق دەيسىز — يۇ، ئەمەسە، نېمىشقا جۈمەنى يۇرتۇڭغا قايت، دەيسىز؟ — جۈمە، سەن ئۆزۈڭ قايتىشنى خالايمەن، دېگەن ئەمەسمىدىڭ؟ — دېدىم. — شۇنداق، شۇنداق، — دېدى ئۇ، — مەن ئىككىمىزنىڭ بىللە بېرىشنى خالايمەن، جۈمە كېتىپ، غوجايىن بۇ يەردە قالسا بولمايدۇ.

قىسقىسى، ئۇ مەن بارمىسام قەتئىي كەتمەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئەڭ ئاخىرىدا، ئۇ ھەتتا پالتىنى قولغا ئېلىپ: — مۇشۇ پالتا بىلەن مېنى ئۆلتۈرۈۋەتسىڭىزلا، بىز ئاندىن ئايرىلىپ كېتىمىز، — دېدى.

ئۇ بۇ سۆزلەرنى كۆزلىرىگە ياش ئالغان ھالدا ئىنتايىن سەمىمىيلىك بىلەن ئېيتتى. مەن ئۇنىڭ مۇشۇ بىر ئېغىز سۆزىدىن ئۇنىڭ ماڭا باشتىن — ئاخىر چوڭقۇر مېھرى باغلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى بىلدىم. مەن شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدىلا: — مەن بىلەن بىللە بولۇشنى

情，不改初衷。因此，我当时就对他说，只要他愿意跟我在一起，我再也不打发他走了。这话我后来还反反复复对他说了无数次。

后来，我和星期五又造了一只独木船，并想办法让船下水。

船下水后，虽然很大，可是星期五驾着它回旋自如，摇桨如飞，真是又灵巧又敏捷，使我大为惊异。于是我就问他，我们能不能坐这只船过海。“是的，”他说，“我们能乘它过海，就是有风也不要紧。”可是，我对船另有设计，星期五对此就一无所

知。 خالساڭ، مەن سېنى ھەرگىز كەت دېمەيمەن، — دېدىم. كېيىن بۇ سۆزنى كۆپ قېتىم تەكرارلىدىم.

كېيىن جۈمە ئىككىمىز بىر چاپما قېيىق ياسىدۇق ھەم سۇغا چۈشۈرۈشنىڭ ئامالىنى قىلدۇق.

قېيىق سۇغا چۈشۈرۈلدى، گەرچە ناھايىتى چوڭ بولسىمۇ، جۈمە قېيىقنى بىمالال ئايلاندۇرۇپ، پالاق ئورغىنىچە ئوقتەك ھەيدەپ كەتتى.

ئۇنىڭ چاققان ھەم چېچەنلىكى مېنى ھەيران قالدۇردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭدىن:

— بۇ قېيىق بىلەن دېڭىزدىن ئۆتۈپ كېتەلەيمىزمۇ؟ — دەپ سورىدىم ئۇنىڭدىن.

— چاتاق يوق، — دېدى ئۇ، — ئۆتۈپ كېتەلەيمىز، بوران چىقىپ قالسىمۇ كارى چاغلىق.

مېنىڭ يەنە باشقىچىرەك پىلانلىرىم بار ئىدى. جۈمە ئۇنىڭدىن خەۋەرسىز ئىدى. مەن چاپما قېيىققا ماچتا بىلەن

يەلگەن ئورنىتىش، شۇنىڭدەك لەڭگەر
ياساش بىلەن ئارقان باغلاش نىيىتىدە
ئىدىم.

مۇشۇ ئىشلارغا مېنىڭ ئىككى
ئايىدەك ۋاقىتىم كەتتى. كېمىسازلىق
جەھەتتە تېخنىكام يۇقىرى بولمىسىمۇ،
ئەمما بۇ نەرسىلەرنىڭ ئىنتايىن
زۆرۈرلۈكىنى بىلەتتىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە
بۇ كەم بولسا ھەرگىز بولمايتتى. شۇڭا،
جاپا - مۇشەققەتتىن قورقماي، تىرىشىپ -
تىرىشىپ يۈرۈپ ئاخىر ياساپ چىقتىم.
ياساش جەريانىدا سىناق قىلدىم ۋە
مەغلۇپ بولدۇم. مۇشۇلارنى ھېسابلىغاندا،
يالىغۇز مۇشۇ نەرسە ئۈچۈنلا قىيىق
ياساشقا كەتكەنچىلىك ۋاقىتىم كەتتى.

قېيىق قۇراشتۇرۇلۇپ بولغاندىن كېيىن، جۈمەگە يەلگەن بىلەن رولنى ئىشلىتىش ئۇسۇللىرىنى ئۆگەتتىم. ئۇ ناھايىتى تېزلا ئۆگىنىۋېلىپ، ئۈستى بىر دېڭىزچى بولۇپ يېتىشىپ چىقتى. پەقەت كومپاسنىلا، يەنى كومپاسنىڭ رولىنىلا ئۇنىڭغا زادىلا چۈشەندۈرۈپ بېرەلمىدىم.

西，我却始终无法使他理解它的作用，好在这一带很少有云雾天气，白天总能看到海岸，晚上总能看到星星，所以也不大用得着罗盘。

我流落到这个荒岛上，现在已经是第二十七个年头了，自从我有了星期五做伴，生活和以前大不相同了。另外，有了他的帮助，我又开始计划冒险的航行。

ھېلىمۇ ياخشى بۇ ئەتراپتا تۇمانلىق كۈنلەر ناھايىتى ئاز بولاتتى، كۈندۈزى دېڭىز ساھىلىنى، كېچىسى يۇلتۇزنى كۆرگىلى بولىدىغانلىقى ئۈچۈن، كومپاسقا ئانچە ھاجەت چۈشۈپ كەتمەيتتى.

مېنىڭ بۇ ئارالغا كېلىپ قالغىنىمغا يىگىرمە يەتتە يىل بولۇپ قالدى. جۈمە ماڭا ھەمراھ بولغاندىن كېيىن، تۇرمۇشۇم بۇرۇنقىغا تامامەن ئوخشىمايدىغان بولۇپ قالدى. بۇنىڭدىن باشقا، ئۇنىڭ ياردىمى بولغاچقا، قاراملىق بىلەن دېڭىز سەپىرى پىلاننى يەنە باشلىدىم.

十、亲人相见

10. ئاتا - بالا ئۇچراشتى

一天早晨用过早餐，我叫星期五到外面去弄点野味来改善生活，他走到半路上突然大叫着跑过来：“主人，不好了，有一群野人上岛了！”

我赶紧要星期五拿出武器，并且全副武装，然后往离入侵者不远的地方赶去。星期五看出，那躺着的俘虏不是他们部落的人，而是他曾经对我说过的坐小船到他

بىر كۈنى ئەتىگەنلىك ناشتىدىن كېيىن، تامىقىمىزنى ياخشىلاش ئۈچۈن جۈمەنى ئوۋ ئوۋلاشقا ئەۋەتتىم. جۈمە يېرىم يولغا بارا - بارماستىنلا تۇيۇقسىز ۋارقىرىغان پېتى يۈگۈرۈپ كېلىپ:

— غوجايىن، يامان بولدى، بىر توپ ياۋايى ئادەم قىرغاققا چىقتى! — دېدى.

مەن دەرھال جۈمەگە قورال بەردىم، ئۆزۈمۈمۇ تولۇق قوراللىنىپ، ئاندىن تاجاۋۇزچىلارغا يېقىن بىر يەرگە قاراپ ماڭدۇق. جۈمە يەردە ياتقان ئەسىرنىڭ ئۇلارنىڭ قەبىلىسىنىڭ ئادىمى ئەمەسلىكىنى، بەلكى ئىلگىرى ئۆزى ھەيدىگەن ھېلىقى قېيىققا چۈشۈپ

们部落里去的那种有胡子的人。

我走近后用望远镜一看，果然看见一个白人躺在海滩上，手脚都被捆绑着。

这时，我看到在我前面还有一棵树，树前头有一小丛灌木，比我所在的地方离他们要近五十码，我只要绕一个小圈子，就可以走到那边走，而且不会被他们发觉。

我强压心头的怒火，往回走了二十多步，来到一片矮树丛后面。靠着这片矮树丛的掩护，我一直走到那棵大树背后，那里有一片小小的高地，离那些野人大约有八十码远。我走上

ئۇلارنىڭ قەبىلىسىگە كېلىپ قالغان ساقاللىقلاردىن ئىكەنلىكىنى بىرلا قاراپ بىلىۋالدى.

يېقىنلاپ بېرىپ دۇربۇن بىلەن قارىسام، راست دېگەندەك پۇت - قوللىرى باغلانغان بىر ئاق تەنلىك قۇمدا يېتىپتۇ. بۇ چاغدا ئالدى تەرەپتىكى بىر دەرەخكە كۆزۈم چۈشتى. دەرەخنىڭ ئالدى تەرىپى چاتقاللىق ئىدى، ئۇ يەر مەن تۇرغان يەرگە قارىغاندا ياۋايىلار بار يەرگە ئەللىك يارچە يېقىن ئىدى. ئايلىنىپ ئۆتسەملا شۇ يەرگە بېرىۋالاتتىم، ئۇنىڭ ئۈستىگە ياۋايىلار مېنى بايقىيالمىتتى.

قەلبىمدىكى غەزەپ ئوتۇمنى زورغا بېسىپ، كەينىمگە يىگىرمە قەدەم چېكىندىم - دە، بىر پارچە چاتقاللىقنىڭ كەينىگە ئۆتتۈم. ئۇ يەر دۆڭ ئىدى. بۇ دۆڭ بىلەن ياۋايىلارنىڭ ئارىلىقى سەكسەن يار كېلەتتى. مەن شۇ دۆڭنىڭ ئۈستىگە چىقىۋىدىم، ئۇلار ناھايىتى ئوچۇق كۆرۈندى.

چۆرىدىشىپ ئولتۇرغان ئون توققۇز

高地，把他们的一举一动看得清清楚楚。

我看到有十九个野人挤在一起坐在地上，他们派出另外两个野人去宰杀那可怜的基督徒。我看到那两个野人这时已弯下腰，解着那白人脚上绑的东西。我转头对星期五说：“你看我怎么办你就怎么办，不要误事。”星期五说他一定照办。

于是，我把一支短枪和一支鸟枪放在地上，星期五也跟着把他的一支鸟枪和一支短枪放在地上。我用剩下的一支短枪向那些野人瞄准，并叫星期五也用枪向他们瞄准。然后，我问星期五是否准备好了，他

ياۋايى ئادەم ھېلىقى بىچارە خىرىستىياننى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن باشقا ئىككى ياۋايى ئادەمنى ئەۋەتتى. بۇ ئىككى ياۋايى ئادەم بېرىپ ئۇنىڭ پۇتىنى بوشتىشقا باشلىدى.

— مەن نېمە قىل دېسەم شۇنى قىلسەن جۇمۇ، ماڭا ئىش تېپىپ بەرمە، — دېدىم جۈمەگە قاراپ.

— جەزمەن سىزنىڭ دېگىنىڭىز بويىچە قىلىمەن، — دېدى جۈمە.

شۇنىڭ بىلەن بىر تال قىسقا تاپانچا بىلەن بىر تال ئوۋ مىلتىقىنى يەرگە قويدۇم، جۈمەمۇ بىر تال ئوۋ مىلتىقى بىلەن بىر تاپانچىنى يەرگە قويدى. مەن قولۇمدىكى تاپانچا بىلەن ياۋايى ئادەملەرنى نىشانغا ئالدىم. مەن جۈمەنىمۇ ماڭا ئوخشاش قىلىشقا بۇيرۇدۇم. ئاندىن كېيىن:

— تەييار بولدۇڭمۇ؟ — دەپ سورىدىم جۈمەدىن.

— تەييار بولدۇم، — دېدى ئۇ.
— ئەمەسە ئات.

说：“好了。”我就说：
“开火！”

星期五的枪法比我强多了。射击的结果，他那边打死了两个，伤了三个，我这边只打死了一个，伤了两个。

不必说，那群野人顿时吓得魂飞天外，那些未死未伤的也全部从地上跳了起来，不知道该往哪儿跑才好，因为他们根本不知道这场灾祸是打哪儿来的。星期五一双眼睛紧盯着我，注意我的动作。我放完第二枪，马上把手里的短枪丢在地上，拿起一支鸟枪，星期五也照着做了。我向那群惊慌失措的野人又开了一枪，星期五

جۈمە ماڭا قارىغاندا مەرگەن چىقتى. ئۇ، ئىككى ياۋايى ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ، ئۈچىنى يارىدار قىلدى. مەن بىرسىنى ئۆلتۈرۈپ، ئىككىسىنى يارىدار قىلدىم. ھېلىقى بىر توپ ياۋايى ئادەملەر شۇنچىلىك قورقتىكى، بۇنى سۆزلەپ ئولتۇرۇش ھاجەتسىز. ئامان قالغانلىرى ئورۇنلىرىدىن چاچراپ تۇرۇشتى - يۈ، لېكىن نەگە قېچىشنى بىلمەي قېلىشتى. چۈنكى، ئۇلار بۇ بالا - قازاننىڭ نەدىن كەلگەنلىكىنى پۈتۈنلەي بىلمەي قالغانىدى. جۈمە مېنىڭ ھەرىكىتىمگە دىققەت قىلىپ، مەندىن كۆزنى ئۈزمەي تۇراتتى. مەن قولۇمدىكى تاپانچىنى يەرگە قويۇپ، ئوۋ مىلتىقىنى ئالدىم. جۈمەمۇ شۇنداق قىلدى. ساراسىمىگە چۈشكەن ياۋايى ئادەملەرگە قارىتىپ يەنە ئوق ئۈزدۈم، جۈمەمۇ تەڭلا ئوق ئۈزدى. بۇ قېتىم مىلتىقلىرىمىزغا سېلىنغانى چاچما ئوق ھەم تاپانچا ئوقى بولغانلىقتىن، ئۇلاردىن ئىككىسىلا يىقىلدى. ئەمما، ناھايىتى كۆپى يارىدار

也开了一枪。这一次，我们枪里装的都是小铁沙或手枪子弹，所以只打倒了两个，但受伤的却很多。只见他们全身是血，大多数受了重伤；不久，其中有三个也倒下了。

那可怜的有胡子的人这时正躺在野人们所坐的地方和大海之间的沙滩上，那两个正要动手杀他的屠夫，在我们放头一枪时，早已吓得魂不附体。他们丢开了俘虏，拼命向海边跑去，跳上了一只独木船。这时，那群野人中也有三个向同一方向逃跑。我回头吩咐星期五，要他追过去向他们开火。

他立即明白了我

بولى. ئۇلار قانغا مىلەنگەن ھالدا ياتاتتى. نۇرغۇنلىرىنىڭ يارىسى ئېغىر ئىدى. ئارىدىن كۆپ ئۆتمەي ئۇلاردىن يەنە ئۈچى يەر چىشلىدى.

ھېلىقى ساقاللىق بىچارە ئادەم ياۋايى ئادەملەر ئولتۇرغان بايقى يەر بىلەن دېڭىزنىڭ ئارىلىقىدىكى قۇمدا ياتاتتى. ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان ھېلىقى ئىككى قاسساپ بىرىنچى پاي ئوق ئېتىلغان چاغدىلا قورقۇپ ئەس - ھوشىنى يوقاتقاندى. ئۇلار ئۇنى تاشلاپ، جېنىنىڭ بارىچە يۈگۈرۈپ، دېڭىز بويىدا تۇرغان چاپما قېيىققا چىقىۋالغانىدى. بۇ چاغدا ھېلىقى ياۋايى ئادەملەردىن ئۈچى شۇ تەرەپكە قاچتى. مەن كەينىمگە ئۆرۈلۈپ، جۈمەگە دېڭىز تەرەپكە قاچقانلارنى قوغلاپ يوقىتىشنى بۇيرۇدۇم.

جۈمە دەرھال مېنىڭ مەقسىتىمنى چۈشىنىپ، ئۇلارغا يېقىنلاپ بېرىپ، مىلتىقىدىن ئوق ئۈزدى. مەن باشتا ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلدى دەپ ئويلاپتىمەن. لېكىن، ئۇزاق ئۆتمەي

的意思，跑到离他们较近的地方，就向那批野人开枪。起初我以为他把他们通通打死了，可是不久我又看到他们中有两个人很快又坐起来。尽管这样，他也打死了两个，打伤了一个；那个受伤的倒在船舱里，仿佛死了一般。

救了那白人后我说：“现在打仗要紧。要是你还有点力气的话，就拿上这支手枪和这把刀杀过去吧！”他马上把武器接过去，表示十分感激。他手里一拿到武器，就仿佛滋生了新的力量，顿时向他的仇人们扑过去。这时候，我手上仍拿着一支枪，我要留着这装好弹药

ۇلاردىن ئىككىسى ناھايىتى تېزلا بېشىنى كۆتۈردى. شۇنداقتمۇ، جۈمە ۇلاردىن ئىككىسىنى ئۆلتۈرۈپ، بىرسىنى يارىدار قىلدى. ھېلىقى يارىدار بولغىنى قېيىققا يىقىلغىنىچە بېشىنىمۇ كۆتۈرمەي، ئۆلگەن بولۇپ يېتىۋالدى.

ئۆزۈم قوتۇلدۇرۇۋالغان ئۇ ئاق تەنلىككە:

- ھازىر ئۇرۇش قىلىش مۇھىم، ئەگەر ئازراق مادارىڭىز بولسا، مۇنۇ تاپانچا بىلەن قىلىچنى ئېلىپ جەڭگە ئاتلىنىڭ! — دېدىم.

ئۇ ئىنتايىن مىننەتدارلىق بىلەن قولغا قورالنى ئالدى. ئۇ قولغا قورال ئېلىش بىلەنلا خۇددى يېڭى بىر كۈچكە ئېرىشكەندەك دۈشمەن ئۈستىگە تاشلاندى. بۇ چاغدا قولۇمدا يەنە بىر تال مىلتىق بار ئىدى. زۆرۈر تېپىلغاندا ئىشلىتىش ئۈچۈن ئوقلاپ تەخ قىلىپ قويدۇم.

مەن جۈمەنى چاقىرىپ، بىز بىرىنچى قېتىم مىلتىق ئاتقان ھېلىقى دەرەخنىڭ تۈۋىدە قالغان مىلتىقلارنى دەرھال

的枪，以防万一。

我把星期五叫过来，吩咐他赶快跑到我们第一次放枪的那棵大树边，把那几支枪拿过来。他一下子就取回来了。于是我把自己的短枪交给他，自己坐下来把所有的枪再次装上弹药，并告诉他需要用枪时随时可来拿。当我在装弹药时，忽然发现那个西班牙人正和一个野人扭作一团，打得不可开交。

那野人强壮无比，威武有力，只见他向前猛地一扑，就把西班牙人撂倒在地，并伸手去夺西班牙人手里的刀。那西班牙人被压在他底下，急中生智，连忙松

开，以免被压死。他赶紧跑回自己的住处，把枪拿过来，把子弹装进枪里。他心想，我一定要把那个野人杀了，以免他再伤害别人。他走到那个野人躺的地方，看到他已经死了。他松了一口气，心想，我终于可以放心了。他走到自己的住处，把枪放在那里，然后回到自己的住处，继续生活。

他继续生活，直到有一天，他看到一个野人正在吃一个死人的尸体。他感到非常恶心，赶紧跑开了。他心想，我一定要把那个野人杀了，以免他再伤害别人。他走到那个野人躺的地方，看到他已经死了。他松了一口气，心想，我终于可以放心了。他走到自己的住处，把枪放在那里，然后回到自己的住处，继续生活。

他继续生活，直到有一天，他看到一个野人正在吃一个死人的尸体。他感到非常恶心，赶紧跑开了。他心想，我一定要把那个野人杀了，以免他再伤害别人。他走到那个野人躺的地方，看到他已经死了。他松了一口气，心想，我终于可以放心了。他走到自己的住处，把枪放在那里，然后回到自己的住处，继续生活。

开手中的刀，从腰间拔出手枪，还没等我来得及跑过去帮忙，他早已对准那野人，一枪结束了敌人的性命。

那几个逃上独木船的野人拼命划着船，想逃出我们的射程。虽然星期五向他们开了两三枪，可我没看到他打中任何人。我和星期五用他们的独木船去追，可是，我一跳上独木船，就发现船上还躺着一个俘虏，真是大大出乎我的意外。

那俘虏也像那西班牙人一样，手脚都被捆绑着。因为他看不到外面发生了什么，心里非常紧张，再加上脖子和脚给

بر نهچچه ياۋايى ئادەملەر ئوق مۇساپىسىدىن قېچىش ئۈچۈن جانلىرىنىڭ بارىچە پالاق ئورماقتا ئىدى. جۈمە ئۇلارغا قارىتىپ ئىككى - ئۈچ پاي ئوق ئۈزگەن بولسىمۇ، بىرەر سىگە تەگكەنلىكى مەلۇم بولمىدى. جۈمە ئىككىمىز ئۇلارنىڭ چاپما قېيىقى بىلەن ئۇلارنى قوغلىماقچى بولۇپ، يۈگۈرگەن پېتى بېرىپ بىر قېيىققا سەكرەپ چىقتىم. چاپما قېيىقتا بىر ئەسىر ياتاتتى. بۇ مەن ئۈچۈن ھەقىقەتەن كۈتۈلمىگەن ئىش ئىدى.

ئۇ ئەسىرمۇ ھېلىقى ئىسپانغا ئوخشاش پۇت - قولى باغلاقلق ئىدى. ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ سىرتقا قاراش ئىمكانىيىتى بولمىغانلىقتىن، نېمە ۋەقە بولغانلىقىنى بىلەلمەي بىرەك جىددىيلەشىپ كەتكەنىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بويىنى ۋە پۇت - قوللىرى ئۇزاققىچە چىڭ باغلىنىپ تۇرغانلىقتىن بوغۇلۇپ ئۆلەيلا دەپ قالغانىدى. مەن دەرھال ئۇنىڭ پۇت - قوللىرىغا باغلانغان

绑得太紧，所以只剩一口气了。我立刻把他捆在他身上的东西割断，他的样子可怜极了，因为他还以为给他松绑是准备拿他开刀呢。

星期五一上船，我就叫星期五跟他讲话，告诉他已经遇救了。同时，我又把酒瓶掏出来，叫星期五给这可怜的野人喝两口。

那野人喝了酒，又听见自己已经获救，居然马上坐了起来。不料，星期五一听见他说话，把他的脸一看，立刻又是吻他，又是拥抱他，接着又是一个劲儿地乱跳狂舞，又是扭自己的两

臂。他们两个都高兴得不得了。星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”

鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”

鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”鲁滨逊说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”星期五说：“你真是个好人，你救了我，我感谢你。”

手，打自己的脸和头，继而高声大唱，活像个疯子。他那样子，任何人看了都会觉得吃惊。

他这样发疯似的闹了好半天，我才使得他开口，让他告诉我究竟是怎么回事。他稍稍镇静了一会，才告诉我，这是他父亲。看看他欣喜若狂的样子，想到他是如此的有孝心，我对这个伙伴又多了很多喜爱。

同时，我也想到了自己的父亲。当年我毅然离开家乡，根本没有考虑过他的感受，也不知道他现在是是否还健康。

ھەرقانداق ئادەم ھەيران قالماي تۇرالمىتتى.

ئۇ بىر ھازاغىچە ئەقلىدىن ئازغاندەك قىلىقلارنى قىلدى. ئاران دېگەندە ئۇنى نېمە ۋەقە بولغانلىقى توغرىلىق سۆزلىتىشكە مۇۋەپپەقىيەت بولدۇم.

جۈمە ئۆزىنى سەل بېسىۋېلىپ:

— بۇ مېنىڭ ئاتام، — دېدى.

ئۇنىڭ ئاتىسىنى كۆرگەندىن كېيىنكى خۇشاللىقنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ شۇ قەدەر ۋاپادار بالا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدىم ۋە بۇ ھەمراھىمغا تېخىمۇ ئامراق بولۇپ قالدىم.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەنمۇ ئاتامنى ئويلاپ قالدىم. ئەينى چاغدا ئاتامنىڭ ھېسسىياتى بىلەن قىلچە ھېسابلاشماي يۈرتۈمدىن كۆزۈمنى يۇمۇپلا چىقىپ كەتكەنىدىم. ئەمدى ئاتام ھاياتمۇ — ئەمەسمۇ بىلمەيمەن.

11. ئاشلىق غەملەپ ئادەم قۇتقۇزۇش 十一、备粮救人

这时那几个逃上独木船的野人，打断了我的思绪。这伙野人会逃到哪里去呢？我衷心感谢上帝，不到两小时，海上就刮起了大风。

我估计那些逃跑的野人还没能走完四分之一的路程，因为大风刮了整整一夜，还是西北风，对他们来说正是逆风，他们的船就是不翻也到不了自己的海岸。我们没有去追他们，反而

بۇ چاغدا قېيىق بىلەن قېچىپ كەتكەن ھېلىقى بىر توپ ياۋايى ئادەملەر پىكىر - خىيالىمنى ئۈزۈپ قويدى. بۇ بىر توپ ياۋايى ئادەم نەگە بارىدۇ؟ ھېلىمۇ تەڭرىگە چىن كۆڭلۈمدىن رەھمەت ئېيتىمەن، ئىككى سائەت ئۆتەر - ئۆتمەي، دېڭىزدا بوران كۆتۈرۈلدى.

مەن قېچىپ كەتكەن ئاشۇ ياۋايى ئادەملەر ئۆز مۇساپىسىنىڭ تۆتتىن بىرىنى بېسىپ بولمايلا، كېچىچە چىققان قاتتىق بوراندا پالاكتەكە ئۇچراپ ئۆزلىرىنىڭ ساھىللىرىغا يېتىپ بارالمايدۇ، دەپ پەرەز قىلدىم. چۈنكى، غەربىي شىمال بورنى ئۇلارنىڭ قارشى

逃过了一次劫难。

我从自己特意带出来的一只小袋里掏出一块面包给星期五，又给了他一点酒，叫他自己喝。可是，他连尝都不肯尝一下，一股脑儿拿到他父亲那里去了。我衣袋里还有些葡萄干，我给了他一把，叫他也拿给他父亲吃。

他把这把葡萄干送给他父亲之后，马上又跳出小船，像着了魔似的向远处跑去，原来他是跑回家去取一只泥罐子，替他父亲弄了些淡水来，并且又带来了两块面包。

他父亲喝完水，我便把星期五叫过来，问他罐子里还有没有水。他说：“有。”

تەرىپىدىن چىقىۋاتقاندى. ئۇلارنى قوغلىماي، ھېسابتا بىر قېتىملىق پالاكەتتىن قوتۇلۇپ قالدۇق.

مەن ئۆزۈم ئالايتەن ئالغاج كەلگەن خالتامدىن بىر پارچە بولكا ئېلىپ جۈمەگە بەردىم ھەم ئۆزۈڭ ئىچكىن دەپ ئازراق شاراب قويۇپ بەردىم. لېكىن، ئۇ ئاغزىنىمۇ تەڭگۈزۈپ قويماستىن ھەممىنى ئاتىسىغا ئاپىرىپ بەردى. مەن يەنە ئاتاڭغا بەرگىن دەپ يانچۇقۇمدىكى قۇرۇق ئۆزۈمدىن بىر سىقىم ئېلىپ بەردىم.

ئۇ ئۆزۈمنى ئاتىسىغا ئاپىرىپ بېرىپ، شۇئان قېيىقتىن سەكرەپ چۈشتى - دە، سېھىرلەنگەندەك يىراققا قاراپ يۈگۈرۈپ كەتتى. ئەسلىدە ئۇ ئاتىسىغا بىر كوزا سۇ ئالغىلى ئۆيگە يۈگۈرۈپ بارغانىكەن. ئۇ قايتاشىدا بولكىدىن ئىككى پارچە ئالغاج كەپتۇ.

ئاتىسى سۇنى ئىچىپ بولغاندىن كېيىن، مەن جۈمەنى يېنىمغا چاقىرىپ: — كوزىدا سۇ بارمۇ؟ — دەپ

我就叫他把水给那西班牙人喝，因为他也和星期五的父亲一样快渴死了。

尽管他在与野人战斗时奋力拼搏，显得生龙活虎，但现在却连站都站不起来。他试了两三回，可是脚踝肿胀得厉害。我叫他坐下别动，要星期五替他搓脚踝，好让他脚上的血液流通得更顺畅一些。我还让他用甘蔗酒擦洗擦洗。

我发现，星期五真是个好心地诚挚的孝子。他一边为西班牙人搓擦，一边频频回头看他的父亲是否还坐在原来的地方。

这时我对西班牙人说，让星期五扶他走到小船上去，然后

سوردېدم. جۈمە:

— سۇ بار، — دەپ جاۋاب بەردى.

ئۇنىڭغا قالغان سۈنى ھېلىقى ئىسپانغا ئاپىرىپ بېرىشنى تاپشۇردۇم. چۈنكى، ئۇمۇ جۈمەنىڭ ئاتىسىغا ئوخشاش ئۆسساپ كەتكەندى.

ئۇ ياۋايى ئادەملەر بىلەن بولغان جەڭدە پىداكارلىق كۆرسىتىپ، يولۋاستەك بولۇپ كەتكەندى. بىراق، ھازىر ئورنىدىن تۇرالماي قالغانىدى. ئىككى - ئۈچ قېتىم ئورنىدىن تۇرۇشقا ئورۇنۇپ باقتى، لېكىن ئىششىپ كەتكەن پۇتلىرى بۇنىڭغا يار بەرمىدى. مەن ئۇنى قوزغالماسلىققا ئۈندىدىم. پۇتىدىكى قانلىرى ئوبدانراق يۈرۈشسۇن دەپ، پۇتىغا شاراب سۈرۈپ ئۇۋۇلاپ قويۇشنى جۈمەگە تاپشۇردۇم.

مەن جۈمەنىڭ ھەقىقەتەن ۋاپادار بالا ئىكەنلىكىنى بايقىدىم. ئۇ ئىسپاننىڭ پۇتىنى ئۇۋۇلاۋېتىپمۇ، ئاتام ئۆز ئورنىدا ئولتۇرامدۇ، يوق، دەپ كەينىگە ئۆرۈلۈپ ئاتىسىغا قارايتتى.

坐船到我们的住所，
这样我可以照顾他。

可是，到了住所
围墙外面时，我们却
又不知怎么办才好
了。因为要把他们两
人背过墙去是绝对不
可能的，但我又不愿
拆坏围墙。于是，我和
星期五只好动手搭了
个临时帐篷。

不到两小时，帐
篷就搭成了，而且样
子也挺不错，帐篷顶
上盖的是旧帆布，帆
布上又铺上树枝。帐
篷就搭在我们外墙外
面的那块空地上，在
帐篷里，我们用一些
现有的稻草搭了两张
地铺，上面各铺了一
条毯子，再加上一条
毯子做盖被。

现在，我这小岛上
已经有了居民了，

مەن بۇ چاغدا ئىسپانغا:

— جۈمە سىزنى يۆلەپ قېيىققا
ئاپارسۇن، ئاندىن قېيىق بىلەن بىزنىڭ
ئۆيگە بارسىڭىز، شۇنىڭدا ھالىڭىزدىن
ئۆزۈم خەۋەر ئالىمەن، — دېدىم.
ئەمما، قاشا تامنىڭ ئالدىغا بارغاندا،
قانداق قىلساق ياخشى بولىدىغانلىقىنى
بىلەلمەي تۇرۇپ كەتتۇق. قورغان
تېمىدىن ئىككى ئادەمنى يۈدۈپ
ئۆتكۈزۈش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. تامنى
بۇزۇشقا قولۇم بارمىدى. شۇنىڭ بىلەن
جۈمە ئىككىمىز ۋاقىتلىق چېدىر ياساشقا
كىرىشىپ كەتتۇق.

چېدىر ئىككى سائەتكە قالماي پۈتتى،
ئۇنىڭ ئۈستىگە شەكلىمۇ كۆركەم
بولدى، ئۈستىگە بىررېزىنت،
بىررېزىنتنىڭ ئۈستىگە شاخ - شۇمبا
ياپتۇق. چېدىر قورغان تېمىنىڭ
سىرتىدىكى بوشلۇققا ياسالغانىدى.
ئىچىگە تەييار شال پاخلىدىن ئىككى
ئورۇن راسلىدۇق. ئۇلارغا تېگىگە
سېلىش ئۈچۈن بىر ئەدىيال، ئۈستىگە

我觉得自己已有了不少百姓，不禁感到自己犹如一个国王。想到这里，我非常高兴。

首先，整个小岛都是我个人的财产，因此，我对所属的领土拥有一种毫无异议的主权；其次，我的百姓对我都绝对臣服，我是他们的全权统治者和立法者，因为他们的性命都是我救下来的。假如有必要，他们个个都甘心情愿为我献出他们自己的生命。

我解救出来的两个俘虏身体已十分虚弱。我首先把他们安顿好，使他们有遮风避雨和休息的地方，然后，就想到给他们弄点吃的东西。

يېپىنىش ئۈچۈن بىر ئەدىيال بەردۇق.
ئەمدى مېنىڭ ئارىلىمدا ئاھالە بار
بولدى. مەن ئۆزۈمنى بىرمۇنچە پۇقراغا
ئىگە بولغان بىر پادىشاھقا ئوخشىتىپ
يۈردۈم. مۇشۇنى ئويلساملا بەك خۇشال
بولۇپ كېتەتتىم.

ئالدى بىلەن پۈتكۈل ئارال مېنىڭ
شەخسى مۈلكۈم، شۇڭا ماڭا تەۋە بولغان
زېمىنغا ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقىمغا
قىلچە شەك كەلتۈرۈش مۇمكىن ئەمەس؛
ئىككىنچىدىن، مېنىڭ پۇقرالىرىم ماڭا
مۇتلەق بويسۇنىدۇ. مەن ئۇلارنىڭ تولۇق
ھوقۇقلۇق ھۆكۈمرانى ھەم قانۇن
تۈزگۈچىسى ئىدىم؛ ئۇلارنىڭ ھاياتىنى مەن
قۇتقۇزۇپ قالغان؛ زۆرۈر تېپىلسا،
ئۇلارنىڭ ھەممىسى مەن ئۈچۈن ئۆز
جېنىنى قۇربان قىلىشقا تەييار.

ئەسەرلىكتىن قۇتقۇزۇۋېلىنغان تېنى
ئاجىز بۇ ئىككىيلەننى ئالدى بىلەن
ئوبدان جايلاشتۇرۇش، ئۇلارنى شامال ۋە
يامغۇردىن پاناھلىنىدىغان ماكانغا ئىگە
قىلىپ، ئاندىن ئازراق غىزالاندۇرۇشنى

ئويلىدىم.

我叫星期五从羊圈里挑了一只不大不小的山羊把它宰了。我把山羊的后半截剥下来，切成小块，叫星期五加上清水煮，又在汤里加了点小麦和大米，制成味道鲜美的羊肉糊汤。这顿饭是在露天做的，因为我从不在内墙里面生火做饭。

吃完了中饭，或者不如说吃完了晚饭，我就命令星期五驾一只独木船，把我们的短枪和其他枪支搬回来，因为当时时间仓促，这些武器仍留在战场上。

那些野人受到我们的突然袭击，被我们的枪声和火光已吓得半死。至于那两个在他们面前出

مەن ئاۋۋال جۈمەنى قوتاندىن ئوتتۇرھال ئۆچكىدىن بىرنى سويۇپ كېلىشكە بۇيرۇدۇم. ئېلىپ كېلىنگەن ئۆچكىنىڭ ئىككى سېنىنى پارچىلاپ قازانغا سالدىم - دە، جۈمەنى ئوت قالاپ قاينىتىشقا قويدۇم. شورپىغا ئازراق ئارپا ۋە گۈرۈچنى سېلىپ قاينىتىپ، مەزىلىك شوۋىگۈرۈچ قىلدىم. تاماق دالادا تەييار قىلىندى. چۈنكى، مەن ئەزەلدىن قورغاننىڭ ئىچىگە ئوت قالمايتتىم.

چۈشلۈك تاماقنى يەپ بولدۇق، بۇ كەچلىك تاماققىمۇ ھېساب ئىدى. مەن جۈمەنى چاپما قېيىق بىلەن بېرىپ قورال - جابدۇقلارنى ئەكېلىشكە بۇيرۇدۇم. ۋاقىت قىسقا بولۇپ قالغانلىقتىن، قورال - جابدۇقلارنى شۇ يەرگە تاشلاپ قويۇپلا قايتىپ كەلگەندۇق.

بىزنىڭ تۇيۇقسىز ھۇجۇمىمىزغا ئۇچرىغان ھېلىقى ياۋايى ئادەملەر ئوق ئاۋازىدىن ۋە مىللىقتىن چىققان ئوتتىن ئۆلگۈدەك قورقۇپ كېتىشكەندى. ئۇلار

现的人,也就是我和星期五,他们一定以为是从天上下来消灭他们的天神或复仇之神。后来事实证明,那些野人再也不敢到岛上了。

当然,我开始不知道上述情况,直到过了一些时候,并没有见野人的独木船出现,我害怕他们反攻的担心才消失了,又开始考虑坐船到大陆上去的老问题。

从那个西班牙人告诉我的情况看,目前他们那边还有十六个西班牙和葡萄牙人。他们自从船只遇难,逃到那边之后,确实也和那些野人相处得很好,但生活必需品却十分匮乏,连活都活不下去了。

ئۆزلىرىنىڭ ئالدىدا پەيدا بولغان ئىككى ئادەمنى، يەنى جۈمە ئىككىمىزنى ئۇلارنى يوقىتىش ئۈچۈن كۆكتىن چۈشكەن تەڭرى ياكى قىساس ئىلاھى دەپ بىلگەن چېغى، بۇنى كېيىنكى ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئاشۇ ياۋايى ئادەملەر قايتا ئارالغا كېلىشكە پېتىنالمىدى.

ئەلۋەتتە، مەن بۇ ئەھۋاللارنى باشتا بىلمىدىم، خېلى بىر ۋاقىتلارغىچە ياۋايى ئادەملەرنىڭ چاپما قېيىقلىرى كۆرۈنمىدى. ئۇلارنى قىساس ئېلىشقا كېلەرمىكىن دەيدىغان ئەندىشنى تۈگىتىپ، يەنە قېيىق بىلەن قۇرۇقلۇققا بارىدىغان كونا مەسىلە ئۈستىدە باش قاتۇرۇشقا باشلىدىم.

ھېلىقى ئىسپان دەپ بەرگەن ئەھۋالغا قارىغاندا، ئۇ يەردە ئىسپان ۋە پورتۇگالىيەلىكلەر بولۇپ، ئون ئالتە ئادەم بار ئىدى. ئۇلار كېمىسى پالاكەتكە ئۇچراپ ئۇ تەرەپكە بېرىپ قالغاندىن كېيىن، ئۇ يەردىكى ياۋايى ئادەملەر بىلەن ئوبدانلا چىقىشىپ قالغانىكەن. بىراق، تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرى ناھايىتى كەمچىل

他们船上有五个葡萄牙水手，是从另一条遇难船上救下来的。后来他们自己的船也出事了，淹死了五个西班牙船员，其余的人经过艰难危险，逃到那些食人族聚居的海岸。

那个西班牙人又告诉我，他们本来也随身带了一些枪械，但因为既无火药，又无子弹，所以毫无用处。原来他们所有的弹药都给海水浸湿了，身边仅剩的一点点，也在他们初上岸时，打猎充饥用完了。

我问他，在他看来，那些人结果会怎样，有没有逃跑的打

بولغاچقا، قىيىنلىپ ئۆلەر ھالەتكە يېتىپ قالغانىكەن.

ئۇلارنىڭ كېمىسىدە يەنە پالاكەتكە ئۇچرىغان كېمىدىن قۇتقۇزۇۋېلىنغان بەش ماتروس بار ئىكەن. كېيىن ئۇلارنىڭ كېمىسىمۇ پالاكەتكە ئۇچراپ، بەش ئىسپان ماتروسىمۇ ئۆلۈپ كېتىپتۇ. قالغانلىرى مىڭبىر خەۋپ - خەتەرنى بېشىدىن كەچۈرۈپ، ئادەمخۇمارلار ياشايدىغان ساھىلغا يەتكەنىكەن.

ھېلىقى ئىسپان يەنە ماڭا يانلىرىدا بىرمۇنچە قورال - ياراغ بارلىقىنى، مىلتىق دورىسى ھەم ئوق بولمىغاچقا، قورال - ياراغلار كېرەكسىز نەرسىگە ئايلىنىپ قالغانلىقىنى، مىلتىق دورىلىرىنىڭ سۇغا چىلىشىپ كەتكەنلىكىنى، يانلىرىدا قالغان ئازراق ئوق - دورىنى ئۇلار ساھىلغا يېڭى چىققان چاغلاردا بىر نەرسىلەرنى ئېتىپ تۈگەتكەنلىكىنى دەپ بەردى.

— سىزنىڭچە، ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتى قانداق بولار؟ ئۇلاردا قېچىش خىالى

算。他说，他们对这件事也曾商量过许多次，但一没船，二没造船的工具，三没粮食，所以商量来商量去，总是没有结果，往往以眼泪和失望收场。

我告诉他，假如我帮助他们脱离险境，而结果他们反而恩将仇报，那我就相当危险了。听了我的话，他回答说，他们当前处境非常悲惨，而且吃足了苦头。所以，他深信，他们对任何能帮助他们脱离险的人，绝不会有忘恩负义的念头。

بارمۇ؟ - دەپ سورىدىم ئۇنىڭدىن.

— بىز بۇ ھەقتە كۆپ قېتىم مۇزاكىرىلەشكەن، — دېدى ئۇ، — بىراق كېمە يوق، كېمە ياسايدىغان سايمانمۇ يوق، — ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاشلىق يوق، ئۇيان مەسلىھەتلىشىپ، ئاخىرى چىقماي، نەتىجىدە مەسلىھەتلىشىپ كۆز يېشى ۋە ئۈمىدسىزلىك بىلەن ئاياغلاشتى.

— ناۋادا ئۇلارنىڭ خەتەردىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم قىلسام، — دېدىم مەن ئۇنىڭغا، — لېكىن ئۇلار ئەكسىچە ۋاپاغا جاپا قىلسا، ئۇ چاغدا ئىنتايىن خەتەرلىك ئەھۋالدا قالمىن.

ئىسپان گېيىمىنى ئاڭلاپ ماڭا مۇنداق جاۋاب بەردى:

— ئۇلار ھازىر ئىنتايىن ئېغىر ئەھۋالدا، جاپا - مۇشەققەتنى يەتكۈچە تارتتى. مەن ئىشىنىمەنكى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ مۇشۇنداق كۈلپەتتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بەرگەن ئادەمگە ھەرگىزمۇ ۋاپاسىزلىق قىلمايدۇ.

他还告诉我，他们都是很文明、很正直的人，目前正在危难之中，他们既没有武器，也没有衣服，也没有食物，命运完全掌握在野人的手里，他们没有重返故乡的希望。因此，他敢保证，只要我肯救他们脱离大难，他们一定愿意跟我一起出生入死。

可是，当我们一切准备妥当，正要出发时，那个西班牙人忽然提出了反对意见。这位西班牙人和我们一起，已生活了个把月了，他也清楚地看到我的粮食储备究竟有多少。这点粮食又怎么够全船的人一路上吃呢？

— ئۇلارنىڭ ھەممىسى مەدەنىيەتلىك ھەم كۆڭلى تۈز ئادەملەر، — دېدى گېپىنى داۋام قىلىپ، — ئۇلار ھازىر ئېغىر كۈلپەت ئىچىدە تۇرۇۋاتىدۇ. قورال يوق، كىيىم - كېچەك يوق، ئوزۇق - تۈلۈك يوق، تەقدىرى پۈتۈنلەي ياۋايى ئادەملەرنىڭ قولىدا. ئۇلار ئۆز يۇرتلىرىغا قايتىپ كېتەلەشەن پۈتۈنلەي ئۈمىدىنى ئۈزگەن. شۇڭا، مەن شۇنداق كاپالەت بېرەلەيمەنكى، ئۇلارنى كۈلپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئۈنىسىڭىزلا، ئۇلار جەزمەن پىداكارلىق بىلەن سىزگە ئەگىشىپ ماڭىدۇ.

لېكىن، ھەممە تەييارلىقلار پۈتۈپ يولغا چىقىدىغان چاغدا، ھېلىقى ئىسپان تۇيۇقسىزدىن باشقىچە بىر پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇنىڭ بىز بىلەن تۇرۇۋاتقىنىغا بىر ئايدەك بولۇپ قالغانىدى. ئۇ ئاشلىق زاپىسىمىزنىڭ زادى قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ئېنىق كۆرگەنىدى، مۇشۇنچىلىك ئاشلىق كېمىدىكىلەرنىڭ يولدا يېيىشىگە قانداق يەتسۇن؟

因此，他对我说，他认为最好让他和星期五父子再开垦一些土地，把我能省下来的粮食全部做种子，通通播下去，等到再收获一季庄稼之后，再谈这个问题。这样，等他的同胞过来之后，就有足够的粮食吃了。

我知道，缺乏生活必需品，往往会引起大家的抱怨，或者他们会认为自己刚脱离了险境，又掉入了大海。他的顾虑完全是合情合理的，他的建议也非常好，不仅考虑慎重周到，而且出于至诚。

所以，我不仅对他的建议非常赏识，而且对他的忠诚也极为满意。于是，我听从了他的劝告，把搭救他同伴的计划

— ئەڭ ياخشىسى، — دېدى ئۇ ماڭا، —
جۈمە ئاتا - بالا ئىككىيلەن ۋە مەن
ئۈچىمىز بىر بولۇپ، يەنە ئازراق يەر
ئېچىپ، تېجەپ قالغىلى بولىدىغان
ئۇرۇقنىڭ ھەممىسىنى چاچايلى، يەنە بىر
قېتىم ھوسۇل يىغقاندىن كېيىن، ئاندىن
بۇ مەسىلە توغرىلۇق ئويلىشايلى، شۇنىڭدا
قېرىنداشلىرىم كەلگەندىن كېيىن
ئاشلىقتىن غەم قىلىپ كەتمەيمىز.

تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنىڭ
يېتىشمەسلىكى ئۇلارنىڭ نارازىلىقىنى
قوزغاپ قويۇشى ياكى «بىر پالاكەتتىن
قوتۇلۇپ يەنە بىر پالاكەتكە تۇتۇلۇپتىمىز»
دېيىشى مۇمكىن ئىدى. بۇ ئىش ماڭا
مەلۇم ئىدى. ئۇنىڭ تەشۋىشى پۈتۈنلەي
ئورۇنلۇق ئىدى. بۇ ئېھتىياتچانلىق بىلەن
ئويلىنىش ۋە سەمىمىيلىك ئاساسىدا
ئوتتۇرىغا قويۇلغان ناھايىتى ياخشى
تەكلىپ ئىدى.

شۇڭا، مەن ئۇنىڭ بۇ تەكلىپىگە
ئىنتايىن ئېتىبار بېرىپلا قالماستىن،
سەمىمىيلىكىدىن تولمۇ مەمنۇن بولدۇم.

延迟了一年半。

于是，我们四个人就一起动手用那些木头工具掘地，不到一个月工夫，就开垦好一大片土地，赶在播种季节之前，正好把地整理好。我们在这片新开垦的土地上，种下了二十二斛大麦和十六罐大米。

总之，我们把能省下来的全部粮食都当做种子用了。实际上，在收获以前的六个月中间，我们所保留下来的大麦甚至还不够我们吃的。

由于我们的脑子里都想着逃走和脱险的事情，所以大家都无时无刻不在想办法，至少我自己是如此。

最后，他们居然用橡树做成了十二块很大的木板，每块

شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ نەسىھەتكە قۇلاق سېلىپ، ھەمراھلىرىنى ئېلىپ كېلىش پىلانىنى بىر يېرىم يىل كەينىگە سۈردۈم.

شۇنىڭ بىلەن تۆتىمىز تەڭ ھەرىكەتكە كېلىپ، ياغاچ سايمانلار بىلەن يەر ئېچىشقا كىرىشتۇق. بىر ئايغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە چوڭ بىر پارچە يەرنى ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۇرۇق چېچىش پەسلى يېتىپ كەلگۈچە، تەخمۇتەخ قىلىپ قويدۇق. يېڭى ئاچقان بۇ يېرىمىزگە ئىككى يۈز يىگىرمە ئىككى كۈرە ئارپا، ئون ئالتە كۈمۈزەك شال ئۇرۇقى چاچتۇق.

قىسقىسى، ئۇرۇقلۇققا تېجەپ قالغان داننىڭ ھەممىسىنى چاچتۇق. ئەمەلىيەتتە، بىزنىڭ يېيىشكە قالدۇرغان دېنىمىز ھوسۇل يىغىشتىن بۇرۇنقى ئالتە ئايغا يەتمەيتتى.

ھەممىمىز بۇ يەردىن كېتىش ۋە خەتەردىن قۇتۇلۇش خىيالىدا بولغاچقا، كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى ھەر ۋاقىت ئامال - چارە تېپىشنىڭ كويىدا ئىدى، جۈملىدىن مەنمۇ شۇنداق ئويىدا ئىدىم.

约二英尺宽,三十五英尺长,二至四英寸厚。至于这项工作究竟花费了多么艰巨的劳动,那就可想而知了。

同时,我又想尽办法把我那小小的羊群繁殖起来。此外,更重要的是,当晒制葡萄干的季节到来时,我叫大家采集了大量的葡萄,把它们挂在太阳底下晒干。葡萄干和面包是我们日常生活的主要食品,而且葡萄干又好吃,又富于营养,对改善我们的生活起了很大的作用。要是我们在以生产葡萄干著称的阿利坎特,我相信,我们这次制成的葡萄干可以足足装满六十至八十大桶。

收获庄稼的季

ئەڭ ئاخىرىدا ئۇلار دۈپ دەرىخىدىن ناھايىتى چوڭ ئون ئىككى تال شال تەييارلىدى. ھەربىرسىنىڭ كەڭلىكى ئىككى فۇت، ئۇزۇنلۇقى ئوتتۇز بەش فۇت، قېلىنلىقى ئىككى دىئومىدىن تۆت دىئومىغىچە كېلەتتى. بۇ ئىشنى قىلىپ بولۇشقا قانچىلىك ئەمگەك سەرپ قىلىنغانلىقىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولاتتى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۈزۈمنىڭ ئازىغىنا ئۆچكەنمىمۇ كۆپەيتىشنىڭ ئامالىنى قىلدىم. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە بىر مۇھىم ئىشىمىز شۇ بولدىكى، ئۈزۈم قۇرۇتۇش پەسلى يېتىپ كەلگەندە، كۆپچىلىكنى كۆپ مىقداردا ئۈزۈم ئۈزۈپ ئېسىشقا سەپەرۋەر قىلدىم. ئۈزۈم بىلەن بولكا بىزنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىمىزدا ئاساسلىق ئوزۇقلۇقىمىز ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە قۇرۇق ئۈزۈم يېيىشلىك ھەم ئوزۇقلۇق قىممىتى مول ئىدى. تۇرمۇشىمىزنى ياخشىلاشتا ئۇنىڭ رولى ناھايىتى چوڭ ئىدى. بۇ ئۈزۈملەرنى ئاز

节到了，我们的收成不错，尽管这不能说是岛上的丰收年，但收获的粮食也足够应付我们的需要了。

我们种下去的二十斛大麦，现在居然收进并打出来了二百二十多斛；稻米收成的比例也差不多。这些存粮，就是那边十六个西班牙人统统到我们这边来，也足够我们吃到下一个收获季节；或者，如果我们准备航海的话，也可以在船上装上足够的粮食。

我们把收获的粮食收藏妥当后，大家又动手编制更多的藤皮（也就是编制一些大筐子）用来装存粮。那西班牙人是个编藤皮的好把手，做得又好又快，而且老怪我以前没有编更多的藤

皮。گەندە ئاتمىش ياكى سەكسەن كۈپكە قاقچىلىغىلى بولاتتى.

ئورما ۋاقتى يېتىپ كەلدى. ھوسۇلىمىز ياخشى بولدى. بۇنى بۇ ئارالدىكى مول ھوسۇل يىلى دېيىشكە بولمىسىمۇ، ھەرھالدا ئېھتىياجىمىزغا يەتكۈدەك ئاشلىق ئالدۇق.

ئارپىدىن ئىككى مىڭ ئىككى يۈز كۈرەدىن كۆپرەك ھوسۇل ئالدۇق. شالنىڭ ھوسۇل نىسبىتىمۇ شۇنداق بولدى. بۇ ئاشلىق ھېلىقى ئون ئالتە نەپەر ئىسپاننىڭ ھەممىسى كەلسىمۇ، يەنە بىر ھوسۇل ۋاقتىغىچە يېتەتتى؛ ئەگەر كېمە بىلەن سەپەرگە چىقىپ قالساق، كېمىگە يېتەرلىك ئاشلىق قاقچىلاپ ماڭالايتۇق.

ئاشلىقنى يىغىپ بولغاندىن كېيىن ئۇنى ساقلاش ئۈچۈن ھەممىمىز ھەرىكەتكە كېلىپ يەنىمۇ كۆپ سېۋەت توقۇدۇق. بۇ ئىشتا ھېلىقى ئىسپان ناھايىتى ماھىر ئىكەن. تېز ھەم ئوبدان توقۇيتتى. ئۇ مۇشۇنداق چىۋىقلاردىن

ئىستىھكامغا كېرەكلىك نەرسىلەرنى
توقۇمىغانلىقىغا كۆپ ئۆكۈندى.

مانا ئەمدى كۈتكەن مېھمانلىرىمغا يەتكۈدەك ئاشلىق تەييار بولدى. ئۇلارنى بىر ئامال قىلىپ بۇ يەرگە ئەكىلىش ئۈچۈن ھېلىقى ئىسپاننى ۋە قېرى ياۋايى ئادەمنى، يەنى جۈمەنىڭ ئاتىسىنى چوڭ قۇرۇقلۇققا ئەۋەتىشنى قارار قىلدىم. مېنىڭ بۇ كۆرسەتمەمنى ھەر ئىككىلىسى قوبۇل قىلىپ يولغا چىقتى.

ئىككىسى ئۆز ۋاقتىدا، ياۋايى
ئادەملەر ئۇلارنى ئەسرگە ئېلىپ
ئۆلتۈرۈپ يېيىش ئۈچۈن مۇشۇ ئارالغا
ئېلىپ كەلگەن چاپما قېيىقلارنىڭ
بىرسىگە چۈشتى. مەن ئۇلارغا بىردىن
قىسقا مىلتىق، سەككىز پايدىن ئوق -
دورا بېرىپ، بۇلارنى ئىمكان بار تېجەپ
ئىشلىتىشنى، بەك جىددىي ئەھۋال
بولمىسىلا مىلتىق ئاتماسلىقىنى
تاپىلىدىم.

بۇ ئادەمنى خۇشال قىلىدىغان بىر ئىش ئىدى. چۈنكى، بۇ يىگىرمە يەتتە

头都不要用。

这是一件令人愉快的工作，因为二十七年来，这是第一次我为解救自己所采取的实际步骤。我给了他们许多面包和葡萄干，足够他们吃好几天，也足够那批西班牙人吃上七八天。

然后，我将他们送上了船，细心叮嘱了一番，并约定了回来时的暗号。不知道为什么，看着他们的船远去，我的心里升起了一股不祥的预感。

يىلدىن بۇيان بۇ يەردىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن قوللانغان تۇنجى قېتىملىق ئەمەلىي تەدبىرىم ئىدى. ئۇلارغا ناھايىتى كۆپ بولسا ھەم قۇرۇق ئۈزۈم بەردىم. بۇ نەرسىلەر ئۇلارنىڭ نەچچە كۈن يېيىشىگە كەڭتاشا يېتەتتى، بۇ يەرگە كېلىدىغان ھېلىقى بىر تۈركۈم ئىسپانلارنىڭ يەتتە - سەككىز كۈن يېيىشىگىمۇ يېتەتتى.

ئاندىن مەن ئۇلارنى قېيىققىچە ئۈزۈتىپ باردىم ۋە بەزى نەرسىلەرنى ئەستايىدىل تاپىلىدىم، قايتقان چاغدا كېمىگە ئاسىدىغان بەلگىنىمۇ كېلىشىۋالدىم. نېمە ئۈچۈندۇر ئۇلار يىراقلاپ كەتكەندىن كېيىن، كۆڭلۈمدە بىر شۈمۈلۈقنىڭ شەپسىنى سەزگەندەك بولدۇم.

十二、英国大船 12. ئەنگلىيە چوڭ كېمىسى

一天早上，我在自己的茅舍里睡得正香，忽然听到星期五在叫：“主人，他们来了！”我立即从床上跳起来，披上衣服，穿过小树林（现在它已长成一片浓密的树林了）跑了出来。

我不顾一切危险，意思是我连武器都没有带就跑出来了，因为我以为是出去的两人回来了。当我放眼向海上望去

بر كۈنى ئەتىگەندە كەپىدە يېتىپ تاتلىق ئۇخلاۋاتاتتىم. توساتتىن جۈمەنىڭ: - غوجايىن، ئۇلار كەلدى، — دەپ ۋارقىرىغان ئاۋازنى ئاڭلاپ قالدىم. مەن ئالمان - تالمان ئورنۇمدىن تۇرۇپ، چاپنىمنى يېپىنچاقلاپ ھېلىقى دەرەخزارلىق (ئۇ ھازىر قويۇق ئورمانغا ئايلىنىپ كەتكەنىدى) نى كېسىپ ئۆتۈپ ئوچۇقچىلىققا چىقتىم.

مەن خەۋپ - خەتەرگىمۇ قارىمىدىم. بۇنداق دېگىنىم، يولغا چىقىپ كەتكەن ئىككىيلەن قايتىپ كەلگەن ئوخشايدۇ دەپ ئويلاپ، قورالسىز چىققانلىقىمغا قارىتىلغانىدى. دېڭىزغا نەزەر تاشلاپ

时，不觉大吃一惊。只见四五海里之外，有条船正挂着一副所谓“羊肩帆”向岸上驶来。当时正好顺风，把小船直往岸上送。

接着我就注意到，那小船不是从大陆方向来的，而是从岛的最南端驶过来的。这些人不是我们所期待的人，现在还不清楚他们是敌是友。然后，我马上回家去取望远镜，想看清楚他们究竟是些什么人。

我一上小山，就看见一条大船在东南偏南的地方停泊着，离我所在处大约有七八海里，离岸最多四五海里。我一看就知

ئىختىيارسىز چۆچۈپ كەتتىم. تەخمىنەن بىر يېرىم مىلدەك يىراقلىقتا «قوي دولىسى» شەكىللىك يەلكەن ئورنىتىلغان بىر قېيىقنى كۆردۈم. قېيىق ئوڭ شامالنىڭ ياردىمىدە ئارالغا قاراپ كەلمەكتە ئىدى.

مەن بۇ قېيىقنىڭ قۇرۇقلۇق تەرەپتىن ئەمەس، بەلكى ئارالنىڭ جەنۇبىي بۇرجىكى تەرىپىدىن كېلىۋاتقانلىقىغا دىققەت قىلدىم. چۈنكى، مەن كۈتۈۋاتقان ئادەملەر ئۇلار ئەمەس ئىدى. ئۇلارنىڭ دوست ياكى دۈشمەنلىكى تېخى نامەلۇم ئىدى. شۇڭا، ئۇلارنىڭ نېمە ئادەملەر ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلىش ئۈچۈن، دەرھال ئۆيگە بېرىپ دۇربۇنۇمنى ئەكەلدىم.

تاغنىڭ ئۈستىگە چىقىپلا، جەنۇبقا مايىل شەرقىي جەنۇب تەرەپتىن، مەن تۇرغان يەردىن ئىككى يېرىم مىل نېرىدا توختىتىپ قويۇلغان بىر چوڭ كېمىنى كۆردۈم. مەن قاراپلا ئۇ كېمىنىڭ ئەنگلىيە كېمىسى ئىكەنلىكىنى بىلدىم.

道，那是一艘英国船，而那只小船样子也是一艘英国长艇。

我当时混乱的心情实难言表。一方面，我看到了一艘大船，而且有理由相信船上有我的同胞，是自己人，心里有一种说不出的高兴。然而，另一方面，我心里又产生了一种怀疑。我不知道这种怀疑从何而来，但却促使我警惕起来。

首先，我想，一条英国船为什么要开到这一带来呢？因为这儿不是英国人在世界上贸易往来的要道。

其次，我知道，近来并没有发生过什么暴风雨，不可能把他们的船刮到这一带

ئابىقى قېيىقنىڭ شەكلىمۇ ئەنگلىيە قېيىقلىرىنىڭ شەكلىگە بەك ئوخشايتتى. شۇ چاغدىكى مۇرەككەپ ھېسسىياتىمنى تەسۋىرلەپ بېرەلمەيمەن. بىر تەرەپتىن چوڭ بىر كېمىنى، يەنە كېلىپ ئۈستىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئۆز قېرىنداشلىرىم ئىكەنلىكى ئېنىق بولغان بىر كېمىنى كۆرۈپ ئېيتقۇسىز خۇشال بولدۇم. يەنە بىر تەرەپتىن كۆڭلۈمدە بىر خىل شۈبھە پەيدا بولدى. قانداق پەيدا بولغانلىقى ئۆزۈمگىمۇ نامەلۇم ئىدى، بۇ شۈبھە مېنى ھوشيار قىلىپ قويدى.

ئالدى بىلەن شۇنى ئويلىدىم: بۇ ئەنگلىيە كېمىسى نېمىشقا بۇ يەرگە كېلىپ قالغاندۇ؟ چۈنكى بۇ جاي دۇنيا سودىسىدا ئەنگلىيەلىكلەر كېلىپ - كېتىدىغان مۇھىم يول ئەمەس ئىدى.

ئۇنىڭ ئۈستىگە يېقىنقى كۈنلەردە قاتتىق بوران - چاپقۇنمۇ چىقىپ باقمىدى، ئۇلارنىڭ كېمىسىنى بوران بۇ يەرگە ئۇچۇرۇپ كېلىشى تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ناۋادا ئۇلار

来。如果他们真的是英国人，他们到这一带来，一定没安好心。我与其落到盗贼和罪犯手里，还不如像以前那样过下去。

我在小山上望了没多久，就看见那只小船驶近小岛。他们好像在寻找河湾，以便把船开进来上岸。但他们沿着海岸走得不太远，所以没有发现我从前卸木排的那个小河湾，只好把小船停在离我半英里远的沙滩上靠岸。

这时的情况对我来说是十分有利的，因为，如果他们进入河湾，就会在我的家门口上岸。那样的话，他们就一定会把我从

راستتلا ئىنگىلىزلار بولسا، ئۇلار بۇ يەرگە ياخشى نىيەت بىلەن كەلگەن ئەمەس. قاراقچى، جىنايەتچىلەرنىڭ قولغا چۈشۈپ قالغىنىدىن كۆرە، بۇرۇنقىدەك ياشاۋەرگىنىم ياخشى ئىدى.

مەن تاغنىڭ ئۈستىگە چىقىپ ئۇزاق ئۆتمەيلا، ھېلىقى قېيىق ئارالغا يېقىنلاشتى. ئۇلار قېيىقنى توختىتىشقا ئەپلىك بىرەر دەريا قولىنى ئىزدەپ يۈرگەندەك قىلاتتى. لېكىن، دېڭىز ساھىلىنى بويلاپ بەك يىراققا بارمىدى، شۇڭا مەن سالىدىن يۇڭ چۈشۈرگەن ۋاقىتىدا پايدىلانغان دەريا قولىنى كۆرەلمەي قالدى - دە، قېيىقنى مەن تۇرىدىغان يەردىن يېرىم مىلچە يىراقلىقتىكى قۇم سايىزلىقتا توختىتىشقا مەجبۇر بولدى.

بۇ چاغدىكى ئەھۋال مەن ئۈچۈن ناھايىتى پايدىلىق ئىدى. چۈنكى، ناۋادا ئۇلار دەريا قولىغا كىرگەن بولسا، مېنىڭ ئىشىكىمنىڭ ئالدىدىن قىرغاققا چىقاتتى. ناۋادا شۇنداق بولغان بولسا،

城堡里赶走，说不定还会把我所有的东西抢个精光呢！

他们上岸之后，我看出他们至少大部分是英国人。他们一共有十一个人，其中三个好像没有带武器，而且仿佛被绑起来似的。船一靠岸，就有四五个人首先跳上岸，然后把三个人押下船来。

我看到那三个人中有一个正在那里指手画脚，做出种种恳求、悲痛和失望的姿势，其动作真有点过火。另外两个人有时也举起双手，显出很苦恼的样子，但没有

他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。

他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。

他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。他们像囚徒那样，被锁着，被关在牢房里。

第一个人那样激动。我看到这副情景，真有点莫名其妙，不知他们究竟在搞什么名堂。

星期五在旁边一直用英语对我喊道：“啊，主人，你看英国人也吃俘虏，同野人一样！”“怎么，星期五，”我说，“你以为他们会吃那几个人吗？”“是的，”星期五说，“他们一定会吃的。”“不会，不会，”我说，“星期五，我看他们会杀完他们，但绝不会吃他们，这我敢担保！”

这时，我不知道眼前发生的一切究竟是怎么回事，只是站在那里，看着这可怕

هالەتتە ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەشەتتى، لېكىن بىرىنچىسىدەك ھايالچانلىق ھالەتتە ئەمەس ئىدى. مەن بۇ ھالەتنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ نېمە قىلماقچى بولۇۋاتقانلىقىنى بىلەلمەي گاڭگىراپ قالدىم.

— غوجايىن، — دېدى جۈمە يېنىمدا ئىنگىلىزچە ۋارقىراپ، — قاراڭ، ئىنگىلىزلارمۇ ياۋايى ئادەملەرگە ئوخشاش ئۆز ئەسىرلىرىنى يېمەكچى بولۇۋاتىدۇ.
— نېمە دەۋاتىسەن، جۈمە، — دېدىم مەن، — سەن ئۇلارنى ئۆز ئەسىرلىرىنى يەيدۇ دەپ ئويلايمسەن؟

— ھەئە، — دېدى جۈمە، — ئۇلار جەزمەن ئۇلارنى يەيدۇ.

— مۇمكىن ئەمەس، مۇمكىن ئەمەس، — دېدىم مەن، — جۈمە، ئۇلار ئۇ ئەسىرلىرىنى ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ، لېكىن ئۇلارنى ھەرگىز يېمەيدۇ، مەن كاپالەت بېرىمەن!

بۇ چاغدا كۆز ئالدىمدا بولۇۋاتقان ئىشلارنىڭ نېمە ئىشلىقىنى بىلەلمەي، قورقۇنچلۇق بۇ مەنزىرىگە قاراپ لاغىلداپ

的情景发抖，并一直担心那三个俘虏会被他们杀掉。

这些人上岸时，正是潮水涨得最高的时候。我看到，那伙盛气凌人的水手中的一部分站在那里同俘虏谈判，把那三个人横暴地虐待一番之后，就和他的同伴在岛上四散走开，好像想看看这儿的环境。

结果，他们无意间错过了潮汛，海水退得很远，把他们的小船搁浅在沙滩上了。这时我发现，那三个俘虏的行动都很自由，他们三个人都在地上坐了下来，一副心事重重和绝望的样子。

تتەرپ تۇراتتىم. ھېلىقى ئۈچ ئەسىرنىڭ شۇلارنىڭ قولىدا ئۆلۈپ كېتىشىدىن بەكلا ئەنسىرەيتتىم.

ئۇلارنىڭ قىرغاققا چىققان ۋاقتى دەل دېڭىز تاشقىنىنىڭ ئەڭ يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرۈلگەن مەزگىلى ئىدى. بۇ كۆرەڭ ماتروسىلارنىڭ بەزىلىرى ئەسىرلەر بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، ئۇلارنى ئۆھتەملىك بىلەن خورلىغاندىن كېيىن، بۇ جاينىڭ مۇھىتىنى كۆرۈپ بېقىش ئۈچۈن، باشقا ھەمراھلىرى بىلەن تەرەپ - تەرەپكە تارقىلىپ كېتىشتى.

نەتىجىدە، ئۇلار بىخەستەلىك قىلىپ تاشقىن پەيتىنى قولىدىن بېرىپ قويدى. دېڭىز سۈيى پۈتۈنلەي تارقىلىپ، ئۇلارنىڭ قېيىقى سايازلىقتا پېتىپ قالدى. بۇ چاغدا ھېلىقى ئۈچ ئەسىر پۈتۈنلەي ئەركىن ھەرىكەت قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشكەن بولسىمۇ، ئۈچىلىسىنىڭ ئوخشاشلا ئېغىر غەم - قايغۇ ۋە ئۈمىدسىزلىككە پېتىپ ئولتۇرغانلىقىنى كۆردۈم.

这使我想起了自己第一次上岸的心情。那时，我举目四顾，认定自己必死无疑了；我惶惶然四处张望，最后怕给野兽吃掉，提心吊胆地在树上栖息了一夜。

他们本来有两个人留在小船上，可是，据我后来了解，他俩因白兰地喝得多了点而睡着了。

后来，其中一个先醒来了，看见小船搁浅了，推又推不动，就向那些四散在各处的人大声呼唤。于是，他们马上都跑到小船旁去帮忙。可是，小船太重，那一带的海岸又是松软的沙土，简直像流水一样，所以，

ئۇلارنىڭ بۇ ھالىتى ماڭا مېنىڭ قىرغاققا تۇنجى قېتىم چىققان چاغدىكى ھالىتىمنى ئەسلەتتى. شۇ چاغدا مەن ئەتراپىمغا نەزەر سېلىپ ئۆزۈمنى ئۆلدىگە چىقىرىۋەتكەندىم. ئالاقزەدلىك ئىچىدە تەرەپ - تەرەپكە قاتراپ، يىرتقۇچىلارغا يەم بولۇپ كېتىشتىن قورقۇپ دەرەخنىڭ ئۈستىگە چىقىپ ئۇخلايدىم.

ئۇلار ئەسلىي قېيىقتا ئىككى ئادەمنى قالدۇرۇپ قويغانىكەن. لېكىن، بۇ ئىككىيلەن شارابىنى بەك جىق ئىچىۋەتكەنلىكتىن ئۇخلاپ قالغانىدى.

ئارىدىن بىرسى ئويغىنىپ قېيىقنىڭ سايىزلىققا پېتىپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، قېيىقنى تەۋرىتەلمىگەندىن كېيىن، ئارالنى ئايلىنىپ يۈرگەن ھەمراھلىرىنى چاقىردى. ئۇلار قېيىقنىڭ قېشىغا يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇنىڭغا ياردەملەشتى. ئەمما قېيىق بەك ئېغىر بولغاننىڭ ئۈستىگە، ئاستىدىكى قۇم خۇددى سۈدەكلا يۇمشاق بولغانلىقتىن، ئۇلار ھەرقانچە قىلىپمۇ قېيىقنى سۇغا چۈشۈرەلمىدى.

他们怎么使劲也没有办法把船推到海里去。

水手大概是全人类中最顾前不顾后的家伙了，因此，在这种情况下，他们干脆放弃了这个工作，又去四处游荡了。我听见一个水手向另一个水手大声说话，叫他离开小船：“算了吧，杰克，别管它了。潮水上来，船就会浮起来的。”我一听这话，就证实他们是哪国人。

到目前为止，我一直把自己严密地隐蔽起来，除了上小山顶上观察外，不敢离开自己的城堡一步。想到自己城堡的防御工事非常坚固，我心

ماتروسار دۇنيادىكى ئەڭ بىغم خەق بولسا كېرەك، شۇ سەۋەبتىن، مۇشۇنداق ئەھۋالدا، ئۇلار بۇ ئىشتىن چورتلا ۋاز كەچتى - دە، يەنە ھەريانغا تارلىپ كەتتى.

مەن بىر ماتروسنىڭ يەنە بىر ماتروسقا ئۇنلۇك ئاۋازدا:

— بولدى قىل، بېك، كارىڭ بولمىسۇن، تاشقىن كۆتۈرۈلگەندە قېيىق لەيلەيدۇ، — دەپ ئۇنى قېيىقنىڭ يېنىدىن كېتىشكە ئۈندەۋاتقانلىقىنى ئاڭلىدىم.

مۇشۇ گەپنى ئاڭلاپ ئۇلارنىڭ قايسى دۆلەتنىڭ ئادىمى ئىكەنلىكىنى جەزم قىلدىم.

مەن شۇ چاغقىچە پۇختا يوشۇرۇنۇپ، پەس تاغنىڭ ئۈستىدىكى كۆزىتىش ئورنىغا چىققاندىن باشقا، قورغاندىن بىر قەدەم نېرى بولمىغانىدىم. ئۆز قورغىنىمنى شۇنچىلىك مەزمۇت قىلىۋەتكىنىمدىن ئاجايىپ خۇشال ئىدىم. تاشقىن كۆتۈرۈلۈپ، ئۇلارنىڭ قېيىقى

里感到很高兴。我知道那小船至少要过十小时才能浮起来，到那时，天也差不多了，我就可以更好地观察他们的行动，偷听他们的谈话了。

与此同时，我像以前那样做好战斗准备。这一次，我比过去更加小心，因为我知道，我要对付的敌人与从前是完全不一样的。现在，我已把星期五训练成一个很光明的射手了。

我命令他也把自己武装起来。我自己拿了两支鸟枪，给了他三支短枪。我不想在天黑之前采取任何行动。

下午两点钟左

لەيلەيدىغانغا ئاز دېگەندە يەنە ئون سائەت ۋاقىت بارلىقىنى بىلەتتىم. ئۇ چاغقىچە قاراڭغۇ چۈشۈپ، ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىنى كۆزىتىشكە ۋە قىلىشقان سۆزلىرىنى ئاڭلىشىمغا تېخىمۇ ئاسانلىق تۇغۇلاتتى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەن ئىلگىرىكىگە ئوخشاش چوڭ تەييارلىققا كىرىشتىم. مەن بۇرۇنقىدىن بەكرەك ئېھتىيات قىلىمىسام بولمايتتى. چۈنكى، ھازىرقى دۈشمەنلىرىم مەن بۇرۇن تاقابىل تۇرغان دۈشمەنلەرگە پۈتۈنلەي ئوخشىمايتتى، بۇ ماڭا ئايان ئىدى. ھازىر جۈمە ياراملىق مەرگەن بولۇپ يېتىلگەندى.

مەن ئۇنى قوراللىنىشقا بۇيرۇدۇم. ئۆزۈم ئىككى تال ئوۋ مىلتىقىنى ئېلىپ، ئۇنىڭغا ئۈچ تال قىسقا مىلتىقىنى بەردىم. مېنىڭ قاش قارىيىشتىن بۇرۇن ھەرىكەت قىلىش خىيالىم يوق ئىدى.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئىككى ئەتراپىدا، ئۇلارنىڭ ئىككى - ئۈچتىن

右，我发现他们都三三两两地跑到树林里，大概去睡觉了。那三个可怜的人根本睡不着觉，只好在一棵大树的阴凉下呆呆地坐着。

我发现现在其他人看不见他们坐的地方，而他们离我不过一百码远。这显然是个打探情况的大好机会。

بولۇپ، دەرەخزارلىققا كىرىۋاتقانلىقنى بايقىدىم. ئۇخلىغىلى كەلگەن بولسا كېرەك، ھېلىقى ئۈچ بىچارىنىڭ ئۇخلىغۇدەك ھالى يوق ئىدى. ئۇلار يوغان بىر تۈپ دەرەخنىڭ تۈۋىدە ھاڭۋىقىپ ئولتۇرۇشاتتى. ئۇلارنىڭ باشقىلارنىڭ كۆزىگە كۆرۈنمەيدىغان يەردە ئولتۇرغانلىقىنى، ئوتتۇرىمىزدا يېرىم مىلچە ئارىلىق بارلىقىنى پەملىدىم. ئېنىقكى، بۇ ئۇلارنىڭ ئەھۋالىنى بىلىشنىڭ ئەڭ ياخشى پۇرسىتى ئىدى.

13. كاپىتاننى قۇتقۇزۇش 十三、船长被救

ئىشنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايتتى. مەن تېزلىك بىلەن ئۇلارنىڭ قېشىغا بېرىپ، ئاۋازىمنى ئۇلار ئاڭلىغۇدەك پەس قىلىپ ئىسپانچە تۈۋلىدىم:

— تەخسىرلەر، سىلەر نېمە ئادەملەر؟

ئۇلار بۇ ئاۋازنى ئاڭلاپ قورققىنىدىن چۆچۈپ تۇرۇپ قېلىشتى ھەم غەلىتە تۇرقۇمنى كۆرۈپ تېخىمۇ قورقتى.

ئۇلارنىڭ قېچىشقا تەمىشلىپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ئىنگلىزچە:

— ئەپەندىلەر، مەندىن قورقماڭلار، ئالدىڭلاردا تۇرغان كىشى سىلەرنىڭ دوستۇڭلار بولىدۇ! — دېدىم.

مەن ئۇلارنىڭ قېشىغا بېرىپ، ئاۋازىمنى ئۇلار ئاڭلىغۇدەك پەس قىلىپ ئىسپانچە تۈۋلىدىم:

— تەخسىرلەر، سىلەر نېمە ئادەملەر؟

ئۇلار بۇ ئاۋازنى ئاڭلاپ قورققىنىدىن چۆچۈپ تۇرۇپ قېلىشتى ھەم غەلىتە تۇرقۇمنى كۆرۈپ تېخىمۇ قورقتى.

ئۇلارنىڭ قېچىشقا تەمىشلىپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ ئىنگلىزچە:

— ئەپەندىلەر، مەندىن قورقماڭلار، ئالدىڭلاردا تۇرغان كىشى سىلەرنىڭ دوستۇڭلار بولىدۇ! — دېدىم.

们的朋友呢！”

“他一定是天上派下来的。”“因为我们的处境非人力所能挽救得了。”他们说道。

“一切拯救都来自天上，先生，”我说，“你们能让一个陌生人来帮助你们吗？”

那可怜的人泪流满面，显得十分惊异。他回答说：“我是在对上帝的说话呢，还是在对人说话？”

我说：“请你们放心吧，我是人，而且是英国人，是来救你们的。我有一个仆人，我们都有武器。请你们告诉我们，你们到底发生了什么事？”

“我们的事，先

— بۇياقنى تەڭرىم ئەۋەتكەن بولسا كېرەك.

— چۈنكى، بىز ئىنسان كۈچى بىلەن قۇتۇلغىلى بولمايدىغان ھالەتتە، — دېيىشتى ئۇلار.

— ھەرقانداق نىجاتلىقنى تەڭرىم ئۆزى ئاتا قىلىدۇ، — دېدىم مەن، — سىلەر تونۇشمايدىغان بىر كىشىنىڭ ياردىمىنى قوبۇل قىلامسىلەر؟

ھېلىقى بىچارە يىغلىۋەتتى، تۇرقىدىن ھەيران بولۇۋاتقانلىقى چىقىپ تۇراتتى. ئۇ:

— مەن تەڭرىم بىلەن سۆزلىشىۋاتىمەنمۇ ياكى ئادەم بىلەن؟ — دېدى.

— خاتىرجەم بولۇڭلار، مەن ئادەممەن، يەنە كېلىپ ئىنگلىز، مەن سىلەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كەلدىم. مېنىڭ بىرلا خىزمەتكارىم بار. بىزدە قورال - ياراغ بار. ئېيتىڭلارچۇ، سىلەرگە زادى قانداق كېلىشمەسلىك كەلدى؟

生，”他说，“说来话长，而我们的凶手又近在咫尺。现在，就长话短说吧，先生。我是那条船的船长，我手下的人反叛了，我好不容易才说服他们不杀我。最后，他们把我和这两个人一起押送到这个岛上来。他们一个是我的大副，一个是旅客。我们想，在这个荒岛上，我们一定会饿死的。”

“你们的敌人，那些暴徒，现在在什么地方？”我问，“你们知道他们到哪儿去啦？”

“他们正在那边躺着呢，先生。”他指着一个灌木林说，“我现在心里吓得直发抖，怕他们看到我们，

— بېشىمىزغا كەلگەن پالاكەتنى، ئەپەندىم، دەپ كەلسەك گەپ تولا، بىزنىڭ قاتىللىرىمىز يېنىمىزدىلا، ھازىر گەپنى قىسقا قىلىمىساق بولمايدۇ. ئەپەندىم، مەن ئاۋۇ چوڭ كېمىنىڭ كاپىتانى، قول ئاستىمدىكىلەر ئىسيان كۆتۈردى، مىڭ تەسلىكتە بىر قوشۇق قېنىمنى تىلىۋالدىم. ئۇلار ئاخىر مېنى ۋە بۇ ئىككىيلەننى مۇشۇ ئارالغا يالاپ ئەكېلىپ تاشلاپ كەتمەكچى. بۇلارنىڭ بىرسى مېنىڭ باش ياردەمچىم، بىرسى يولۇچى، مۇشۇ ئارالدا ئاچلىقتا ئۆلىدىغان بولدۇق، دەپ ئويلاپ تۇراتتۇق.

— سىلەرنىڭ دۈشمىنىڭلار، ئۇ زوراۋانلار ھازىر نەدە؟ — دەپ سورىدىم ئۇلاردىن، — ئۇلارنىڭ نەگە كەتكەنلىكىنى بىلمەمسىلەر؟

— ئۇلار ئاۋۇ يەردە يېتىپتۇ، ئەپەندى، — دېدى ئۇ بىر كىچىك چاتقاللىقنى كۆرسىتىپ، — شۇ تۇرقىدا بىزنى كۆرۈپ قالمىسىدى، گېپىڭىزنى ئاڭلاپ قالمىسىدى، دەپ قورقۇپ

听到你说话。要是那样的话，我们通通没命了！”

“他们有没有枪支？”我问。他回答说，他们只有两支枪，一支留在船上了。“那就好了，”我说，“一切由我来处理吧。”

“我看到他们现在都睡着了，一下子就可把他们都杀掉。不过，是不是活捉更好？”我问。他对我说，其中有两个是亡命之徒，绝不能饶恕他们，只要把这两个坏蛋解决了，其余的人就会回到自己的工作岗位上。我问是哪两个人。他说现在距离太远，看不清楚，不过他愿意服从我的指

挥。我告诉他们，如果他们不听从我的话，我就开枪打死他们。他们回答说，他们愿意听从我的话。我告诉他们，如果他们不听从我的话，我就开枪打死他们。他们回答说，他们愿意听从我的话。

—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。

—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。

—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。

—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。

—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。—— 他们愿意听从我的话。

挥行动。

“那好吧，”我说，“我们退远一点，免得他们醒来时看到或听到。回头我们再商量办法吧。”于是，他们高兴地跟着我往回走，一直走到树林后面隐蔽好。

我说：“我只有两个条件。第一，你们留在岛上期间，绝不能侵犯我在这里的主权；如果我发给你们武器，无论什么时候，只要我向你们要回，你们就得交还给我。你们不能在这岛上反对我或我手下的人，并必须完全服从我的管理。第二，如果那只大船收复回来，你们必须把我和我的人免

سىزنىڭ قوماندانلىقىڭىز بويىچە ئىش كۆرۈشنى خالايمەن.

— بولىدۇ، — دېدىم مەن، — بىز ھازىرچە نېرىراق بېرىپ تۇرايلى، ئۇلار ئويغىنىپ كېتىپ بىزنى كۆرۈپ قالمىسۇن، نېمە قىلىش توغرىلىق كېيىن پاراڭلىشىمىز.

شۇنىڭ بىلەن ئۈچى خۇشاللىق بىلەن كەينىمىزدىن ماڭدى. بىز دەرەخلىكنىڭ كەينىگە ئۆتۈۋالدۇق.

— پەقەت ئىككىلا شەرتىم بار. بىرىنچى، سىلەر مۇشۇ ئارالدا تۇرغان ۋاقىتڭلاردا، مېنىڭ بۇ يەردىكى ئىگىلىك ھوقۇقىمغا قىلچە دەخلى يەتكۈزمەيسىلەر؛ ئەگەر سىلەرگە قورال بەرسەم، مەيلى قانداقلا چاغدا بولسۇن، مەن تەلەپ قىلغان ھامان قايتۇرۇپ بېرىسىلەر. ماڭا ۋە مېنىڭ قول ئاستىمدىكىلەرگە قارشى ھەرىكەت قىلمايسىلەر، مېنىڭ باشقۇرۇشۇمغا شەرتسىز بويسۇنسىلەر. ئىككىنچى، ئەگەر كېمىنى قايتۇرۇۋېلىشقا مۇۋەپپەق بولساق، مېنى ۋە مېنىڭ قول

费送回英国。”

他向我提出了种种保证，凡是想得到和使人信得过的保证，通通提出来了。他还说，要终生不忘我的救命之恩。

“那好吧，”我说，“现在我交给你们三支短枪，还有火药和子弹。现在，你们看，下一步该怎么办？”他一再向我表示感谢，并说他情愿听从我的指挥。

我对他说，现在的事情很棘手，最好趁他们现在还睡着，就向他们开火。如果第一排枪放过后还有活着的，并且愿意投降，那就可以饶他们的命。至于开枪之后能

ئاستىمىدىكى ئادەملەرنى ھەقسىز ئەنگلىيەگە ئاپىرىپ قويسىلەر، — دېدىم. كاپىتان ماڭا ھەرخىل ۋەدىلەرنى بەردى ۋە ئىشىنىش مۇمكىن بولغان ۋەدىلەرنىڭ ھەممىسىنى دېدى. ئۇ: — سىزنىڭ شەپقىتىڭىزنى ئۆمۈربويى ئۈنۈملىمەن، — دېدى.

— ماقۇل، — دېدىم مەن، — سىلەرگە ئۈچ تال قىسقا مىلتىق ۋە ئوق — دورا بېرىمەن، ئەمدى ئۆزۈڭلار بىر نېمە دەڭلەر، كېلەركى قەدەمدە قانداق قىلىمىز؟

كاپىتان ماڭا قايتا — قايتا تەشەككۈر بىلدۈردى ۋە مېنىڭ قوماندانلىقىمغا بويسۇنىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

— بۇ ئىشنىڭ ھۆددىسىدىن چىقماق تەس، — دېدىم مەن، — ئەڭ ياخشىسى ئۇلار ئۇخلاۋاتقان پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ھەممىمىز تەڭلا ئوققا تۇتايلى. بىرىنچى قېتىمقى ئوقتىن ئامان قالغانلىرى ئەگەر تەسلىم بولسا، ئۇلارنى ئۆلتۈرمەيلى، ئوققا تۇتقاندىن كېيىن قانچىلىك ئادەم

打死多少人，那就只好
听从上帝的安排了。

船长心地十分善良，他说，能不杀死他们就尽量不要杀死他们，只有那两个家伙是不可救药的坏蛋，是船上暴动的罪魁祸首，其他人都是被迫的。

正当我们谈话的时候，听见他们中间有几个人醒来了。又过了一会儿，看到有两个人已经站了起来。我问船长这两个人中有没有谋反的头子，他说：“没有。”“那好吧，”我说，“你就让他们逃命吧。看样子是老天爷有意叫醒他们，让他们逃命的。可是，如果你让其余的人跑掉，那就是你的

ئۆلىدۇ، بۇنى تەڭرىم ئۆزى بەلگىلىسۇن.

ئاق كۆڭۈل كاپىتان:

— ئامال بار ئۆلتۈرمىگىنىمىز
ياخشى، ھېلىقى ئىككى ئەبلەخ زادىلا
قۇتۇلدۇرغىلى بولمايدىغانلاردىن. ئۇلار
كېمىدىكى توپىلاڭنىڭ كاتتىباشلىرى،
قالغانلار ئەگەشكۈچىلەر، — دېدى.

بىز سۆزلىشىۋاتقاندا، ئۇلاردىن
بىرنەچچىسىمۇ ئويغانغاندەك قىلدى.
ئۇزاق ئۆتمەي ئىككى كىشىنىڭ
ئورنىدىن تۇرغانلىقىنى كۆردۈم.

— ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئاسىيلىق
قىلىدىغان كاتتىباش بارمۇ؟ — دەپ
سورىدىم كاپىتاندىن.

— يوق، — دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.

— ياخشى، — دېدىم مەن، — ئۇلار
جېنىنى ئېلىپ قاچسۇن، تەڭرىم ئۇلارنى
مەقسەتلىك ئويغىتىۋەتكەن ئوخشايدۇ،
ئۇلار قېچىپ كەتسە مەيلى، ناۋادا
باشقىلىرىنى قاچۇرۇپ قويسىڭىز، ئۆز
گۇناھىڭىز ئۆزىڭىزگە.

مېنىڭ بۇ سۆزۈم كاپىتاننى

错了。”

听了我的话，他受到了激励，就把我给他的短枪拿在手里，又把一支枪插在皮带上。他的两个伙伴也跟着他一起去了，每人手里也都拿着一支枪。

他那两个伙伴大概弄出了一点声响，那两个醒来的水手中，有一人听到了响动，转过身来看到了他们，就向其余的人大声叫唤，但已经太迟了。他刚一叫出声，他们就开枪了。

开枪的是船长的两个伙伴。他们都瞄得很准，当场打死了一个，另一个也受了重伤，他一头爬起来，

رغبه تله ندوردى. ئۇ مەن بەرگەن قىسقا مىلتىقنى قولغا ئېلىپ، تاپانچىنى بېلىگە قىستۇردى، ھەمراھلىرىمۇ ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭدى. ئۇلارنىڭ ھەربىرسىنىڭ قولىدا بىردىن مىلتىق بار ئىدى.

ئۇلار كېتىۋېتىپ بىرەر تىۋىش چىقىرىپ قويغان بولسا كېرەك، ھېلىقى ئويغانغان ماتروسلارنىڭ بىرسى كەينىگە بۇرۇلۇپ ئۇلارنى كۆرۈپ قالدى - دە، چۇقان سېلىپ ھەمراھلىرىنى چاقىردى. لېكىن، ئۇ كېچىككەندى. ئۇنىڭ ۋارقىرىشى بىلەن تەڭلا ئۇلارمۇ مىلتىقلىرىدىن ئوق ئۈزدى.

كاپىتاننىڭ ئىككى ھەمراھى ئوق ئۈزگەندى. ئۇلار دەل نىشانغا ئالغانىدى. ھېلىقىلارنىڭ بىرسى شۇ زامان جان بەردى. يەنە بىرسى ئېغىر يارىلانغانىدى. ئۇ ئورنىدىن تۈرۈپ باشقىلارنى ياردەمگە چاقىردى. بۇ چاغدا كاپىتان دەرھال ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ:

— باشقىلارنى ياردەمگە چاقىرىشقا

急忙向他人呼救。这时船长已一步跳到 he 跟前，对他说，现在呼救已太晚了，他应该祈求上帝宽恕他的罪恶。说着，船长用枪一下子把他打倒在地。

跟那两个水手在一起的还有其余三个人，其中有一个已经受了轻伤。这时，他们看到了危险临头，知道抵抗已没有用了，就只好哀求饶命。他们竭力向船长表示他们的诚意，船长也愿意相信他们，并饶他们的命。对此我也并不反对，只是要求船长在他们留在岛上期间，应把他们的手脚绑起来。

处理完这些，我又派星期五和船长手下的大副去把他们的

كېچىكتىڭ. سەن ئەمدى تەڭرىگە ئىلتىجا قىلىپ گۇناھىڭنى تىلە، — دېدى — دە، مىلتىقنىڭ پايىنىكى بىلەن بىرنى ئۇرۇپ ئۇنى تىك موللاق چۈشۈردى.

ئۇلار بىلەن بىللە ياتقان ئۈچەيلەننىڭ بىرسىگە ئوق تەگكەندى. بۇ چاغدا ئۇلار ئۆز بېشىغا خەۋپ — خەتەر كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، قارشىلىق كۆرسىتىش ئىمكانىيىتى قالمىغانلىقىنى بىلىپ، بىر قوشۇق قېنىنى تىلەشكە مەجبۇر بولدى. ئۇلار جېنىنىڭ بارىچە كاپىتانغا ئۆز ساداقىتىنى بىلدۈردى. كاپىتان ئۇلارغا ئىشەندى ۋە ئۇلارنىڭ گۇناھىدىن كەچتى. مەن بۇنىڭغا قارشى تۇرمىدىم. مۇشۇ ئارالدا تۇرغان مەزگىلدە، ئۇلارنىڭ پۈت — قولىنى باغلاپ قويۇشنى تەلەپ قىلدىم.

بۇ ئىشلارنى بىر ياقلىق قىلىپ بولۇپ، جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسىنى دۈشمەننىڭ قىيىقىدىكى يەلكەن ۋە پالاقلارنى ئېلىپ تاشلاشقا

小船拖过来，并把上面的几只桨和帆拿下来。就在他们正忙着的时候，有三个在别处闲逛的人回来了，大概是听到了刚才的枪声。

بۇيرۇدۇم. ئۇلار مۇشۇ ئىش بىلەن ئالدىراش بولۇۋاتقاننىڭ ئۈستىگە، باشقا يەردە لاغايلاپ يۈرگەن ئۈچ ماتروس يېتىپ كېلىشتى. ئۇلار ھېلى ئېتىلغان ئوق ئاۋازىنى ئاڭلىغان بولسا كېرەك.

十四、智擒叛徒

14. ئاسىيلارنى پەم بىلەن قولغا چۈشۈرۈش

我们没有使用一枪一弹，这三个人便束手就擒了，把他们交给船长处理。看到不久前还是俘虏的船长，现在却一下子变成了征服者，他们立刻变得老老实实。就这样，我们取得了又一次胜利。

现在，船长和我已经有时间来打听彼此的情况了。我先开口，把我全部经历告诉了他。他全神贯注

بىز بىر پاي ئوق چىقارماي، بۇ ئۈچەيلەننى قولغا چۈشۈردۇق. مەن ئۇلارنى كاپىتاننىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇردۇم. تېخى بايلا ئۆزلىرىگە ئەسىر بولغان كاپىتاننىڭ بىردىنلا بۇيىسۇندۇرغۇچىغا ئايلانغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلار بەك ياۋاشلاپ كەتتى. شۇنداق قىلىپ، يەنە بىر قېتىملىق غەلىبىگە ئېرىشتۇق.

ئەمدى كاپىتان بىلەن ئۆز ئەھۋالىمىز توغرىلىق پاراڭلىشىدىغان ۋاقىت چىققانىدى. مەن ئاۋۋال گەپ باشلىدىم. ئۇنىڭغا پۈتۈن كەچۈرمىشلىرىمنى سۆزلەپ بەردىم. ئۇ

地听我讲着，显出无限惊异的神情。特别是在我讲到怎样用奇妙的方式弄到粮食和军火时，更显得惊讶万分。

他听了我一连串的奇迹，大为感动，尤其是当他联想到自己的遭遇，想到上帝仿佛有意让我活下来救他时，他不禁泪流满面，连话都说出来了。但目前我们的首要任务是要考虑收复那只大船的问题。

船长同意我的看法，可他一时也想不出什么办法，因为大船上还有二十六个人。他们既已参加了叛乱，现在只有硬干到底，因为他们知道，如果失败了，一回英

پۈتۈن دىققىتى بىلەن ئاڭلاپ ھەيران قالدى. چىرايىدىن قاتتىق تەئەججۈپلەنگەنلىكى ئىپادىلىنىپ تۇراتتى. بولۇپمۇ ئاشلىق ۋە ھەربىي ياراغلارنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ئاجايىپ ئۆسۈللىرىمنى سۆزلەپ بەرگىنىمدە، ئۇ تېخىمۇ ھەيران بولدى.

ئۇ مېنىڭ ياراتقان بىر قاتار مۆجىزىلىك ئىشلىرىمنى ئاڭلاپ قاتتىق تەسەرلەندى. ئۇ ھېكايەمنى ئۆزىگە باغلاپ، تەڭرىم ئۇنى قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن مېنى مەقسەتلىك ھايات قالدۇرغانلىقىنى ئويلاپ، يىغلاپ گەپ قىلالماي قالدى. ئەمما، ھازىرقى ئەڭ مۇھىم ۋەزىپە، ئاشۇ چوڭ كېمىنى قولغا چۈشۈرۈش مەسلىسى ئۈستىدە ئويلىنىش ئىدى.

كاپىتان مېنىڭ پىكرىمگە قوشۇلغان بولسىمۇ، لېكىن دەماللىققا بىرەر ئامالنى ئويلاپ تاپالمىدى. چۈنكى، چوڭ كېمىدە يىگىرمە ئالتە ماتروس بار ئىدى. ئۇلارمۇ ئىسيانغا قاتناشقانىكەن. ئاخىرىغىچە ئېلىشىشقا تەييار ئىدى.

国或任何英国殖民地，他们就会被送上绞架。而我们的力量还不够强，无法向他们进攻。

我对他的话沉思了一会儿，觉得他的结论很有道理，因而觉得必须迅速作出决定。一方面，可以用出其不意的办法，把船上的那伙人引入某种圈套；另一方面，得设法阻止他们上岸攻打我们。

这时候，我立刻想到，再过一会儿，大船上的船员不见小船和他们伙伴的动静，一定会坐上另一只长艇上岸来找他们。他们来时，说不定还会带上武器，实力就会大大超过我们。船长

چۈنكى مەغلۇپ بولسا، ئەنگلىيە ۋە ئەنگلىيەنىڭ بىرەر مۇستەملىكىسىگە ئېلىپ بېرىلسا، دارغا ئېسىلىدىغانلىقى ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىگە ئايان ئىدى. بىزنىڭ كۈچىمىز يېتەرلىك بولمىغاچقا، ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىشقا ئامالسىز ئىدۇق.

مەن ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ بىر پەس ئويلىنىپ، ئۇنىڭ يەكۈنىنى توغرا تاپتىم ۋە تېزدىن بىر قارارغا كېلىشنى ھېس قىلدىم. بىر ياقىتىن قارشى تەرەپ خىيالغا كەلتۈرمىگەن بىر ئامالنى قوللىنىپ، كېمىدىكى ئاشۇ ئادەملەرنى قىلتاققا چۈشۈرۈش؛ يەنە بىر ياقىتىن ئۇلارنى قىرغاققا چىقىپ بىزگە ھۇجۇم قىلىشتىن توسۇش كېرەك ئىدى.

بۇ چاغدا مەن بىر نەرسىنى ئويلىدىم، بىر ئازدىن كېيىن چوڭ كېمىدىكىلەر قېيىقتىن ۋە ھەمراھلىرىدىن شەپە بولمىغانلىقىنى كۆرۈپ، جەزمەن يەنە بىر قېيىققا چۈشۈپ بۇياققا كېلىدۇ. قوراللىق كېلىشى مۇمكىن. ئۇلارنىڭ ئەمەلىي

听了我的话，认为很有道理。

于是，我告诉他，我们首先应该把搁浅在沙滩上的那只小船凿破，把船上所有的东西都拿下来，让它不能下水，他们就无法划走它。

说实话，我认为收复大船的把握不大。我的看法是，只要他们不把那只小船弄走，我们就可以把它重新修好。那样，我们就可乘它去利华德群岛，顺便也可把那些西班牙朋友带走，因为我心里还时刻记着他们。

我们立即按计划行事。首先，我们竭尽全力，把小船推到较高的沙滩上，这样，即

كۈچى بىزنىڭكىدىن ئۈستۈن. كاپىتان مېنىڭ بۇ ئويۇمنى ناھايىتى توغرا تاپتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا، ئالدى بىلەن سايازلىقتا ياتقان قېيىقنىڭ تېگىنى تېشىپ، ئۈستىدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئېلىۋېلىپ، قېيىقنى ئۇلار ئېلىپ كېتەلمەيدىغان قىلىپ قويۇش كېرەكلىكىنى دېدىم.

راستىنى ئېيتقاندا، مېنىڭچە، چوڭ كېمىنى قولغا چۈشۈرۈش ئېھتىمالى چوڭ ئەمەس ئىدى. مېنىڭ قارىشىمچە، ئۇلار مۇشۇ قېيىقنى ئېلىپ كېتەلمىسلا، ئۇنى قايتىدىن رېمونت قىلىۋالغىلى بولاتتى. شۇنىڭدا بىز لېۋارد تاقىم ئاراللىرىغا مۇشۇ قېيىق بىلەن بېرىۋالالايتتۇق، ھېلىقى ئىسپان ئاغىنىلەرنىمۇ ئېلىپ كېتەلەيتتۇق. مەن ھەر زامان ئۇلارنى ئەسلەپ تۇراتتىم.

بىز دەرھال پىلان بويىچە ئىش باشلىدۇق. ئاۋۋال پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن قېيىقنى ئىتتىرىپ دۆڭرەك بىر يەرگە چىقىرىپ قويدۇق. ئەمدى تاشقىن

使潮水上涨，也不至把船浮起来；何况，我们已在船底凿了个大洞，短时间内无法把洞补好。正当我们坐在地上，寻思着下一步计划时，只听大船向小船发出了信号，叫小船回去。

最后，他们发现信号和放枪都没有用处，小船还是没有任何动静。

我们在望远镜里看见他们把另一只小船放下来，向岸上摇来。当他们逐渐靠近时，我们看出小船上载着不下十来人，而且都带着枪支。那水手长似乎是他们的头目，他和其余的几个人是船员中最凶狠的家伙。

كۆتۈرۈلسمۇ قېيىقنى لەيلىتىپ كېتەلمەيتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە قېيىقنىڭ ئاستى تېشىۋېتىلگەنىدى. قىسقا ۋاقىت ئىچىدە تۆشۈكنى ئېتىۋېتىش ئىمكانىيەتمۇ يوق ئىدى. بىز يەردە ئولتۇرۇپ، ئىككىنچى قەدەمدە نېمە قىلىش كېرەكلىكى ئۈستىدە باش قاتۇرۇشقا باشلىدۇق. چوڭ كېمىدىكىلەر قېيىقتىكىلەرگە قايتىش سىگنالى بەردى. ئاخىرىدا ئۇلار سىگنال ۋە ئاتقان ئوقلىرىنىڭ جاۋابسىز قالغانلىقىنى بايقاپ قالدى. قېيىقتىن يەنىلا ھېچقانداق شەپە بولمىدى.

بىز دۇرپۇن بىلەن ئۇلارنىڭ باشقا بىر قېيىقنى چۈشۈرگەنلىكىنى ۋە قىرغاققا قاراپ ھەيدەپ كېلىشكە باشلىغانلىقىنى كۆردۇق. ئۇلار يېقىنلاپ كەلگەندە قارساق، قېيىقتىكى ئادەمنىڭ سانى ئوندىن كەم ئەمەس ئىكەن. ھەممىسىنىڭ قولىدا مىلتىق بار ئىدى. ماتروسلار باشلىقى ئۇلارنىڭ كاتتىبېشىدەك، قالغانلىرى ماتروسلارنىڭ

俘虏中有两个人，船长特别对他们不放心。我派星期五和船长手下的一个人

بۇ گېپىم كاپتاننى
روھلاندۇرۇۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن دەرھال
ئورۇش تەييارلىقىغا كىرىشپ كەتتۇق.
ئەسەرلەرنىڭ ئارىسىدىكى ئىككى
ماتروستىن كاپتان خاتىرجەم بولالمىدى.

把这两个人送到我的洞室里去。那地方很远，绝不会被人发现，或听到他们的呼救声；他们自己即使能逃出洞外，在树林里也找不到出路。

其余的俘虏受到的待遇要好些，其中还有两个受到了我的录用，因此，加上他们和船长一伙人，我们一共是七个人，都是全副武装。我毫不怀疑，我们完全能对付即将上岛的那十来个人。

那批人来到头一只小船停泊的地方，马上把他们自己的小船推到沙滩上，船上的人也通通下了船，一起把小船拉到岸上。看到这一情况，我

ئۇ، ئىككىسىنى جۈمە بىلەن كاپىتاننىڭ قول ئاستىدىكى بىرەيلەنگە ھەيدىتىپ مېنىڭ ئۆڭكۈرۈمگە ئاپارغۇزۇۋەتتىم. ئۇ يەرنىڭ ئارىلىقى يىراق بولغاچقا، ئۇلارنى ھېچكىم بايقىيالمىتتى ياكى قۇتقۇزۇش تەلەپ قىلىپ ۋارقىرىغان ئاۋازلىرىنىمۇ ئاڭلىيالمىتتى. قېچىپ چىققان ھالەتتىمۇ ئورماندىن يول تېپىپ چىقالمايتتى.

قالغان ئەسەرلەرگە ياخشىراق مۇئامىلە قىلدۇق. ئىككىسىنى مەن ئېلىپ قالدىم. چۈنكى، ئۇلارنى ھەم كاپىتان باشلىق ئۈچ ئادەمنى قوشقاندا، تولۇق قوراللانغان يەتتە ئەسكەرلىك قوشۇن بولۇپ قالدۇق. پات ئارىدا قىرغاققا چىقىدىغان ئون ئادەمگە تامامەن تاقابىل تۇرالايدىغانلىقىمىزدىن قىلچە گۇمان قىلىمىدىم.

ئۇلار بىرىنچى قېيىق توختىتىپ قويۇلغان يەرگە يېتىپ كېلىپ، قېيىقنى قۇملۇق سايازغا تاقىدى - دە، قېيىقتىكى ھەممە ئادەم قىرغاققا چىقتى ھەم

心里非常高兴，因为我就怕他们在离岸较远的地方下锚，再留几个人在船上看守，那样我们就没法夺取小船了。

一上岸，他们首先跑去看前一只小船。当他们看到船已空了，船底还有一个大洞时，感到万分惊讶。于是，他们马上把小船推到水里，一起上了船。

看到他们的这一举动，船长非常吃惊，简直不知怎么办好了。不久，他看到那批人又有了新的举动，又一次使他惶恐不安起来。

他们把船划出多远，我们看到他们又

برلىمكتە قەيىقنى سۆرەپ قىرغاققا چىقىرىپ قويدى. مەن بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ ئىنتايىن خۇشال بولدۇم. چۈنكى، ئۇلار قەيىقنى قىرغاققا ئەكەلمەي، لەڭگەر تاشلاپ، يەنە بىر نەچچە ئادەمنى قەيىقنى ساقلاشقا قالدۇرغان بولسا، بىز قەيىقنى قولغا چۈشۈرەلمەي قالاتتۇق.

ئۇلار قىرغاققا چىقىپلا ئالدى بىلەن ھېلىقى قەيىقنىڭ قېشىغا يۈگرۈپ بېرىشتى. قەيىقنىڭ قورۇقلىنىپ قالغانلىقىنى، تېگىدە چوڭ بىر تۆشۈك بارلىقىنى كۆرۈپ، شۇنچىلىك چۈچۈپ كېتىشتىكى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار دەرھال قەيىقنى سۇغا چۈشۈرۈپ ھەممىسى قەيىققا چىقىشتى.

ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىنى كۆرگەن كاپىتان قاتتىق ساراسىمىگە چۈشۈپ نېمە قىلىشنى بىلەلمەي قالدى. ئۇزاق ئۆتمەيلا ئۇنى ئوخشاشلا ساراسىمىگە سالىدىغان يەنە بىر ئىش يۈز بەردى.

ئۇلار قەيىق ھەيدەپ ئۇزاققا بارمىدى. ئۇلارنىڭ يەنە قىرغاققا قايتىپ

一起重新回到岸上。这次行动他们采取了新的措施。看来，他们刚才已商量好了，那就是，留三个人在小船上，其余的人一齐上岸，深入小岛去寻找他们的伙伴。

这使我们大失所望，简直不知怎么办才好。我们除了静候事情的发展，别无良策。那七个人上岸了，三个留在船上的人把船划得离岸远远的，然后下锚停泊等岸上的人。这样一来，我们也无法向小船发动攻击。

那批上岸的人紧紧走在一起，向那小山头前进，而那小山下，就是我的住所。我们可以把他们看得清

كەلگەنلىكىنى كۆردۇق. ئۇلار بۇ قېتىم يېڭى تەدبىر قوللاندى. قارىغاندا، ئۇلار بايام مەسھەتلەشكەندەك قىلاتتى. ئۈچ كىشىنى قېيىقتا قالدۇرۇپ قويۇپ، قالغانلىرى قىرغاققا چىقتى - دە، ھەمراھلىرىنى ئىزدەش ئۈچۈن ئاراننىڭ ئىچكىرىسىگە قاراپ ماڭدى.

بىز ئۈمىدسىزلىنىپ، نېمە قىلىشىمىزنى بىلەلمەي قالدۇق. ئەھۋالنىڭ تەرەققىياتىنى كۈتمەكتىن باشقا ھېچقانداق ئامال يوق ئىدى. ھېلىقى يەتتەيلەن قىرغاققا چىققاندىن كېيىن، قېيىقتا قالغان ئۈچەيلەن قېيىقنى قىرغاقتىن يېراقلاشتۇردى - دە، لەڭگەر تاشلاپ ھەمراھلىرىنى كۈتۈشكە باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن بىزنىڭ قېيىققا ھۇجۇم قىلىشىمىزغا ھېچقانداق ئىمكانىيەت قالمايدى.

قىرغاققا چىققانلار بىر - بىرىگە چىڭ يانداشقان ھالدا پەسرەك تاغقا قاراپ ئىلگىرىلەشكە باشلىدى. مېنىڭ ئۆيۈم دەل مۇشۇ تاغنىڭ ئاستىدا ئىدى. بىز

ئۇلارنى ئېنىق كۆرۈپ تۇراتتۇق، ئۇلار بىزنى كۆرەلمەيتتى.

كاپتان بىر تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى، ئۇنىڭ بۇ تەكلىپى ھەقىقەتەن ئورۇنلۇق تەكلىپ ئىدى. ئۇلار ئۆز ھەمراھلىرىغا ئاڭلىتىش ئۈچۈن ھەممىسى بىرلىشىپ مىلتىق ئېتىشى مۇمكىن. ئۇلار مىلتىقلىرىنى ئېتىپ بولغان ھامان ئۇلارنىڭ ئۈستىگە باستۇرۇپ بارساق، ئۇلار ئامالسىزلىقتىن قولغا چۈشەتتى. بىر تامچە قان تۆكمەي ئۇلارنى بويسۇندۇرۇۋاللاتتۇق. بۇ تەكلىپ ماڭا بەك يارىدى. لېكىن، بۇنىڭ ئۈچۈن ئىمكان بار ئۇلارغا يېقىن بېرىۋېلىشىمىز كېرەك ئىدى. شۇندىلا ئۇلار مىلتىقلىرىنى ئوقلىۋېلىشتىن بۇرۇن ئۇلارنىڭ ئۈستىگە باستۇرۇپ بارالايتتۇق.

بىراق، ئۇلار مىللىتى ئاتىمىدى. بىز
 نېمە قىلىشىمىزنى بىلمەي ئۇزاق ۋاقىت
 مۈكۈپ ياتتۇق. ئۇلار كۆز ئالدىمىزدىلا
 مەسلىھەتكە چۈشۈپ كەتتى. بىر كەمدە
 ھەممىسى تەڭلا ئورۇنلىرىدىن تۇرۇشتى -

们心里真有点慌了。看来，他们很害怕这儿真有什么危险，并认为他们那些伙伴都已完蛋了，所以决定不再寻找他们，回大船上去继续他们原定的航行计划。

我一见他们向海边走去，马上猜到他们已放弃搜寻，准备回去了。可是，我很快想出了一个办法把他们引回来。

我命令星期五和那位大副在半英里外的那片高地上尽量大声叫喊，一直喊到让那些水手听见为止，尽可能把他们引往小岛深处，然后再按照我指定的路线迂回到我这边来。

دە، دېڭىز بويىغا قاراپ ماڭدى. بىز سەل ئالدىراپ قالدۇق. قارىغاندا، ئۇلار بۇ يەردە ھەقىقەتەن بىر خەتەر بار دەپ بەك قورققانداك، ھەمراھلىرىنىڭ ئۆلگەنلىكىگە كۆزى يەتكەندەك، ئۇلارنى ئەمدى ئىزدەيمەي، كېمىگە قايتىپ سەپىرىنى داۋاملاشتۇرۇش قارارىغا كەلگەندەك قىلاتتى.

مەن ئۇلارنىڭ دېڭىز بويىغا قاراپ ماڭغانلىقىنى كۆرۈپلا، ئۇلارنىڭ ئۆز ھەمراھلىرىنى ئىزدەشتىن ۋاز كېچىپ كېمىگە قايتماقچى بولغانلىقىنى قىياس قىلغانىدىم. بىراق، مەن ناھايىتى تېزلا ئۇلارنى كەينىگە قايتۇرۇشنىڭ چارسىنى ئويلاپ تاپتىم.

مەن جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسىگە مۇشۇ يەردىن يېرىم مىل يىراقلىقتىكى دۆڭگە چىقىپ ئۇلار ئاڭلىغانغا قەدەر ۋارقىراشنى بۇيرۇدۇم ۋە ئۇلارغا ھېلىقىلارنى ئارالنىڭ ئىچكىرىسىگە باشلاپ قويۇپ، ئاندىن مەن كۆرسەتكەن لىنىيە بويىچە مېنىڭ

يېنىمغا قايتىپ كېلىشنى ئېيتتىم.

ئۇلار قېيىققا چىققىلى تۇرغاندا،
جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسى ئۈنلۈك
ۋارقىراشقا باشلىدى، ئۇلار بۇ ئاۋازنى
ئاڭلىغان ھامان ۋارقىراپ - جارقىراپ
جاۋاب قايتۇرغاچ، ئاۋاز كەلگەن تەرەپكە
قاراپ يۈگۈرۈشتى. ئۇلار بىر ئاز يۈگۈرۈپ
كىچىك ئېقىنغا دۇچ كەلدى. ئامال يوق
قېيىقنى چاقىرىپ كېلىپ، قېيىق بىلەن
ئېقىندىن ئۆتتى. ھەممە ئىش مېنىڭ
ئويلىغىنىمدەك بولۇۋاتاتتى.

مېنىڭ كۈتكىنىمۇ دەل شۇ ئىدى.

جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسىنى ئۆز ئىشىنى قىلىشقا بۇيرۇپ، قالغانلارنى باشلاپ، يوشۇرۇنچە ئېقىندىن ئۆتتۈم. ئۇلار قېيىققا قاراشقا ئىككى ئادەمنى قالدۇرۇپ قويۇپ، قالغانلىرى جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسىنى قوغلاپ كەتكەنىدى. بىز ھېلىقى ئىككىلەننىڭ ئۈستىگە تۇيۇقسىز باستۇرۇپ باردۇق.

بۇ چاغدا ئۇلارنىڭ بىرسى قىرغاققا ياتقان، يەنە بىرسى قېيىقتا

在船里待着。那岸上的人半睡半醒，正想爬起来，走在前头的船长一下冲到他跟前，把他打倒在地。然后，船长又向船上的人大喝一声，叫他赶快投降，否则就要他的命。结果，他不但一下子就被我们降服了，而且后来还忠心耿耿地参加到我们这边来。

与此同时，星期五和大副也把对付其余几个人的任务完成得很出色。他们一边喊，一边应，把他们从一座小山引向另一座小山，从一片树林引向另一片树林，不但把那批人搞得精疲力竭，而且把他们引得很远很远，不到天黑他们是绝不可能回到

ئولتۇرغانىكەن. قىرغاققا ئۇيقۇسىراپ ياتقىنى ئورنىدىن تۇرماقچى بولۇشىغا، ئالدىمىزدا كېتىۋاتقان كاپىتان ئۇنىڭ ئالدىغا ئېتىلىپ بېرىپ ئۇرۇپ يىقىتتى. ئاندىن قېيىقتىكىگە ۋارقىراپ، دەرھال تەسلىم بولۇشنى، بولمىسا ئۆلىدىغانلىقىنى ئېيتتى. نەتىجىدە، ئۇ بىزگە تەسلىم بولۇپلا قالماي، كېيىن سادىقلىق بىلەن بىز تەرەپتە تۇردى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، جۈمە بىلەن كاپىتان ياردەمچىسىمۇ ۋەزىپىنى كارامەت ئوبدان ئورۇنلىدى. ئۇلار بىر ياقىتىن چاقىرىپ، بىر ياقىتىن جاۋاب بەرگىنىچە ئۇلارنى تاغىمۇ تاغ، ئورمانمۇ ئورمان باشلاپ پۈتۈنلەي ماداردىن كەتكۈزۈپلا قالماي، ناھايىتى يىراققا باشلاپ ئاپىرىپ، قاراڭغۇ چۈشۈشتىن بۇرۇن قېيىق بار يەرگە قايتىپ كېلەلمەيدىغان قىلىپ قويغانىدى.

ئۇلار ئاۋازىنى بولۇشىغا قويۇپ بېرىپ، توختىماستىن ھېلىقى ھەمراھىنىڭ ئىسمىنى چاقىرىشتى.

小船上来的。

他们又开始大声呼唤，不断地喊着他们那两个伙伴的名字，可是毫无回音。又过了一会儿，我们从傍晚暗淡的光线下看见他们惶惶然地跑来跑去，双手扭来扭去，一副绝望的样子。他们一会儿跑到小船上坐下来休息，一会儿又跑到岸上，奔来奔去，如此上上下下，反复不已。

趁着漆黑的夜色，我们向他们发动了猛攻。他们根本看不清我们究竟有多少人，那个被他们留在小船上的人，现在已是我们的的人了。我命令他喊那些水手的名字，看看能否劝服他们投降。

لېكىن، ھېچقانداق جاۋاب بولمىدى. بىردەمدىن كېيىن غۇۋا قاراڭغۇلۇق ئىچىدە ساراسىمىگە چۈشۈپ، قوللىرىنى قايرىپ، ئۇياقتىن - بۇياققا يۈگۈرۈشۈپ يۈرگىنىنى كۆردۈق. ئۇلارنىڭ تۇرقىدىن ئۈمىدسىزلىك چىقىپ تۇراتتى. ئۇلار تۇرۇپ قېيىقنىڭ ئىچىگە چۈشۈپ دەم ئېلىشاتتى، تۇرۇپ يەنە قىرغاققا چىقىپ، ئۇياقتىن - بۇياققا يۈگۈرۈشەتتى.

قاراڭغۇدىن پايدىلىنىپ ئۇلارغا شىددەت بىلەن ھۇجۇم قىلدۇق. ئۇلار بىزنىڭ قانچە ئادەم ئىكەنلىكىمىزنى بىلمەيتتى. ئۇلار قېيىقتا قالدۇرۇپ كەتكەن ھېلىقى ماتروس ھازىر بىزنىڭ ئادىمىمىز بولۇپ كەتكەنىدى. مەن ئۇنى ماتروسلارنىڭ ئىسمىنى چاقىرىشنى بۇيرۇدۇم. مەقسىتىم: ئۇلارنى تەسلىم بولۇشقا ئۈندەش ئىدى.

بىز ئاخىر مەقسىتىمىزگە يەتتۇق. ئۇلارنىڭ ھەممىسى قورال تاشلاپ، گۇناھلىرىغا توۋا قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى. بۇ چاغدا كاپىتان ئۇلارغا

结果我们如愿以偿，他们都放下了武器，一个个表示悔罪。这时，船长告诉他们，总督饶他们不死，大概要把他们送回英国秉公治罪，但阿金斯除外，明天早晨就要把他吊死，因为他是叛乱的发动者。所谓总督，指的就是我。他们听后，都跪下来请求宽恕。

باش ۋالىيىنىڭ ئۇلارنى
ئۆلتۈرمەيدىغانلىقىنى، ئادىللىق بىلەن
جازالاش ئۈچۈن ئەنگلىيەگە ئەۋەتىپ
بېرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئاتكىنسقا
ئۇنىڭ ئەتە ئەتىگەندە دارغا
ئېسىلىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردى. چۈنكى،
توپلاڭنى شۇ قوزغىغانىدى. ئاتالمىش
باش ۋالىي دېگەننى مەن ئىدىم، ئۇلار
كاپىتاننىڭ گېپىنى ئاڭلاپ ھەممىسى
تىزلىنىپ ئۆزلىرىگە كەڭچىلىك
قىلىشنى ئۆتۈنۈشتى.

15. كېمىنى قولغا چۈشۈرۈپ يۇرتقا قايتىش

这时，我想如果我们夺回了大船，然后就可以离开这个地方回到自己的家乡。至于怎样把这些人争取过来，这对我来说应该不会有什么问题。

于是我在夜色中离开了他们，免得他们看见我是怎样的一个总督。然后，我派了一个人去传话，对船长说：“船长，司令叫你。”船长马上回答

بۇ چاغدا، ناۋادا چوڭ كېمىنى قوللىمىزغا ئالساڭ، ئاندىن بۇ يەردىن ئايرىلىپ يۇرتۇمغا كېتەلەيمەن، دەپ ئويلىدىم. بۇ ئادەملەرنى قانداق قولغا كەلتۈرۈشكە كەلسەك، بۇ مەن ئۈچۈن ھېچقانچە قېيىن ئىش ئەمەس ئىدى.

مەن ئۇلارغا ئۆزۈمنىڭ قانداق بىر باش ۋالىي ئىكەنلىكىمنى كۆرسەتمەسلىك ئۈچۈن، تۈن قاراڭغۇسىدىن پايدىلىنىپ ئۇلارنىڭ يېنىدىن كەتتىم. ئاندىن كاپىتاننى چاقىرىش ئۈچۈن ئادەم ماڭدۇردۇم.

— كاپىتان، سىزنى قوماندان چاقىرىدۇ، — دېدى مەن ئەۋەتكەن ئادەم

说：“回去告诉阁下，我就来。”这样一来，就使他们更加深信不疑了。他们都相信，司令和他手下的五十名士兵就在附近。

船长一到，我就把夺船的计划告诉他，船长认为计划非常周密，就决定第二天早晨付诸实施。到了早晨，我便派船长去同他们谈判，然后回来向我汇报，看看派他们一起去夺回大船是否可靠。

船长跟他们谈到他们对他的伤害以及他们目前的处境，又对他们说，虽然现在

كاپىتاننىڭ قېشىغا بېرىپ:

— قوماندان جانابلىرىغا ئېيتقىن، —
دېدى كاپىتان دەرھال جاۋاب بېرىپ، —
مەن ھازىرلا يېتىپ بارىمەن.
شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېخىمۇ
گۇمانلانمىدى، ئۇلار بىر قومانداننىڭ
ئەللىك ئەسكىرى بىلەن يېقىنلا بىر
جايدا تۇرغانلىقىغا ئىشەندى.

كاپىتان كېلىشى بىلەن كېمىنى
تارتىۋېلىش پىلانىمنى ئۇنىڭغا ئېيتتىم.
كاپىتان پىلانىمنىڭ ئەتراپلىق
بولغانلىقىنى ئېيتتى. تاڭ ئېتىشىغا
ئىشقا كىرىشىش قارارىغا كەلدۇق. تاڭ
ئاتقاندا، مەن كاپىتاننى ئۇلار بىلەن
سۆزلىشىشكە ئەۋەتتىم. ئۇلارنى كېمىنى
تارتىۋېلىش ئىشىغا سېلىشقا بولىدىغان -
بولمايدىغانلىقى توغرىلۇق ماڭا مەلۇمات
بېرىشىنى تەلەپ قىلدىم.

كاپىتان ئۇلارغا ئۇلارنىڭ ئۆزىگە
قىلغان زىيانكەشلىكىنى ۋە ھازىرقى
ئەھۋالنى ئەسلىتىپتۇ. ئاندىن كېيىن
مۇنداق دەپتۇ:

总督已饶了他们的命，可是，如果把他们送回英国，他们还是会给当局用铁链吊死的。不过，如果他们愿意参加夺回大船的正义行动，他一定请求总督同意赦免他们。任何人都不难想象，处在这种境况下，对于这个建议，那些俘虏真是求之不得。

“好吧，”船长说，“我现在回去向总督汇报，尽力劝他同意赦免你们。”于是，他回来把他们当前的情况原原本本地向我作了汇报，并且说，他完全相信他们，他们一定会效忠的。

ھازىر باش ۋالىي سىلەرگە ئۆلۈم جازاسى بېرىشنى كەچۈرگەن بولسىمۇ، لېكىن ئەنگلىيەگە ئەۋەتىلسەڭلار، بەربىر ھۆكۈمەت دائىرىلىرى تەرىپىدىن دارغا ئېسىلسىلەر، ئەگەر كېمنى تارتىۋېلىشتەك ھەققانىي ھەرىكىتىگە قاتناشساڭلار، ئۇ چاغدا چوقۇم باش ۋالىيغا ئېيتىپ، سىلەرنى تولۇق كەچۈرۈمگە ئېرىشتۈرىمەن.

بۇ ئەسىرلەر ئۈچۈن ھەقىقەتەنمۇ تېپىلغۇسىز ياخشى تەكلىپ ئىدى.

— ماقۇل، — دەپتۇ كاپىتان، — مەن باش ۋالىينىڭ قېشىغا بېرىپ سۆزۈڭلارنى يەتكۈزەي، بار كۈچۈم بىلەن سىلەرنى كەچۈرۈم قىلىشقا ئۇنى ماقۇل كەلتۈرىمەن.

كاپىتان قايتىپ كېلىپ ئۇلارنىڭ نۆۋەتتىكى ئەھۋالىنى ماڭا ئەينەن يەتكۈزدى ھەم ئۇلارغا تولۇق ئىشىنىدىغانلىقىنى، ئۇلارنىڭ چوقۇم بىز ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

话虽如此，为了保险起见，我叫船长再回去一趟，从他们七个人中挑出五个来，留下两个做人质。

这个办法看起来相当严厉，使他们相信总督办事是很认真的，他们除了乖乖接受外，别无办法。结果，那几个俘虏反而和船长一样认真，劝告参加行动的五个人尽力尽责。

当我和那两个人质面前露面时，我是同船长一起去的。船长向他们介绍，我是由总督派来监视他们的。总督的命令是，没有我的指示他们不得乱跑，如果乱跑，

شۇنداق بولسىمۇ، بىخەتەرلىكنى كۆزدە تۇتۇپ، كاپىتاننى يەنە ئەۋەتتىم. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى يەتتە ئادەمدىن بەشىنى تاللىۋېلىشنى، ئىككى ئادەمنى تۇتقۇن قىلىپ تۇتۇپ تۇرۇشنى ئېيتتىم. بۇ چارە ئىنتايىن قاتتىق چارە ئىدى. ئۇلارنى بۇ باش ۋالىي ناھايىتى ئەستايىدىل ئىش قىلىدىكەن، دېگەن چۈشەنچىگە ئىشەندۈرۈش ئۈچۈن مۇشۇنداق قىلماي بولمايتتى. ئۇلارنىڭ بۇ شەرتنى قوبۇل قىلماقتىن باشقا ھېچقانداق ئامالى يوق ئىدى. نەتىجىدە ھېلىقى ئەسىرلەر كاپىتان بىلەن ۋەزىپە ئۆتەشكە ماڭغان بەشەيلەنگە جان - دىل بىلەن ھەرىكەتكە قاتنىشىشقا تەۋسىيە قىپتۇ.

مەن تۇتقۇن قىلغان ھېلىقى ئىككى ئەسىر بىلەن كۆرۈشۈشكە كاپىتان بىلەن بىللە باردىم. كاپىتان مېنى ئۇلارغا: — بۇ كىشىنى باش ۋالىي سىلەرنىڭ ئۈستۈڭلاردىن نازارەت قىلىشقا ئەۋەتتى، — دەپ تونۇشتۇردى، — بۇ

就把他们抓起来送到城堡里去，用铁链子锁起来。

这样，为了不让他们知道我就是总督，我现在是以另一个人的身份出现，并不时地向他们谈到总督、驻军和城堡等问题。船长现在只要把两只小船装备好，把留在沙滩上的那只小船的洞补好，再分派人员上去，别的就没有什么困难了。

他指定他的旅客做一条小船的船长，带上另外四名水手，他自己、大副和另外五名水手上了另一条小船。他们的事情进行得很顺利。到了半夜，他们已到了大船旁。

كشىدىن ئىجازەت ئالماي ھېچقاچقا قوزغالماسىلەر، ناۋادا ئىجازەتسىز قوزغالساقلاڭلار، سىلەرنى تۇتۇپ كىشەنلەپ قەلئەگە قامۇۋېتىدۇ، بۇ باش ۋالىينىڭ بۇيرۇقى.

باش ۋالىي ئىكەنلىكىمنى ئۇلارغا بىلدۈرمەسلىك ئۈچۈن، باشقا بىر ئادەمنىڭ سالاھىيىتى بىلەن ئوتتۇرىغا چىقتىم. پات - پات ئۇلارغا باش ۋالىي، قوشۇن، قەلئە دېگەندەك گەپلەرنى قىلىپ تۇردۇم. كاپىتان ئىككى قېيىقنى تەخمىنەن قىلدى. سايازلىقتا تۇرۇپ قالغان ھېلىقى قېيىقنىڭ تۆشۈكى ئېتىلدى. كاپىتاننىڭ شۇ قېيىققا ئادەم سەپلەشتىن باشقا ھېچقانداق قىيىنچىلىقى قالمىغانىدى.

كاپىتان ھېلىقى يولۇچىنى بىر قېيىققا باشلىق قىلىپ، ئۇنىڭغا تۆت ئادەم قوشتى. ئۆزى ۋە ئۇنىڭ ياردەمچىسى بەش ئادەم بىلەن يەنە بىر قېيىققا چىقتى. ئۇلارنىڭ ھەممە ئىشى ئوڭۇشلۇق يۈرۈشۈپ، تۈن يېرىمىدا چوڭ

当他们划到能够
向大船喊话时，船长
就命令一个水手同他
们打招呼，告诉他们
人和船都已回来了，
他们是花了好多时间
才把人和船找回来的，
他们一面用这些话敷衍着，一面靠拢
了大船。

等到小船一靠上
大船，船长和大副首
先带枪上了船，把甲
板上的人全部制伏，
并关好舱口，把舱底
下的人关在下面。这
时，第二只小船上的
人也从船头的铁索上
爬上来，占领了船头
和通往厨房的小舱
口，并把在厨房里碰到
的三个人俘虏了起来。

كېمىنىڭ يېنىغا بېرىپتۇ.
چوڭ كېمىگە ئۇن يېتىم يەر
قالغاندا، كاپىتان بىرما تروسنى چوڭ
كېمىدىكىلەرگە گەپ قىلغۇزۇپ ئۇلارنى،
ئادەملەر بىلەن قېيىقنى ئېلىپ
كەلگەنلىكىنى، ئۇلارنى تاپقۇچە كۆپ
ئاۋارە بولغانلىقىنى دېيىشكە بۇيرۇپتۇ.
ئۇلار شۇ يالغان - ياۋىداق سۆزلەر بىلەن
چوڭ كېمىگە يېقىنلىشىپتۇ.

قېيىق چوڭ كېمىگە يېقىنلاشقاندىن
كېيىن، كاپىتان بىلەن كاپىتان
ياردەمچىسى كېمىنىڭ ئۈستىگە چىقىپ
پالوبىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى باش
ئەگدۈرۈپ، كېمە بۆلۈمىنىڭ ئىشىكىنى
ئېتىپ تاشلاپ، ئاستىنقى بۆلۈمىدىكىلەرنى
قاماپ قويۇپتۇ. ئاغىچە، يەنە بىر
قېيىقتىكىلەرمۇ كېمىنىڭ بېشىدىكى
زەنجىر ئارقىلىق كېمىگە چىقىپ،
كېمىنىڭ ئالدىنقى قىسمى بىلەن
ئاشخانغا تۇتىشىدىغان كىچىك بۆلۈمنى
ئىگىلەپتۇ ۋە ئاشخانىدا ئۇچرىشىپ،
قالغان ئۈچ ماتروسنى ئەسەرگە ئاپتۇ.

这一切完成后，船长又命令大副带三个人进攻舰楼甲板室，去抓睡在那里做了新船长的叛徒。这时，那新船长已听到了警报，从床上爬起来。大副出其不意打死了他，其余的人看到这情形都投降了。于是，大船就这样稳稳当当地被夺了过来。

占领大船后，船长马上下令连放三枪。这是我和他约定的信号，通知我事情成功了。我听清了信号，便倒下来睡觉。我整整忙碌了一天，实在太疲倦了。

我睡得正香，忽然听见了船长的声音，就爬上了山头看

مۇشۇ ئىشلارنى تۈگىتىپ، كاپىتان ئۆز ياردەمچىسىنى ئۈچ ئادەم بىلەن كاپىتان بۆلۈمىگە ھۇجۇم قىلىپ، كاپىتان بۆلۈمىدە ئۇخلاۋاتقان ئاسىي — يېڭى كاپىتاننى تۇتۇشقا بۇيرۇپتۇ. بۇ چاغدا يېڭى كاپىتان سىگنالنى ئاڭلاپ، ئورنىدىن تۇرۇپ كەتكەنىكەن. كاپىتان ياردەمچىسى تەييارلىقسىز تۇرغان پەيتتە ئۇنى ئېتىپ ئۆلتۈرۈپتۇ. قالغانلىرى بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ دەرھال تەسلىم بوپتۇ. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلار كېمىنى ساق — سالامەت قولغا چۈشۈرۈپتۇ.

كېمە ئىگىلەنگەندىن كېيىن، كاپىتان ئۈچ قېتىم ئوق ئېتىشقا بۇيرۇپتۇ. بۇنداق سىگنال بېرىشنى ئىككىمىز كېلىشىۋالغانىدۇق. شۇ ئارقىلىق مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقىنى بىلدۈرەتتى. مەن بۇ سىگنالنى ئاڭلاپلا يېتىپ ئۇخلاپ قالدىم. كۈندۈزى كۈن بويى چېپىپ يۈرۈپ بەك ھېرىپ كەتكەنىدىم.

تاتلىق ئۇخلاپ كېتىپتىمەن. بىر

个究竟。船长指了指他们带回来的大船，接着我说：“这是你的船，我们这些人和船上的一切都是你的！”

这突如其来的喜事，使我几乎晕倒，如果不是船长用手紧紧抱着我，我也紧紧靠在他身上，我早已倒在地上了。

船长也和我一样欣喜若狂，只是不像我那么激动罢了。于是，他对我说了无数亲切温暖的话，让我安定下来，清醒过来。但我心中惊喜交加，竟不能自己。最后，我失声大哭。

过了好久，我终于止住了哭声。船长跟我谈了一会儿，我

چاغدا كاپىتاننىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ، نېمە ئىش بولغانلىقىنى بىلىپ بېقىش ئۈچۈن پەس تاغنىڭ ئۈستىگە چىقتىم. كاپىتان ماڭا ئۆزلىرى ھەيدەپ كەلگەن كېمىنى كۆرسەتتى - دە، مېنى قۇچاقلاپ:

— ئۇ كېمە سىزنىڭ، بىز ۋە كېمىدىكى ھەممە نەرسىلەرمۇ سىزنىڭ، — دېدى.

كۈتۈلمىگەن بۇ خۇشاللىقتىن ھوشۇمدىن كەتكىلى تاس قالدىم. ئەگەر كاپىتان مېنى چىڭ قوچاقلىۋالمىغان، مەنمۇ ئۇنىڭغا يۆلىنىپ تۇرۇۋالمىغان بولسام، ئاللىقاچان يىقىلىپ چۈشكەن بولاتتىم.

كاپىتانمۇ ماڭا ئوخشاشلا خۇشال بولدى. لېكىن، ئۇ مەندەك ھاياجانلىنىپ كەتمىگەندى. ئۇ مېنى تىنچلاندۇرۇپ ھوشۇمغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، ماڭا بېھساب يېقىملىق سۆزلەرنى قىلدى. ھەيران قېلىش بىلەن خۇشاللىق گەرەلىشىپ كېتىپ نېمە قىلارمىنى بىلەلمەي قالدىم، ئاخىر يىغلاپ

们便商议处置俘虏的问题。我们必须考虑是否冒风险把他们带走，尤其是他们中间有两个人，我们认为绝对是无可救药、顽固不化的暴徒。

我想到以前出去的西班牙人和老野人不知何时会带着人回来，到时候需要有人向他们传递消息，就对船长说，我可以负责说服那两个人留在岛上。船长对此事感到很高兴。这样，我吩咐星期五和那两个人质去执行这一任务。

当时，我们早已把那两个人质释放了，因为他们的同伴实践了他们的诺言。他们就一起到洞室

تاشلىدىم.

خېلى بىر ھازادىن كېيىن، مەن ئاخىر يىغىدىن توختاپ، كاپىتان بىلەن ئازراق پاراڭلاشتىم. ئىككىمىز ئەسەرلەرنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش توغرىلىق مەسلىھەتلەشتۈق. قاراملىق قىلىپ ئۇلارنى بىللە ئېلىپ مېڭىش كېرەكمۇ، يوق، بۇ مەسىلنى جەزمەن ئويلەمساق بولمايتتى. بولۇپمۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى ئىككىيلەن بىزنىڭ قارشىمىزچە قوتۇلدۇرۇۋالغىلى بولمايدىغان ھەم ئەڭ جاھىل زوراۋان ئىدى.

ئىلگىرى چىقىپ كەتكەن ئىسپان بىلەن قېرى ياۋايى ئادەمنىڭ ئادەملەرنى باشلاپ قاچان كېلىدىغانلىقى نامەلۇم ئىدى. ۋاقتى كەلگەندە ئۇلارغا ئۇچۇر يەتكۈزىدىغان ئادەم بولمىسا بولمايتتى. مەن كاپىتانغا ئۇ ئىككىسىنى مۇشۇ ئارالدا قېلىپ قېلىشقا قايىل قىلىشقا مەسئۇل بولىدىغانلىقىمنى ئېيتتىم. كاپىتان بۇ ئىشقا بەك خۇشال بولدى.

去，把关在那儿的五个人照旧绑着手，带到了我的乡间别墅里；到了后先把他们关押起来，等我去处置。

过了一会儿，我就穿上新衣服去了。现在，我又以总督的身份出现了。我对他们说，关于他们对待船长的罪恶行为，我已获得了详细的报告。我让他们知道，大船已经夺回来了，现在正停泊在海口里，他们的新船长被吊在桅杆顶上示众，他的罪恶行径得到了报应。

我告诉他们，如果随船回英国那肯定是死路一条，只要他们愿意留在岛上自谋

生，那么我会给他们自由。他们听了我的话，都感到很高兴，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。

我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。

我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。

我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。我告诉他们，如果他们愿意，我可以给他们提供一切必要的东西，包括食物、衣服和住所。他们表示愿意接受我的条件，并向我保证，他们一定会遵守我的命令。

生计，我可以饶他们不死。

他们对此表示十分感谢。他们说，他们宁可冒险留在这里，也不愿被带回英国吊死。我就对他们说，我可以给他们留一些枪支弹药，并指导他们怎样在这儿好好过活，如果他们愿意接受的话。

解决了俘虏的问题，我就开始作上船的准备。我吩咐船长先回船上，把一切安排好，第二天再放小船到岸上来接我。我特别下令，让他把那打死的新船长吊在桅杆顶上示众。

船长走后，我派人把那几个人带到我

قليندى. ئۇ ئۆز گۇناھىغا يارشا جازالاندى. ناۋادا كېمە بىلەن ئەنگلىيەگە قايتساڭلار، سىلەرنى جەزمەن ئۆلۈم كۈتۈپ تۇرىدۇ. مۇشۇ ئارالدا قېلىپ تىرىكچىلىك قىلىمىز دېسەڭلار، مەن سىلەرنى ئۆلۈمدىن ئامان قالدۇرىمەن،— دېدىم.

بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار ماڭا كۆپتىن - كۆپ رەھمەت ئېيتتى. ئەنگلىيەگە بېرىپ دارغا ئېسىلغاندىن كۆرە، تەۋەككۈل قىلىپ مۇشۇ يەردە قالدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى. مەن ئۇلارغا بىرمۇنچە قورال - ياراغ قالدۇرۇپ قويىدىغانلىقىمنى، ناۋادا ئۇلار قوبۇل قىلسا، بۇ يەردە تىرىكچىلىك قىلىش يوللىرىنى دەپ بېرىدىغانلىقىمنى ئېيتتىم.

ئەسەرلەرنىڭ مەسىلىسى ھەل بولغاندىن كېيىن، كېمىگە چىقىشنىڭ تەييارلىقىغا كىرىشتىم. مەن كاپىتانغا كېمىگە قايتىپ بېرىپ ئىشلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى، ئەتىلىككە ماڭا قېيىق

房间里来，给他们分析了他们当前的处境。我对他们说，他们的选择是正确的，如果让船长把他们带走，其结果必然是上绞架吊死。我把那吊在大船桅杆顶上的新船长指给他们看，并告诉他们，他们也只能是这种下场。他们一致表示愿意留在岛上。

既然这样，我就告诉他们应该怎样在这岛上生活，告诉他们怎么种庄稼、养羊、做面包、做乳酪、晒葡萄干。然后我又把那十六个西班牙人的事情告诉了他们，对他们说不久这些西班牙人也要来岛上了，我给西班牙人留了一封信说明情况，并要他

ئەۋەتىشنى تاپىلىدىم. ئېيتىپ ئۆلتۈرۈلگەن ھېلىقى يېڭى كاپىتاننىڭ جەستىنى ماچتىغا ئېسىپ سازايى قىلىشنى تەكىتلىدىم.

كاپىتان كەتكەندىن كېيىن، ھېلىقىلارنى چاقىرتىپ كېلىپ، ھازىرقى ئەھۋالنى ئۇلارغا تەھلىل قىلىپ بەردىم. مەن ئۇلارغا:

— سىلەر توغرا يولنى تاللىدىڭلار، ئەگەر سىلەرنى كاپىتان ئېلىپ كەتسە، دارغا ئېسىلىشىڭلار تۇرغان گەپ، — دېدىم مەن كېمىنىڭ ماچتىسىغا ئېسىپ قويۇلغان يېڭى كاپىتاننى كۆرسىتىپ، — ئۇ چاغدا سىلەرنىڭ تەقدىرىڭلارمۇ خۇددى شۇنداق بولىدۇ.

ئۇلار ئارالدا قېلىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

شۇنداق بولغانىكەن، مەن ئۇلارغا بۇ ئارالدا قانداق ياشاش توغرىلىق سۆزلەپ بەردىم. ئاشلىق تېرىش، مال بېقىش، بولكا پىشۇرۇش، پىشلاق ياساش، ئۈزۈم قۇرۇتۇش يوللىرىنى ئېيتىپ بەردىم، ئاندىن كېيىن ھېلىقى ئون ئالتە

们答应一视同仁地对待他们。

这些事情办完后，第二天我就离开他们上了大船。可是第二天一大早，那五个人中有两个人忽然向船边跑来。他们诉说那三个人怎样歧视他们，恳求我们看在上帝分上收留他们，不然准会给那三个人杀死。他们哀求船长收留他们，样子甚为可怜。

船长看到这种情形，就假装自己无权决定，要征得我的同意才行。后来，经过种种发难，他们也发誓痛改前非，才把他们收容上船。上船后，每人结结实实地挨了一顿鞭子，打完后再用盐和醋擦伤处。从那

ئىسپاننىڭ ئەھۋالىنىمۇ ئۇلارغا سۆزلەپ بەردىم. ھېلىقى ئىسپانغا بىر پارچە خەت قالدۇردۇم. ئۇلاردىن بۇ ئىسپانلارغا ياخشى مۇئامىلە قىلىش توغرىلىق ۋەدە ئالدىم.

مۇشۇ ئىشلارنى تۈگىتىپ، ئەتىسى ئۇلار بىلەن خۇشلىشىپ كېمىگە كەتتىم. لېكىن، ئەتىسى تاڭ سەھەردە ھېلىقى بەشەيلەندىن ئىككىسىنىڭ كېمىگە قاراپ ئۈزۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردۈق. ئۇ ئىككىسى قالغان ئۈچىنىڭ ئۆزلىرىنى قانداق خارلىغانلىقىنى، بىللە ئېلىپ كېتىشىمىزنى، بولمىسا ئاشۇ ئۈچەيلەننىڭ قولىدا ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى ئېيتىپ كاپىتانغا يالۋۇردى، ئۇلارنىڭ ھالى بەك بىچارە ئىدى.

كاپىتان مېنىڭ رازىلىقىمىز بۇ ئىشقا بىر نەرسە دېيەلمەيدىغان قىياپەتكە كىرىۋالدى. كېيىن قايتا - قايتا توۋا قىلدۇرۇپ، ئىككىنچى يامانلىق قىلماسلىققا ۋەدە ئالغاندىن كېيىن كېمىگە قوبۇل قىلدۇق. ئۇلار كېمىگە

以后，他们果然成了安分守己的人了。

最后，我把自己做的那顶羊皮帽、羊皮伞和我的鹦鹉都带上了船，作为纪念。同时，我也没有忘记把以前得到的钱拿走。这些钱由于一直存放在那里没有使用的机会，现在都已生锈了。要是不好好儿摩擦处理一番，恐怕谁也认不出来是银币。

在一六八六年十二月十九日这一天，我乘船离开了这个我生活了二十八年两个月零十九天的海岛。这个日子太巧了，上次我从萨累的摩尔人手里逃出来，那一天恰好也是一个十二月十九日。

چىققاندىن كېيىن، ھەر ئىككىلىسى راسا قامچىلاندى، قامچا زەربىسىدىن يېرىلغان يەرلىرىگە تۈز ۋە سىركە قۇيۇلدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇلار ياۋاشلىشىپ كەتتى.

ئاخىرىدا تېرە قالىپقىمنى، كۈنلۈكۈمنى ۋە شاتۇتىمنى خاتىرە سۈپىتىدە ئېلىۋالدىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھېلىقى تەڭگىلەرنى ئېلىۋېلىشىنىمۇ ئۇنتۇپ قالمىدىم. بۇ تەڭگىلەر تۇرۇۋېرىپ ئىشلىتىلمىگەنلىكتىن داتلىشىپ كەتكەنىدى. سۈرتۈپ تازىلىمسا تەڭگە ئىكەنلىكىنى بىلگىلى بولمايتتى.

1686 - يىلى 12 - ئاينىڭ 19 - كۈنى مەن يىگىرمە سەككىز يىل ئىككى ئاي ئون توققۇز كۈن ياشىغان بۇ ئارالدىن ئايرىلدىم. بۇ كۈن ناھايىتى خاسىيەتلىك كۈن ئىدى. ئۆتكەن قېتىم مەن دەل مۇشۇ 12 - ئاينىڭ 19 - كۈنى سالمىتىكى ماۋزىلارنىڭ قولىدىن قېچىپ چىققانىدىم.

كېمە ئارالدىن بارغانسېرى

当小島离我们越来越远时，我的心里真是千头万绪，那种复杂的感情根本无法表达。在那么多日子里，尽管我遭遇了很多危险和困难，但我的收获也是无法计算的。

这条船在海上航行了半年多，终于在一六八七年七月十一日抵达英国。计算一下，我离开英国已经三十五年了。我的双亲都已经故去，巴西的种植园在那个诚实的葡萄牙船长经营下也已经变成了一笔巨额财富。后来我报答了曾经帮助过我的人们，返回英国结了婚，生儿育女，从此过上了幸福的生活。

يىراقلاشتى. كۆڭلۈم ھەقىقەتەن ناھايىتى مۇرەككەپ ئىدى. بۇنداق مۇرەككەپ ھېسسىياتنى ئىپادىلەشكە ئاجىز ئىدىم. شۇنچىلىك ئۇزاق كۈنلەرنى ناھايىتى كۆپ خېيىم - خەتەر ۋە جاپا - مۇشەققەت ئىچىدە ئۆتكۈزدۈم، شۇنداقتىمۇ ئېرىشكەنلىرىمنى ھەرقانچە ھېسابلىغان بىلەنمۇ ھېسابلاپ چىققىلى بولمايتتى.

كېمە بىلەن دېڭىزدا يېرىم يىلدىن ئارتۇق مېڭىپ، ئاخىر 1687 - يىلى 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئەنگلىيەگە يېتىپ باردۇق. ھېسابلاپ باقسام، ئەنگلىيەدىن ئايرىلغىنىمغا ئوتتۇز بەش يىل بويىچە ئاتا - ئانىم ئۆلۈپ كېتىپتۇ، بىرازىلىيەدىكى ئېكىنزارلىقىمنى باشقۇرۇۋاتقان پورتۇگالىيەلىك ھېلىقى سەمىمىي كاپىتان تىجارەت ئارقىلىق نۇرغۇن بايلىق يىغىپتۇ. كېيىن ماڭا ياخشىلىق قىلغانلارغا لايىقىدا جاۋاب قايتۇرۇپ، ئەنگلىيەگە قايتىپ ئۆي - ئوچاقلىق بولۇپ، بالىلىق بولدۇم، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن بەختلىك تۇرمۇش كەچۈردۈم.

قوش تىللىق نەشرى: مەن ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان نادىر ئەسەر-
لەر مەجمۇئەسىدىن: «دېڭىز سەرگەردانى روبىنزون» (ئاھاڭى
بېرىلگەن نۇسخا). شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى، 2009 - يىلى 1 -
نەشرى.

双语译文版本依据: 我最喜欢的经典丛书:《鲁滨逊漂流
记》(注音版), 新疆人民出版社, 2009 年第 1 版。

تەرجىمىسىنى بېكىتكۈچى: ئەلى توختى
مەسئۇل مۇھەررىرى: تاۋ شياۋخۇڭ
تەكلىپلىك مۇھەررىرى: رەيھانگۈل قۇربان
تەكلىپلىك كوررېكتورى: ۋەلى زەيدۇن
مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: ليۇ كەنخەي

نەشرىيات: شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

تارقاقچى: شىنخۇا كىتابخانىسى
باسقۇچى: ئۈرۈمچى جۇنشىڭ باسما زاۋۇتى
فورماتى: 880×1230 م م 1/32

باسما تاۋىقى: 6.5

نەشرى: 2013 - يىلى 2 - ئاي 1 - نەشرى

بېسىلىشى: 2013 - يىلى 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى: 3000 - 1

باھاسى: 17.00 يۈەن

译者简介

牙生·赛依提，男，维吾尔族，1951年出生于乌鲁木齐。曾任新疆电视台译制中心专业翻译、乌鲁木齐电视台和乌鲁木齐广播电台副台长。新疆作家协会会员、新疆维吾尔自治区翻译家协会会员。翻译作品30多部，中短篇小说100多篇，并参与大型电视连续剧的翻译工作。

تەرجىماننىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

ياسىن سېيىت ئارچىن 1951 - يىلى ئۈرۈمچىدە توغۇلغان، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسى تېلېۋىزىيە تەياتىرى تەرجىمە بۆلۈمىدە كەسپى تەرجىمان بولغان. ئۇ - رۇمچى خەلق رادىيو ئىستانسى ۋە ئۈرۈمچى تېلېۋىزىيە ئىستانسىدا مەمۇرى خىزمەت ئىشلىگەن. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ۋە تەرجىمانلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى. ھەرخىل ژانېردىكى چوڭ - كىچىك 30 پارچىغا يېقىن كىتاب، 17 پارچىگە يېقىن پوۋست، 100 پارچىگە يېقىن ھېكايە تەرجىمە قىلغان. چوڭ تىپتىكى نورغۇن تېلېۋىزىيە تىياتىرلىرىنىڭ تەرجىمىسىگە قاتناشقان.

شىنجاڭ ئاخبارات - نەشرىياتچىلىقى «شەرق شامىلى قۇرۇلۇشى» نىڭ
مىللىي تىل - يېزىق تەرجىمە تۈرىنىڭ مەبلەغى بىلەن نەشر قىلىندى

新疆新闻出版东风工程民文出版译制项目资助出版

励志中国双语阅读丛书
外国名家精粹

ھېسسىياتنى ئىپادىلەشكە ئاجىز ئىدىم. شۇنچىلىك ئۇزاق
كۈنلەرنى ناھايىتى كۆپ خېيىم - خەتەر ۋە جاپا - مۇشەققەت
ئىچىدە ئۆتكۈزدۈم، شۇنداقىمۇ ئېرىشكەنلىرىمنى ھەرقانچە
ھېسابلىغان بىلەنمۇ ھېسابلاپ چىققىلى بولمايتتى.

在那么多日子里，尽管我遭遇了很多危险和困难，但我的收
获也是无法计算的。

ISBN 978-7-228-15382-4

9 787228 153824 >

责任编辑 ◎ 陶小红 封面设计 ◎ 刘堪海

定价: 17.00 元